

DEWAWONGSE VAROPAKARN INSTITUTE OF FOREIGN AFFAIRS
สถาบันการต่างประเทศวชิราภคาร

คำศัพท์-คำย่อ

ทางการทูตและการต่างประเทศ

ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3

DEVAWONGSE VAROPAKARN INSTITUTE OF FOREIGN AFFAIRS
สถาบันการต่างประเทศวรวงศ์วิโรปการ

คำศัพท์-คำย่อ

ทางการทูตและการต่างประเทศ

ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3

คำศัพท์ – คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ

ISBN : 978-616-341-003-0

- พิมพ์ครั้งที่ 1 ตุลาคม 2543
พิมพ์ครั้งที่ 2 มีนาคม 2548 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1)
พิมพ์ครั้งที่ 3 กุมภาพันธ์ 2550 (พิมพ์เพิ่ม)
พิมพ์ครั้งที่ 4 กันยายน 2552 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2)
พิมพ์ครั้งที่ 5 กันยายน 2556 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3)

จัดทำโดย :

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ

ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา 5 ธันวาคม 2550

อาคารรัฐประศาสนภักดี ชั้น 7 ทิศใต้ ถนนแจ้งวัฒนะ

เขตหลักสี่ กรุงเทพมหานคร 10210

โทรศัพท์ 0 2203 5000

โทรสาร 0 2143 9326

Website : www.mfa.go.th/dvifa

พิมพ์ที่ :

หจก.ภาพพิมพ์

296 ซอยอรุณอมรินทร์ 30 ถนนอรุณอมรินทร์ แขวงบางยี่ขัน

เขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร 10700

โทรศัพท์ 0 2433 0026-7, 0 2433 8586

โทรสาร 0 2433 8587

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 1

“คำศัพท์-คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ” เล่มนี้ จัดทำขึ้นเนื่องในโอกาสครบรอบ 125 ปี แห่งการสถาปนากระทรวงการต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับคำศัพท์และคำย่อต่าง ๆ ที่มักพบเห็นกันโดยทั่วไปตามสื่อ หรือสิ่งพิมพ์ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับแวดวง การทูตการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ รวมทั้งคำศัพท์ที่มีนัยสำคัญทางการทูตและการต่างประเทศ ตลอดจนคำศัพท์ใหม่ ๆ ซึ่งเป็นที่สนใจในปัจจุบัน ทั้งนี้ เพื่อให้สาธารณชนบังเกิดความเข้าใจและนำมาซึ่งความสนใจที่จะติดตามสถานการณ์ด้านการต่างประเทศเพิ่มขึ้นในอีกระดับหนึ่ง

โดยที่เป็นการรวบรวมและจัดทำในระยะเวลาที่กระชั้น จึงอาจมีข้อบกพร่องอยู่บ้าง คณะผู้จัดทำต้องขออภัยไว้ ณ ที่นี้ และจะได้ปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในโอกาสต่อไป อย่างไรก็ตาม หากประสงค์ที่จะได้รับทราบรายละเอียดใด ๆ เพิ่มเติม สามารถติดต่อสอบถามได้ที่สถาบันการต่างประเทศ โทร. 0-2643-5173-4

คณะผู้จัดทำ

ตุลาคม 2543

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 2

“คำศัพท์-คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ” ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1 นี้จัดทำขึ้นเพื่อตอบสนองความประสงค์ของผู้สนใจใฝ่รู้ พร้อมกันนั้นก็ได้อธิบายโอกาสเพิ่มคำศัพท์และคำย่อต่าง ๆ ที่ได้ปรากฏขึ้นในวงการทูตและการต่างประเทศ ภายหลังจากการพิมพ์ครั้งแรก เมื่อปี 2543 อีกทั้งยังได้พยายามแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ตามที่ได้รับคำแนะนำ ทั้งนี้โดยหวังว่าจะมีความสมบูรณ์และทันสมัยมากยิ่งขึ้นกว่าเดิม

ในการจัดทำหนังสือ “คำศัพท์-คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ” ฉบับนี้ คณะผู้จัดทำต้องขอขอบคุณส่วนราชการและบุคคลต่าง ๆ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือหรือคำแนะนำอันเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง ในขณะเดียวกันคณะผู้จัดทำก็มีความหวังว่าหนังสือดังกล่าว จะสามารถตอบสนองตามคาดหวังของสาธารณชนในระดับเดียวกับเล่มแรก ทั้งนี้ คาดว่าการปรับปรุงแก้ไขและเพิ่มเติมยังจะดำเนินการต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง เนื่องจากการทูตและการต่างประเทศเป็นเรื่องที่ไม่เคยหยุดอยู่กับที่

คณะผู้จัดทำ

มกราคม 2548

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 4

หนังสือ “คำศัพท์-คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ” ออกสู่สายตาผู้อ่านครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2543 และได้รับความสนใจจากสาธารณชนอย่างต่อเนื่องในช่วงที่ผ่านมาสถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ ได้พิมพ์เพิ่มเติมแล้ว 2 ครั้ง ใน พ.ศ. 2548 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) และใน พ.ศ. 2550 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) เมื่อหนังสือหมดลง แต่ยังมีผู้สนใจและประสงค์จะได้ไว้อีกจำนวนมาก จึงต้องมีการจัดพิมพ์ขึ้นใหม่ อนึ่ง ในการจัดพิมพ์ครั้งนี้ คณะผู้จัดทำได้ปรับปรุงและเพิ่มเติมข้อมูลให้สมบูรณ์และเป็นปัจจุบัน เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการศึกษาค้นคว้าและอ้างอิงยิ่งขึ้น

ทั้งนี้ ทางคณะผู้จัดทำขอขอบคุณทุกส่วนราชการ หน่วยงาน รวมถึงผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องที่ให้ความร่วมมืออย่างดียิ่งในการจัดทำข้อเสนอปรับปรุงครั้งนี้ คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า สารัตถประโยชน์ของหนังสือเล่มนี้จะมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงานทางการทูตและการต่างประเทศให้เป็นที่กว้างขวางสืบต่อไป

คณะผู้จัดทำ

กันยายน 2552

คำนำ

ในการพิมพ์ครั้งที่ 5

สถาบันการต่างประเทศเทวะวงศ์วโรปการ กระทรวงการต่างประเทศ ได้จัดทำหนังสือ “คำศัพท์-คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ” ขึ้นเป็นครั้งแรก เมื่อปี 2543 ในโอกาสครบรอบ 125 ปี แห่งการสถาปนากระทรวงการต่างประเทศ หลังจากนั้น ได้ปรับปรุงใหม่และพิมพ์เพิ่มอีก 3 ครั้ง คือ ในปี 2548 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 1) ปี 2550 (พิมพ์เพิ่ม) และปี 2552 (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 2) ซึ่งสถาบันการต่างประเทศฯ ได้ใช้หนังสือเล่มนี้เป็นช่องทางหนึ่งในการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับคำศัพท์-คำย่อที่ใช้ในวงการทูต การต่างประเทศ การเมือง เศรษฐกิจ และความร่วมมือระหว่างประเทศ รวมถึงการกงสุล ฯลฯ ทั้งที่เป็นคำศัพท์-คำย่อซึ่งพบเห็นโดยทั่วไปและที่เป็นคำเกิดใหม่ในแต่ละช่วงของการจัดทำ/ปรับปรุงหนังสือฯ โดยมีกลุ่มเป้าหมายหลัก คือ หน่วยงานภาครัฐ สถาบันอุดมศึกษา ห้องสมุดประชาชนทั่วประเทศ สำหรับสาธารณชนผู้สนใจนอกจากจะสามารถศึกษาได้ที่หอสมุดแห่งชาติและห้องสมุดประชาชนแล้ว สามารถศึกษาได้ที่เว็บไซต์ www.mfa.go.th/dvifa ด้วยอีกช่องทางหนึ่ง

การจัดทำหนังสือ “คำศัพท์-คำย่อทางการทูตและการต่างประเทศ” (ฉบับปรับปรุง ครั้งที่ 3) นี้ คณะผู้จัดทำได้พยายามปรับปรุงเพิ่มเติมคำศัพท์-คำย่อให้ครอบคลุมคำใหม่ ๆ ที่เพิ่มมากขึ้นและเป็นปัจจุบัน ในโอกาสนี้ ขอขอบคุณส่วนราชการของกระทรวงการต่างประเทศและข้าราชการกระทรวงการต่างประเทศ ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือหรือคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการปรับปรุงในครั้งนี้ ด้วยทุกฝ่ายเห็นพ้องกันว่า หนังสือฯ เล่มนี้เป็นประโยชน์ต่อการศึกษา ค้นคว้า และต่อการปฏิบัติงานของผู้อ่านทุกท่านโดยแท้จริง

คณะผู้จัดทำ

กันยายน 2556

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	ค-จ
A	1
B	63
C	71
D	98
E	105
F	118
G	125
H	130
I	137
J	152
K	159
L	160
M	163
N	173
O	182
P	188
Q	199

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
R	200
S	208
T	229
U	239
V	250
W	255
Y	261
Z	262

AADMER

ASEAN Agreement on Disaster Management and Emergency Response

ความตกลงอาเซียนว่าด้วยการบริหารจัดการภัยพิบัติ และการตอบสนองต่อสถานการณ์ฉุกเฉิน

เป็นกลไกในการดำเนินความร่วมมือด้านการจัดการภัยพิบัติระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยในส่วนของประเทศไทย กรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการดำเนินการตามความตกลง AADMER โดยมี อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยเป็นผู้ประสานงานหลักของคณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ ทั้งนี้ ความตกลง AADMER มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 24 ธันวาคม พ.ศ. 2552

AASROC

Asian-African Sub-Regional Organizations Conference

การประชุมองค์การอนุภูมิภาคเอเชีย-แอฟริกา

มีการประชุมครั้งแรกที่เมืองบันดุง ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อ พ.ศ. 2546

AAT

ASEAN Association - Thailand

สมาคมอาเซียน - ประเทศไทย

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2551 เพื่อสนับสนุนการสร้าง ความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียน และความรู้สึกร่วมกัน

ของการเป็นประชาคมอาเซียน รวมทั้งประสานความร่วมมือและปฏิสัมพันธ์กับภาคประชาสังคมและองค์กรต่าง ๆ

ABAC

APEC Business Advisory Council
สภาที่ปรึกษาทางธุรกิจเอเปค

ABS

Access and Benefit Sharing
การแบ่งปันผลประโยชน์และการเข้าถึง

ABTC

APEC Business Travel Card

บัตรเดินทางสำหรับนักธุรกิจเอเปค

เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักธุรกิจสมาชิกเอเปค (ที่เป็นสมาชิกโครงการ) สามารถเดินทางเข้า-ออกประเทศสมาชิกเอเปค (ที่เป็นสมาชิกโครงการ) ได้ มีกำหนดอายุ 3-5 ปี

abuse of privilege

การใช้เอกสิทธิ์โดยมิชอบ

ACB

ASEAN Centre for Biodiversity

ศูนย์อาเซียนว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

ตั้งอยู่ที่ประเทศฟิลิปปินส์ มีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการประสานความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนในการอนุรักษ์และใช้ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างยั่งยืน

ACC**ASEAN Coordinating Council****คณะมนตรีประสานงานอาเซียน**

ประกอบด้วยรัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ ทำหน้าที่ในการเตรียมการประชุมสุดยอดอาเซียน และประสานงานกับคณะมนตรีประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และคณะมนตรีประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน เพื่อความสอดคล้องกันตามนโยบายและมีประสิทธิภาพ

ACCC**ASEAN Connectivity Coordinating Committee****คณะกรรมการประสานงานอาเซียนว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในภูมิภาค**

อาเซียนได้จัดตั้งคณะกรรมการประสานงานอาเซียนว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในภูมิภาค (ASEAN Connectivity Coordinating Committee - ACCC) โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิกอาเซียนแต่ละประเทศ ทำหน้าที่ดังกล่าวเพื่อประสานงานกับผู้แทนของแต่ละประเทศสมาชิก (National Coordinator) เพื่อผลักดันและเร่งรัดการดำเนินการตามแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน รวมทั้งประสานกับประเทศคู่เจรจาต่าง ๆ อาทิ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี และอินเดีย รวมทั้งองค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

accession**ภาคยานุวัติ**

หมายถึง การให้ความยินยอมที่จะผูกพันตามสนธิสัญญาภายหลังจากที่มีการลงนามในสนธิสัญญาไปแล้ว

accredit**แต่งตั้งให้ไปประจำ**

หมายถึง การแต่งตั้งมอบหมายให้หัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูตไปประจำยังประเทศอื่น และมีอำนาจดูแลประเทศนั้นหรือเขตอาณาต่าง ๆ ซึ่งในกรณีนี้เรียกว่า Accredited Ambassador

accretion**หึงอกชายฝั่ง หึงอกริมตลิ่ง****ACCSM****ASEAN Conference on Civil Service Matters****การประชุมอาเซียนว่าด้วยกิจการพลเรือน**

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2523 เดิมมีชื่อเรียกว่า ASEAN Conference on Reforms in the Civil Service (ACRCS) ต่อมาในปี พ.ศ. 2530 จึงได้เปลี่ยนชื่อเป็น ASEAN Conferences on Civil Service Matters (ACCSM) โดยมีจุดประสงค์หลักในการกระชับความร่วมมือด้านการพัฒนาและปรับปรุงระบบราชการ รวมถึงระบบการบริหารและการจัดการภาครัฐให้มีความทันสมัย และส่งเสริมการหารือและแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อพัฒนาระบบราชการในกลุ่มประเทศสมาชิกให้มีประสิทธิภาพ คักยภาพ มีความรับผิดชอบและสามารถตรวจสอบได้ ทั้งนี้ ACCSM เริ่มมีการประชุมครั้งแรกในปี พ.ศ. 2524 โดยสำหรับประเทศไทย สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน (สำนักงาน ก.พ.) เป็นหน่วยงานรับผิดชอบความร่วมมือในกรอบการประชุม ACCSM

ACD

Asia Cooperation Dialogue

ความร่วมมือเอเชีย

เวทีความร่วมมือในระดับทวีปเอเชีย โดยเป็นความคิดริเริ่มของไทยในการสร้างกรอบความร่วมมือที่ครอบคลุมทุกอนุภูมิภาคของเอเชีย มีวัตถุประสงค์ที่จะเชื่อมโยงจุดแข็งและต่อยอดความร่วมมือต่าง ๆ ของประเทศเอเชีย โดยอาศัยความแตกต่างหลากหลายและทรัพยากรที่อุดมสมบูรณ์ซึ่งเอเชียมีอยู่มากใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดและมุ่งสร้างความร่วมมือในวงกว้างทั้งทวีปเอเชีย เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขัน และคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชน ซึ่งจะทำให้ภูมิภาคเอเชียแข็งแกร่งและเป็นหุ้นส่วนที่เข้มแข็งสำหรับภูมิภาคอื่น ๆ ACD ได้มีการประชุมครั้งแรกเมื่อ 18-19 มิถุนายน 2545 ที่เซอ่า โดยมีผู้แทนระดับรัฐมนตรีจาก 18 ประเทศเข้าร่วม ที่ประชุมได้แบ่งกรอบความร่วมมือเป็น 2 มิติ ได้แก่ มิติการหารือ (dialogue dimension) และมิติโครงการความร่วมมือ (project dimension) เช่น การท่องเที่ยว ความมั่นคงทางพลังงาน และการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asian Bond Market)

ACDM

ASEAN Committee on Disaster Management

คณะกรรมการอาเซียนด้านการจัดการภัยพิบัติ

เป็นคณะทำงานที่เปลี่ยนสถานะมาจากคณะผู้เชี่ยวชาญของอาเซียน (ASEAN Experts Group on Disaster Management : AEGDM) ซึ่งตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้มีการดำเนินการใน

เชิงรุก (Proactive) ในการจัดการภัยพิบัติภายใต้กรอบความร่วมมือของภูมิภาคอาเซียน และกำหนดให้มีการประชุมเป็นประจำ อย่างน้อยปีละ 2 ครั้ง โดยมีพันธกิจ คือ การส่งเสริมความร่วมมือด้านการจัดการภัยพิบัติทุกด้านอย่างครบวงจร ได้แก่ การป้องกัน การเตรียมความพร้อม การตอบโต้ การบรรเทาและฟื้นฟู โดยผ่านกิจกรรมที่ดำเนินการร่วมกันเพื่อลดผลกระทบจากภัยพิบัติต่อการพัฒนาด้านสังคมและเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียน

ACE

ASEAN Centre for Energy

ศูนย์พลังงานอาเซียน

จัดตั้งขึ้นที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อเดือนมกราคม 2542 มีหน้าที่ในการแสวงหาความร่วมมือระหว่างสมาชิกอาเซียนและกับประเทศนอกภูมิภาคในการศึกษา วิจัยและดำเนินโครงการความร่วมมือเพื่อการพัฒนาด้านพลังงาน

ACF

ASEAN Cultural Fund

กองทุนวัฒนธรรมอาเซียน

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2521 เพื่อเป็นกองทุนสนับสนุนการดำเนินกิจกรรม / โครงการความร่วมมือของอาเซียนทางด้านวัฒนธรรมและสนเทศ โดยมีรัฐบาลญี่ปุ่นให้การสนับสนุนเงินกับกองทุนฯ เพื่อนำดอกผลไปใช้ในการสนับสนุนกิจกรรม/โครงการความร่วมมือต่าง ๆ ด้านวัฒนธรรม

ACFTA**ASEAN–China Free Trade Area****ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-จีน**

อาเซียนและจีนได้ลงนามกรอบความร่วมมือทางเศรษฐกิจอาเซียน - จีน เมื่อปี พ.ศ. 2545 ที่กรุงพนมเปญ ครอบคลุมการค้าสินค้า บริการ และการลงทุน และถือเป็นความตกลงเขตการค้าเสรีแรกที่อาเซียนทำกับประเทศคู่เจรจา โดยเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2553 เขตการค้าเสรีอาเซียน - จีน ได้มีผลบังคับใช้ ทำให้อัตราภาษีของสินค้าทั้งหมดต้องลดลงเหลือร้อยละ 0 ปัจจุบัน จีนเป็นคู่ค้าอันดับหนึ่งของอาเซียน มีมูลค่าการค้าระหว่างกันเกือบ 3 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ

ACIA**ASEAN Comprehensive Investment Agreement****ความตกลงด้านการลงทุนอย่างเต็มรูปแบบของอาเซียน**

ลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 เป็นความตกลงที่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนเป็นฐานการลงทุนที่สามารถแข่งขันได้ ตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมของโลกที่มีการแข่งขันเพิ่มขึ้น โดยปรับนโยบายการลงทุนให้เสรีและเปิดกว้างมากขึ้น ACIA มีขอบเขตครอบคลุมสาขาการผลิต การเกษตร ประมง ป่าไม้ เหมืองแร่ และบริการที่เกี่ยวข้องกับ 5 สาขาข้างต้น ในทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การเปิดเสรีการลงทุน การคุ้มครองการลงทุน การอำนวยความสะดวกในการลงทุน และการส่งเสริมการลงทุน

Ayeyawady - Chao Phraya - Mekong Economic Cooperation Strategy

ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ อิรวดี - เจ้าพระยา - แม่น้ำโขง

ACMECS หรือชื่อเดิม ยุทธศาสตร์ความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และไทย (ECS : Economic Cooperation Strategy among Cambodia, Lao PDR, Myanmar and Thailand) คือ กรอบความร่วมมือระหว่าง 5 ประเทศ คือ กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ ไทย และเวียดนาม ACMECS เป็นแนวคิดที่ พ.ต.ท. ดร. ทักษิณ ชินวัตร (นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น) ได้หยิบยกขึ้นหารือกับผู้นำกัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ ในช่วงการประชุมผู้นำอาเซียนสมัยพิเศษว่าด้วยโรค SARS เมื่อ 29 เมษายน 2546 ที่กรุงเทพฯ และได้มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วต่อเนื่องจนถึงการประชุมระดับผู้นำ ACMECS ครั้งที่ 1 ที่เมืองพุกาม ประเทศเมียนมาร์ เมื่อ 12 พฤศจิกายน 2546 โดยผู้นำทั้ง 4 ประเทศร่วมกันออกปฏิญญาพุกาม (Bagan Declaration) รวมทั้งแผนปฏิบัติการ (Plan of Action) ครอบคลุมความร่วมมือ 5 สาขา ได้แก่ การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการลงทุน ความร่วมมือทางด้านเกษตรและอุตสาหกรรม การเชื่อมโยงเส้นทางคมนาคม การท่องเที่ยว และการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ บนหลักการที่เน้นการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจอย่างยั่งยืนและยกระดับความเป็นอยู่ของประชาชน รวมทั้งเปิดกว้างให้นานาประเทศและองค์การระหว่างประเทศได้มีส่วนร่วม

เป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนา (Development Partner) ในโครงการต่าง ๆ ของ ACMECS ด้วย

* เวียดนามร่วมเป็นสมาชิก ACMECS เมื่อ 10 พฤษภาคม 2547

* เมื่อวันที่ 1-2 พฤศจิกายน 2547 ที่จังหวัดกระบี่ ไทย เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสสมัยพิเศษและการประชุมรัฐมนตรี ACMECS อย่างไม่เป็นทางการ รวมทั้งการประชุมร่วมกับ Development Partners (ผู้แทนจากออสเตรเลีย ฝรั่งเศส เยอรมนี ญี่ปุ่น นิวซีแลนด์ และธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย) ซึ่งการประชุมประสบผลสำเร็จอย่างยิ่ง สมาชิก ACMECS ทั้ง 5 ประเทศได้ร่วมกันแสดงความเป็นเอกภาพ โดยยืนยันเจตนารมณ์ที่จะดำเนินการตามกรอบความร่วมมือ ACMECS อย่างเป็นทางการอันหนึ่งอันเดียวกันต่อผู้แทนของ Development Partners รวมทั้งมีการหารือถึงความคืบหน้าของการดำเนินโครงการระหว่างกันอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรม นอกจากนี้ยังสามารถมีข้อสรุปที่สำคัญ ๆ เกี่ยวกับกลไกการประสานงานระหว่างกันซึ่งจะช่วยให้การดำเนินกิจกรรมความร่วมมือของ ACMECS มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

* ไทยเป็นเจ้าภาพจัดประชุมระดับผู้นำ ACMECS ครั้งที่ 2 เมื่อเดือนธันวาคม 2548 ที่กรุงเทพฯ

ACP

Africa, Caribbean and Pacific Countries

กลุ่มประเทศกำลังพัฒนาในภูมิภาคแอฟริกา หมู่เกาะในแคริบเบียน และแปซิฟิก

ซึ่งได้รับสิทธิพิเศษทางการค้าจากสหภาพยุโรป

Act on Consular Privileges and Immunities B.E. 2541

พระราชบัญญัติว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกัน
ทางกงสุล พ.ศ. 2541

Act on Diplomatic Privileges and Immunities B.E. 2527

พระราชบัญญัติว่าด้วยเอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางทูต
พ.ศ. 2527

ACTC

ASEAN Committees in Third Countries and
International Organizations

คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สามและองค์การ
ระหว่างประเทศ

เป็นกลไกประสานงานของอาเซียนที่จัดตั้งขึ้นในเมืองหลวงของประเทศที่สามหรือองค์การระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับอาเซียนและส่งเสริมผลประโยชน์ของอาเซียนโดยคณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม ประกอบด้วยเอกอัครราชทูตหรือหัวหน้าคณะผู้แทนทางการทูตของประเทศสมาชิกอาเซียนประจำประเทศเจ้าภาพหรือองค์การระหว่างประเทศนั้น ๆ

ACW

ASEAN Committee on Women

คณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2545 เพื่อเป็นกลไกความร่วมมือด้านสตรีในระดับภูมิภาคอาเซียน โดยมีการประชุมปีละครั้ง เพื่อส่งเสริมความก้าวหน้าของสตรีและความ

เสมอภาคระหว่างเพศ โดยมีเป้าหมายหลักในการพัฒนา
ทรัพยากรมนุษย์เพื่อสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจ
ให้แก่สตรีในอาเซียน การคุ้มครองและสวัสดิการสังคม
ในเรื่องสิทธิ ความยุติธรรมทางสังคม การบูรณาการ
มิติหญิงและชายในประชาคมอาเซียน

ACWC

ASEAN Commission on the Promotion and
Protection of the Rights of Women and Children
**คณะกรรมการสิทธิสตรีและคุ้มครองสิทธิ
สตรีและสิทธิเด็ก**

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2552 เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาล
(intergovernmental body) ในอาเซียน และเป็น
องค์กรที่ให้คำปรึกษาด้านการส่งเสริมและคุ้มครอง
สิทธิสตรีและสิทธิเด็ก โดยมีผู้แทนจากประเทศสมาชิก
อาเซียน ประเทศละ 2 คน คนหนึ่งเป็นผู้แทนด้านสิทธิ
สตรี และอีกคนเป็นผู้แทนด้านสิทธิเด็ก ร่วมกันทำงาน
เพื่อส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของสตรีและ
เด็ก โดยคำนึงถึงภูมิหลังที่แตกต่างของแต่ละประเทศ
และส่งเสริมการดำเนินการตามกลไกต่าง ๆ ระดับ
นานาชาติด้านสิทธิมนุษยชนของสตรีและเด็ก

AD

Anti-dumping duty

ภาษีตอบโต้การทุ่มตลาด

เป็นภาษีที่เรียกเก็บจากผู้นำเข้าสินค้าจากต่างประเทศ
เนื่องจากผู้ส่งออกในต่างประเทศได้ส่งสินค้านั้นเข้า
มา เพื่อประโยชน์ในทางพาณิชย์ในราคาที่ต่ำกว่าราคา

จำหน่ายในประเทศของตน หรือในราคาที่ต่ำกว่าต้นทุนการผลิต

ADB

Asian Development Bank

ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย

ตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2509 แรกก่อตั้งมีสมาชิก 31 ประเทศ ปัจจุบันมีสมาชิกทั้งหมด 67 ประเทศ (สถานะเมื่อเดือนสิงหาคม 2556) แบ่งเป็นประเทศที่อยู่ในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก 48 ประเทศ (รวมทั้งไทย) และประเทศที่อยู่นอกภูมิภาคอีก 19 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

ADF

ASEAN Development Fund

กองทุนเพื่อการพัฒนาอาเซียน

เป็นกองทุนของอาเซียนสำหรับใช้ดำเนินโครงการหรือกิจกรรมที่มีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนการเสริมสร้างประชาคมอาเซียนและการลดช่องว่างด้านการพัฒนาภายในอาเซียน

administration of the Royal Thai Government agencies in foreign countries

การบริหารราชการในต่างประเทศ

ADMM

ASEAN Defence Ministers' Meeting

การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียน และ

ADMM-Plus : ASEAN Defence Ministers'

Meeting-Plus

การประชุมรัฐมนตรีกลาโหมอาเซียนกับรัฐมนตรี กลาโหมประเทศคู่เจรจา

เป็นกรอบความร่วมมือด้านกลาโหมระดับสูงสุดของอาเซียน โดยมีการจัดการประชุม ADMM ครั้งแรกในปี พ.ศ. 2549 และจัดต่อเนื่องเป็นประจำทุกปี ส่วนการประชุม ADMM-Plus จัดขึ้นครั้งแรกในปี พ.ศ. 2553 ประกอบด้วยประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศคู่เจรจาอีก 8 ประเทศ คือ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ อินเดีย รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา โดยมุ่งเน้นการพัฒนาความร่วมมือใน 5 สาขา ได้แก่ การให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรมและการบรรเทาภัยพิบัติ ความมั่นคงทางทะเล การต่อต้านการก่อการร้าย ปฏิบัติการรักษาสันติภาพ และการแพทย์ทางทหาร

ADPC

Asian Development Preparedness Center

ศูนย์เตรียมความพร้อมป้องกันภัยพิบัติแห่งเอเชีย

AEBF

Asia-Europe Business Forum

สภาธุรกิจเอเชีย-ยุโรป

เป็นกลไกหนึ่งภายใต้ความร่วมมืออาเซียน (ASEM) ประกอบด้วยผู้แทนจากภาคเอกชนของประเทศสมาชิกอาเซียน เริ่มดำเนินการเมื่อ พ.ศ. 2540

ASEAN Economic Community

ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

เป็นหนึ่งในเสาหลักของประชาคมอาเซียน โดยอาเซียนมีเป้าหมายจะจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนให้ได้ภายในวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2558 เพื่อให้อาเซียนมีการเคลื่อนย้ายสินค้า บริการ การลงทุน แรงงานฝีมือ และเงินทุนที่เสรีมากขึ้น โดยอาเซียนได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการก้าวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ได้แก่ (1) การเป็นตลาดและฐานการผลิตเดียวกัน (2) การเป็นภูมิภาคที่มีขีดความสามารถในการแข่งขันสูง (3) การเป็นภูมิภาคที่มีการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่เท่าเทียมกัน และ (4) การเป็นภูมิภาคที่มีการบูรณาการเข้ากับเศรษฐกิจโลก

AEC Blueprint

ASEAN Economic Community Blueprint

แผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

หรือมักเรียกอย่างไม่เป็นทางการว่า พิมพ์เขียวประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน เป็นแผนบูรณาการงานด้านเศรษฐกิจเพื่อให้เห็นภาพรวมในการมุ่งสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดยประกอบด้วยแผนงานเศรษฐกิจด้านต่างๆ พร้อมกรอบระยะเวลาในการดำเนินมาตรการต่าง ๆ จนบรรลุเป้าหมายประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี พ.ศ. 2558

AECC**หรือ AEC Council**

ASEAN Economic Community Council

คณะมนตรีประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน

มีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานเพื่อมุ่งสู่การเป็น

ประชาคมอาเซียนและกำกับการดำเนินงานของรัฐมนตรี
รายสาขาที่เกี่ยวข้องกับด้านเศรษฐกิจ เช่น รัฐมนตรี
ด้านการคลัง ด้านขนส่ง ด้านเกษตรและป่าไม้ การ
ประชุม AEC Council มีขึ้นปีละ 2 ครั้ง ก่อนการ
ประชุมสุดยอดอาเซียน โดยหัวหน้าคณะผู้แทน (ของ
ไทย) เป็นระดับรองนายกรัฐมนตรีที่รับผิดชอบงาน
ด้านเศรษฐกิจ

AEFC

Asia-Europe Cooperation Framework

กรอบความร่วมมือเอเชีย-ยุโรป

เป็นเอกสารที่กำหนดแนวทางความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ
การเมือง สังคมและวัฒนธรรมในกรอบอาเซียน ซึ่งได้
รับรองในที่ประชุมผู้นำอาเซียน ครั้งที่ 2 ที่กรุงลอนดอน

AEETC

Asia-Europe Environmental Technology Centre

ศูนย์เทคโนโลยีสิ่งแวดล้อมเอเชีย-ยุโรป

เป็นกลไกหนึ่งภายใต้อาเซียน เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ
ด้านสิ่งแวดล้อมของประเทศสมาชิก

AEEDM

ASEAN Experts Group on Disaster Management

การประชุมกลุ่มผู้เชี่ยวชาญของอาเซียนด้านการจัดการ ภัยพิบัติ

AEM

ASEAN Economic Ministers' Meeting

การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศสมาชิกอาเซียน

ที่รับผิดชอบงานด้านเศรษฐกิจ (ของประเทศไทยคือ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์) ปกติจัดขึ้นปีละครั้ง ประมาณเดือนสิงหาคม เพื่อหารือและพิจารณาแนวทางการร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน

AEMM

ASEAN-EU Ministerial Meeting

การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียน-สหภาพยุโรป

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนกับประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป จัดขึ้นทุก 2 ปี เพื่อหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประเด็นทางการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างประเทศ และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน

AERA

Accelerating Economic Recovery in Asia

โครงการเร่งรัดการฟื้นฟูเศรษฐกิจในเอเชีย

(สำหรับประเทศไทย)

เป็นโครงการที่สหรัฐอเมริกาได้ประกาศในระหว่างการประชุมผู้นำเศรษฐกิจเอเปค ครั้งที่ 6 ที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2541 ที่จะให้ความช่วยเหลือประเทศในเอเชีย 3 ประเทศที่ประสบภาวะวิกฤตทางเศรษฐกิจ คือ สาธารณรัฐเกาหลี อินโดนีเซีย และไทย

AEVG

Asia-Europe Vision Group

กลุ่มวิสัยทัศน์เอเชีย-ยุโรป

เป็นกลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งจัดตั้งขึ้นหลังจากการประชุมผู้นำเอเชีย-ยุโรป (อาเซม) ครั้งที่ 2 ที่กรุงลอนดอน เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับอนาคตของกระบวนการอาเซม

มูลนิธิอาเซียน

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2540 โดยกฎบัตรอาเซียน (ข้อบท 15) กำหนดบทบาทหน้าที่ของมูลนิธิอาเซียนว่า ให้สนับสนุนการดำเนินงานของเลขาธิการอาเซียน และร่วมกับองค์กรที่เกี่ยวข้องของอาเซียนในการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียน โดยการส่งเสริมความตระหนักรู้เกี่ยวกับเรื่องอาเซียนและจิตสำนึกของการเป็นประชาชนอาเซียน และการมีปฏิสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและการดำเนินการร่วมกันที่ใกล้ชิดระหว่างภาคธุรกิจ ภาคประชาสังคม นักวิชาการ ในอาเซียน การเพิ่มความร่วมมือในการแก้ปัญหาความยากจนและลดช่องว่างทางเศรษฐกิจและสังคม โดยมีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย

AFAS**ASEAN Framework Agreement on Services****กรอบความตกลงว่าด้วยการค้าบริการของอาเซียน**

ลงนามโดยรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนเมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2538 มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการเปิดเสรีการค้าบริการระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยประเทศสมาชิกต้องทยอยเปิดตลาดบริการในสาขาที่กำหนด และเพิ่มสัดส่วนการถือหุ้นให้กับบุคคล/นิติบุคคลอาเซียนสำหรับทุกสาขาบริการ และทุกรูปแบบของการให้บริการ โดยให้ทยอยเปิดตลาดให้กันเป็นระยะ ในระดับที่สูงขึ้นตามตารางข้อผูกพันการเปิดตลาดเป็นรอบ ๆ โดยมีสาขาเร่งรัด

ได้แก่ สาขาสุขภาพ การท่องเที่ยว การบิน เทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งจะต้องอนุญาตให้บุคคลหรือนิติบุคคลอาเซียนถือหุ้นได้ร้อยละ 70 ภายในปี พ.ศ. 2553 และสาขาโลจิสติกส์ ภายในปี 2556 ส่วนสาขาอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2558

AFDM

ASEAN Finance and Central Bank Deputies Meeting การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและ ธนาคารกลางอาเซียน

เป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางของอาเซียน จัดขึ้นปีละ 1 ครั้ง เพื่อเป็นการเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน เพื่อติดตามความคืบหน้าในการดำเนินงานของคณะทำงานต่าง ๆ ภายใต้กรอบการประชุม AFMM ที่มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อมุ่งไปสู่การจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community: AEC) ภายในปี 2558 ซึ่งประกอบด้วย การดำเนินงานในด้านการพัฒนาตลาดทุน การเปิดเสรีบริการทางการเงิน และการเปิดเสรีบัญชีทุนเคลื่อนย้าย นอกจากนี้ ยังมีการประชุมที่เกี่ยวข้องคือ ASEAN Finance and Central Bank Deputies Meeting+3 หรือ การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียน+3 ซึ่งเป็นการประชุมเพื่อเตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน+3

AFDM+3 ASEAN Finance and Central Bank Deputies + 3 (China, Japan and Republic of Korea)
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสกระทรวงการคลังและธนาคารกลางอาเซียนกับผู้แทนจากจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี

AFMM ASEAN Finance Ministers Meeting
การประชุมรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียน
 จัดขึ้นปีละครั้ง ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540 โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนดำเนินการผ่านคณะทำงาน 3 ด้าน ได้แก่ (1) การพัฒนาตลาดทุนภูมิภาค (Capital Market Development) (2) การเปิดเสรีภาคบริการทางการเงิน (Financial Services Liberalization under the ASEAN Framework Agreement on Services) และ (3) การเปิดเสรีบัญชีทุน (Capital Account Liberalization) นอกจากนี้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนยังเป็นผู้รับผิดชอบการดำเนินงานตาม AEC Blueprint ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาคการเงิน ซึ่งครอบคลุมเรื่องการเปิดเสรีภาคบริการทางการเงิน และการเปิดเสรีบัญชีทุน

AFMM+3 ASEAN Finance Ministers + 3 (China, Japan and the Republic of Korea) Meeting
การประชุมร่วมระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังอาเซียนกับผู้แทนจากจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี
 มีการประชุมครั้งแรกเมื่อวันที่ 30 เมษายน 2542 ในช่วงการประชุมประจำปีของธนาคารเพื่อการพัฒนา

เอเชีย (ADB) ที่กรุงมะนิลา และได้ตกลงในหลักการที่จะจัดเป็นประจำทุกปี เพื่อหารือสถานการณ์การเงินและเศรษฐกิจในภูมิภาค และร่วมมือหามาตรการเพื่อป้องกันและแก้ไขวิกฤตการณ์การเงินในภูมิภาค ผลงานที่สำคัญ คือ ข้อตกลงริเริ่มที่เชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative)

AFoCo

Asian Forest Cooperation

กรอบความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย

เป็นกรอบความร่วมมือด้านป่าไม้ระหว่างประเทศอาเซียนและสาธารณรัฐเกาหลี เสนอโดยนายกรัฐมนตรี อี มยอง บัค ในปี พ.ศ.2552 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านป่าไม้ระหว่างประเทศอาเซียนและเกาหลีใต้ และมีจุดประสงค์เพื่อก่อตั้งองค์การความร่วมมือด้านป่าไม้แห่งเอเชีย ที่ครอบคลุมประเทศอาเซียน เกาหลีใต้ และประเทศต่าง ๆ ในเอเชียในที่สุด

AFTA

ASEAN Free Trade Area

เขตการค้าเสรีอาเซียน

จัดตั้งขึ้นตามมติของที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 4 เพื่อส่งเสริมการค้าเสรีระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยให้มีการลดอัตราภาษีศุลกากรที่เท่ากันตามระยะเวลาที่กำหนด เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536 โดยให้ประเทศสมาชิกอาเซียนเดิม 6 ประเทศ ลดอัตราภาษีศุลกากรให้เหลือร้อยละ 0-5 ภายในปี พ.ศ. 2546 และมีระยะเวลาผ่อนผันสำหรับประเทศสมาชิกใหม่อีก 4 ประเทศ ตามช่วงเวลาก่อน/หลังที่เข้าเป็นสมาชิกอาเซียน

คณะมนตรีเขตการค้าเสรีอาเซียน

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีคลัง เพื่อหารือและติดตามการดำเนินงานในการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน ปกติจะจัดขึ้นประมาณปีละครั้งในช่วงการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน

agreement (accord) ความตกลง

ความตกลงระหว่างประเทศมี 2 ลักษณะ คือ ความตกลงที่มีลักษณะเป็นข้อผูกพันตามกฎหมาย และความตกลงที่ไม่มีลักษณะเป็นข้อผูกพันตามกฎหมาย

Agreement on Commercial Navigation on Lancang-Mekong River

ความตกลงว่าด้วยการเดินเรือพาณิชย์ในแม่น้ำโขงตอนบน ระหว่างไทย ลาว เวียดนาม และจีน (มณฑลยูนนาน) ได้ลงนามเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2543 และมีผลบังคับใช้ในเดือนเมษายน 2544

Agreement on Economic and Technical Cooperation

ความตกลงว่าด้วยความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการ

Agreement on Promotion and Protection of Investments

ความตกลงว่าด้วยการส่งเสริมและคุ้มครองการลงทุน

agrément**ความเห็นชอบ**

ในการแต่งตั้งเอกอัครราชทูตไปประจำในประเทศใด กำหนดให้ประเทศผู้ส่งขอความเห็นชอบจากประเทศผู้รับก่อน

AHA Centre

ASEAN Coordinating Centre for Humanitarian Assistance

**ศูนย์ประสานงานอาเซียนในการให้ความช่วยเหลือ
ด้านมนุษยธรรม**

จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือและอำนวยความสะดวกในการประสานงานสำหรับการช่วยเหลือมนุษยธรรมด้านการจัดการภัยพิบัติระหว่างประเทศ สมาชิกอาเซียนและองค์การสหประชาชาติ / องค์กรระหว่างประเทศ ภารกิจหลักของ AHA ได้แก่ การติดตามสถานการณ์ภัยพิบัติต่าง ๆ รวบรวมข่าวสารและวิเคราะห์ข้อมูล โดยดำเนินงานบนพื้นฐานที่ว่าประเทศสมาชิกจะดำเนินการก่อนเพื่อจัดการกับภัยพิบัติที่เกิดขึ้น ในกรณีที่มีการร้องขอความช่วยเหลือ ประเทศผู้ร้องขอจะประสานโดยตรงไปยังผู้ให้ความช่วยเหลือหรืออาจดำเนินการผ่าน AHA Centre เพื่อช่วยอำนวยความสะดวกในการส่งคำร้องขอดังกล่าวอีกทางหนึ่ง

AHMM

ASEAN Health Ministers Meeting

การประชุมรัฐมนตรีสาธารณสุขอาเซียน

เป็นเวทีการหารือและกำหนดนโยบายเกี่ยวกับความร่วมมือด้านสาธารณสุขของประเทศสมาชิกอาเซียนของรัฐมนตรีด้านสาธารณสุขของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจะจัดขึ้นทุก 2 ปี

AIA

ASEAN Investment Area

เขตการลงทุนอาเซียน

จัดตั้งขึ้นตามกรอบความตกลงว่าด้วยเขตลงทุนอาเซียน ที่ลงนามเมื่อ ปี พ.ศ. 2541 เพื่อส่งเสริมให้มีภาวะการลงทุนที่โปร่งใสและเสรีในอาเซียนในอันที่จะดึงดูดการลงทุนจากภายในและภายนอกภูมิภาคโดยให้ประเทศสมาชิกเปิดให้มีการลงทุนทางอุตสาหกรรมและให้มีการ प्रतिบัติเยี่ยงคนชาติแก่นักลงทุนอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2553 และแก่นักลงทุนทั่วไปภายในปี พ.ศ. 2563 โดยครอบคลุมการลงทุนโดยตรงทั้งหมดในสาขาอุตสาหกรรมการผลิตเกษตร ประมง ป่าไม้ และเหมืองแร่ รวมทั้งการบริการที่เกี่ยวข้องกับสาขาการผลิตดังกล่าว ยกเว้นการลงทุนในตลาดหลักทรัพย์

AIA Council

ASEAN Investment Area Council

คณะมนตรีเขตการลงทุนอาเซียน

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีที่ดูแลงานด้านการส่งเสริมการลงทุนเพื่อกำหนดนโยบายและกำกับการณ์งานจัดตั้งเขตการลงทุนอาเซียน ปกติมีการประชุมปีละครั้ง

ASEAN Inter-Governmental Commission on Human Rights

คณะกรรมการสิทธิการระหว่างรัฐบาลอาเซียนว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

AICHR หรือไออาร์ซี เป็นองค์กรที่จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 23 ตุลาคม พ.ศ. 2552 ตามข้อ 14 ของกฎบัตรอาเซียน ที่มีอำนาจหน้าที่ในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน รวมถึงการสร้างความรู้ความตระหนักรู้ในด้านสิทธิมนุษยชนแก่ประชาชนอาเซียน และร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ ของอาเซียนและองค์กรภาคประชาสังคมในการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชน โดย ดร.เสรี นนทสูติ ดำรงตำแหน่งเป็นผู้แทนไทยใน AICHR คนปัจจุบัน มีวาระการดำรงตำแหน่งระหว่างปี พ.ศ. 2556-2558

aide-mémoire

บันทึกช่วยจำ

1. เป็นเอกสารที่สร้างข้อผูกพัน ถือเป็นรูปแบบหนึ่งของสัญญา
2. ในทางการเมืองระหว่างประเทศ เป็นเอกสารที่ช่วยย้ำประเด็นที่ได้มาพบและพูดไว้

AIPA

ASEAN Inter-Parliamentary Assembly Organization

สมัชชารัฐสภาอาเซียน

มีชื่อเดิมว่า องค์กรการรัฐสภาอาเซียน (ASEAN Inter-Parliamentary Organization : AIPO) ก่อตั้งอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2520 มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้าง

ความร่วมมือของรัฐสภาแห่งชาติในอาเซียนให้ใกล้ชิดยิ่งขึ้น และเปลี่ยนชื่อเป็น AIPA ในปี พ.ศ. 2549 โดย AIPA ประกอบด้วยรัฐสภาแห่งชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ มีการประชุมกันอย่างเป็นประจำทุกปี

AJCEP

ASEAN-Japan Comprehensive Economic Partnership

ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจอาเซียน-ญี่ปุ่น

เป็นกรอบความตกลงเปิดเสรีทางการค้าระหว่างประเทศอาเซียนทั้ง 10 ประเทศกับประเทศญี่ปุ่น โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดกำแพงทางภาษีในการค้าสินค้า การลงทุน และการบริการ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านอื่น ๆ ระหว่างอาเซียนและญี่ปุ่นด้วย

AKBC

ASEAN-ROK Business Council

สภาธุรกิจอาเซียน-สาธารณรัฐเกาหลี

จัดตั้งเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2534

AKFTA

ASEAN-Korea Free Trade Area

ความตกลงการค้าเสรีอาเซียน-เกาหลี

เป็นกรอบความตกลงเปิดเสรีทางการค้า โดยมีจุดประสงค์เพื่อลดภาษีทางการค้าสินค้า บริการ และการลงทุนระหว่างประเทศอาเซียนกับเกาหลีใต้ รวมถึงการส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างสองฝ่าย

ALADI

Asociación Latinoamericana de Integración

สมาคมเพื่อการบูรณาการแห่งภูมิภาคลาตินอเมริกา

ก่อตั้งเมื่อเดือนสิงหาคม 2523 ประเทศสมาชิก ประกอบด้วย อาร์เจนตินา บราซิล เม็กซิโก ชิลี โคลัมเบีย เปรู อุรุกวัย เวเนซุเอลา โบลิเวีย เอกวาดอร์ และปารากวัย

ALBA

Agreement for the Application of the Bolivarian Alternative for the Peoples of our America and the People's Trade Agreements

ความตกลงอัลบา

เกิดขึ้นจากแนวความคิดของประธานาธิบดี Hugo Chávez แห่งเวเนซุเอลา หลังประกาศถอนตัวจากการเป็นสมาชิกประชาคมแอนเดียนเพื่อแสดงความไม่พอใจที่โคลัมเบียและเปรูจัดทำความตกลงการค้าเสรีกับสหรัฐฯ ข้อตกลง ALBA จึงเป็นทางเลือกในการจัดทำความตกลงทางการค้าตามแนวสังคมนิยมแทนการจัดทำเขตการค้าเสรีแห่งทวีปอเมริกา (FTAA) ปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 8 ประเทศ ได้แก่ เวเนซุเอลา คิวบา โบลิเวีย แอนติกัวและบาร์บูดา โดมินิกา เอกวาดอร์ นิคารากัว เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีเอส (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2556)

Al Qaeda

พื้นฐาน กฎเกณฑ์ (ความหมายตรง)

กลุ่มมุสลิม นิกายซุนนีสุดโต่ง ซึ่งประเทศตะวันตก ระบุว่า เป็นกลุ่มก่อการร้าย ก่อตั้งขึ้นในช่วงปลายสงคราม

ยื่นโดยนายโอสามา บิลลาเดน เพื่อต่อต้านสหภาพ
โซเวียตในอัฟกานิสถาน ปัจจุบันเป็นเครือข่ายก่อการ
ร้ายสากลที่เรียกร้องให้เกิด Global Jihad เพื่อต่อต้าน
ประเทศและแนวความคิดแบบตะวันตก โดยเฉพาะ
สหรัฐอเมริกา

alternative perimeter แนวเขตที่เสนอเป็นทางเลือกในการเจรจาเขตแดน
ระหว่างประเทศ

AMAF ASEAN Ministerial Meeting on Agriculture and
Forestry
การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้
การประชุมระดับรัฐมนตรีที่กำกับดูแลด้านการเกษตร
และป่าไม้ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อกำหนดนโยบาย
และติดตามความร่วมมือด้านเกษตรและป่าไม้ของ
อาเซียน

Ambassador เอกอัครราชทูต
- Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary :
เอกอัครราชทูตวิสามัญผู้มีอำนาจเต็ม
หมายถึง เอกอัครราชทูตที่รัฐผู้ส่งแต่งตั้งไปยังรัฐผู้รับ
โดยมอบหมายอำนาจให้ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทน
ของรัฐผู้ส่ง
ในกรณีที่เอกอัครราชทูตมิได้มีถิ่นพำนักอยู่ในรัฐผู้รับ
เรียกว่า Non-resident Ambassador

- Ambassador-Designate : ว่าที่เอกอัครราชทูตประจำรัฐผู้รับ หมายถึง บุคคลที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต แต่ยังมีได้ยื่นสาส์นตราตั้งต่อประมุขแห่งรัฐผู้รับ
- Ambassador-at-Large : เอกอัครราชทูตผู้แทนพิเศษ หมายถึง ผู้แทนพิเศษของกระทรวงการต่างประเทศที่มีสิทธิและสถานะเทียบเท่าเอกอัครราชทูตผู้ซึ่งได้รับมอบหมายให้ดูแลงานและกิจการเฉพาะกิจหรือเฉพาะเรื่องในต่างประเทศเป็นครั้งคราว
- Ambassador attached to the Ministry of Foreign Affairs : เอกอัครราชทูตประจำกระทรวงการต่างประเทศ หมายถึง บุคคลผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูต มีภารกิจดูแลกิจการภายในของกระทรวงการต่างประเทศ ตามที่ได้รับมอบหมายจากปลัดกระทรวงการต่างประเทศ
- Resident Ambassador : เอกอัครราชทูตผู้มีถิ่นพำนักในประเทศไทย หมายถึง เอกอัครราชทูตของไทยที่ได้รับการแต่งตั้งให้ประจำต่อประมุขแห่งรัฐผู้รับ แต่ยังคงมีถิ่นพำนักอยู่ในรัฐผู้ส่ง เอกอัครราชทูตผู้มีถิ่นพำนักในประเทศไทยนี้ จะเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ในรัฐผู้รับเป็นครั้งคราว

Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary Permanent Representative of Thailand to the United Nations

เอกอัครราชทูต ผู้แทนถาวรแห่งประเทศไทยประจำองค์การสหประชาชาติ (ณ นครนิวยอร์ก/นครเจนีวา)

AMBDC

**ASEAN-Mekong Basin Development Cooperation
ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาอาเซียน-ลุ่มน้ำโขง**

เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
ทั้ง 10 ประเทศ และจีน เพื่อพัฒนาลุ่มน้ำโขง

AMCA

**ASEAN Ministers Responsible for Culture and
the Arts**

**การประชุมระดับรัฐมนตรีอาเซียนที่กำกับดูแลงาน
ด้านวัฒนธรรมและศิลปะ**

เป็นกลไกในการกำกับดูแลและกำหนดนโยบายความ
ร่วมมือด้านวัฒนธรรมและศิลปะของอาเซียน โดยมุ่ง
เน้นความเข้าใจอันดีและความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน
ในหมู่ประชาชนอาเซียน โดยมีภารกิจหลัก คือ กำหนด
นโยบายแนวทางและกรอบความร่วมมือด้านวัฒนธรรม
และศิลปะในระดับภูมิภาค กำหนดนโยบายแนวทาง
ความร่วมมือด้านวัฒนธรรมกับประเทศคู่เจรจาและ
แสวงหาแหล่งทุนเพื่อสนับสนุนกองทุนวัฒนธรรม
อาเซียน การประชุม AMCA จะจัดขึ้นทุก 2 ปี เป็น
อย่างน้อย หรืออาจมีการประชุมเป็นกรณีพิเศษหากมี
เรื่องเร่งด่วนที่ต้องพิจารณา โดยประเทศสมาชิกอาเซียน
ผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพ จัดประชุมตาม
ลำดับตัวอักษรชื่อประเทศ ทั้งนี้ โดยจัดการประชุม
AMCA สลับปีกับการประชุมรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน
หรือ AMRI (ASEAN Ministers Responsible for
Information) ซึ่งมีการประชุมทุก 2 ปี เช่นกัน สำหรับ
ประเทศไทย กระทรวงวัฒนธรรมเป็นหน่วยงานที่

รับผิดชอบและเป็นผู้ประสานงานหลักในกรอบการประชุม AMCA

AMED

Asia-Middle East Dialogue

กรอบความร่วมมือเอเชีย-ตะวันออกกลาง

เป็นความริเริ่มของนายโก๊ะ จ๊ก ตง อดีตนายกรัฐมนตรีของสิงคโปร์ เพื่อสร้างความร่วมมือและการเป็นหุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์ ทั้งทางด้านเศรษฐกิจ การเมือง สังคมและวัฒนธรรมระหว่างสองภูมิภาค โดยมีการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งแรกเมื่อ พ.ศ. 2547 ที่ประเทศสิงคโปร์ ครั้งที่สองเมื่อ พ.ศ. 2551 ที่ประเทศอียิปต์ และครั้งที่สามเมื่อ พ.ศ. 2553 ที่ประเทศไทย

AMEICC

AEM-METI Economic and Industrial Cooperation Committee

คณะกรรมการความร่วมมือทางเศรษฐกิจและอุตสาหกรรมระหว่างอาเซียนกับญี่ปุ่น

เป็นกรอบการหารือระหว่างรัฐมนตรีเศรษฐกิจของอาเซียนกับกระทรวงการค้าต่างประเทศและอุตสาหกรรมของญี่ปุ่น จัดประชุมครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2541

AMEM

ASEAN Ministers on Energy Meeting

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านพลังงาน จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2525 เพื่อกำหนดนโยบายความร่วมมือ

อาเซียนด้านพลังงานให้เป็นที่ไปตามกรอบนโยบายและทิศทางที่ได้รับมอบจากผู้นำอาเซียน

amendment

การแก้ไขเพิ่มเติม

amity

สันถวไมตรี

AMM

ASEAN Foreign Ministers' Meeting

ที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

เป็นการประชุมของรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนเพื่อติดตามความคืบหน้าของความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงและผลักดันความร่วมมือในกรอบต่างๆ ของอาเซียน รวมถึงความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับคู่เจรจา

AMMDP

ASEAN Ministers Meeting on Development Planning

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการวางแผนการพัฒนา

AMME

ASEAN Ministerial Meeting on the Environment

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรี จัดขึ้นเป็นประจำทุก 3 ปี เพื่อหารือ กำหนดนโยบาย และติดตามผลความคืบหน้าของความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม มีวัตถุประสงค์เพื่อให้รัฐมนตรีด้านสิ่งแวดล้อมของอาเซียนได้มีโอกาสพบปะแลกเปลี่ยนความคิดเห็น และหารือในประเด็นปัญหาที่สำคัญด้านสิ่งแวดล้อม อาทิ เรื่องมลพิษหมอก

คว้นข้ามแดน การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและหลากหลายทางชีวภาพ การจัดการทรัพยากรน้ำ การบริหารจัดการสิ่งแวดล้อมเมืองและธรรมาภิบาลสิ่งแวดล้อมทางทะเล และชายฝั่ง สิ่งแวดล้อมศึกษา โดยจะมีการประชุม Informal ASEAN Ministerial Meeting on the Environment หรือ IAMME ซึ่งเป็นการประชุมรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อมอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการก่อนการประชุม AMME

AMMH

ASEAN Ministerial Meeting on Haze

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนเกี่ยวกับปัญหาหมอกควัน
จัดขึ้นตามความจำเป็นและด้วยความเห็นชอบของประเทศสมาชิก เพื่อติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการตามแผนปฏิบัติการอาเซียนด้านปัญหาหมอกควัน

AMMRDPE

ASEAN Ministers' Meeting on Rural Development and Poverty Eradication

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการพัฒนาชนบทและการขจัดความยากจน

มีหน้าที่กำหนดกรอบแผนงานความร่วมมือในการดำเนินงานเพื่อขจัดความยากจน โดยให้ความสำคัญเป็นพิเศษต่อการส่งเสริมชุมชนในชนบทให้สามารถพึ่งพาตนเองได้ โดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมทุก 2 ปี

AMMS**ASEAN Ministerial Meeting on Sports****การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านกีฬา**

การประชุมรัฐมนตรีกีฬาอาเซียนเป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดผู้นำอาเซียนครั้งที่ 18 เมื่อวันที่ 7-8 พฤษภาคม พ.ศ. 2554 ณ กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย และครั้งที่ 19 เมื่อวันที่ 17 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ณ บาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ซึ่งผู้ว่าฯ ตระหนักถึงการนำกีฬามาเป็นเครื่องมือเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนในอาเซียนและส่งเสริมการพัฒนาในระดับภูมิภาค สันติภาพและความมั่นคง AMMS จะจัดทุก 2 ปี โดยจัดครั้งแรกเมื่อวันที่ 12-16 ธันวาคม พ.ศ. 2554 ที่ประเทศอินโดนีเซีย สำหรับประเทศไทย กองการต่างประเทศ สำนักงานปลัดกระทรวง กระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา เป็นหน่วยงานผู้รับผิดชอบและประสานงานหลัก

AMMST**ASEAN Ministerial Meeting on Science and Technology****การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**

จัดขึ้นเป็นประจำทุก 3 ปี เพื่อหารือ กำหนดนโยบาย และติดตามผลความคืบหน้าของการดำเนินงานความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี โดยในช่วงกลางระหว่าง 3 ปีดังกล่าวจะมีการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอย่างไม่เป็นทางการด้วย

AMMSWD**ASEAN Ministerial Meeting on Social Welfare and Development****การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนา**

มีประชุมทุก 3 ปี เพื่อติดตามผลงานของการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสวัสดิการสังคมและการพัฒนาในการยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางในสังคม กลุ่มด้อยโอกาส และกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชนบท โดยมุ่งให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนารวมถึงสตรี เยาวชน และชุมชนท้องถิ่น

AMMTC**ASEAN Ministerial Meeting on Transnational Crime****การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ**

เป็นการประชุมของรัฐมนตรีที่รับผิดชอบด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยจัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2540 การประชุมนี้จะจัดขึ้นทุก ๆ 2 ปี เพื่อเป็นเวทีสำหรับการหารือแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติและแลกเปลี่ยนข้อมูลและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถานการณ์อาชญากรรมข้ามชาติ โดยกำหนดให้มีสาขาความร่วมมือในการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติ 8 สาขา ได้แก่ การก่อการร้าย ยาเสพติด การค้ามนุษย์ การลักลอบขนส่งอาวุธ โจรสลัด การฟอกเงิน อาชญากรรมเศรษฐกิจและอาชญากรรมไซเบอร์

AMMW**ASEAN Ministerial Meeting on Women****การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านสตรี**

ประชุมครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2555 และจัดประชุมทุก 3 ปี เพื่อติดตามผลงานของคณะกรรมการอาเซียนด้านสตรี การประชุม AMMW เป็นการยกระดับความร่วมมืออาเซียนด้านสตรีจากระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสไปสู่ระดับรัฐมนตรี ซึ่งสะท้อนถึงความสำคัญที่อาเซียนมีต่อสตรีและประเด็นที่มีผลกระทบต่อสตรี ซึ่งมีความมุ่งมั่นที่จะส่งเสริมโครงการต่าง ๆ เพื่อคุ้มครองสิทธิสตรี และเพื่อสนับสนุนบทบาทของสตรีในการพัฒนาประเทศและภูมิภาค

AMMY**ASEAN Ministerial Meeting on Youth****การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชน**

แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์ (VAP) ส่งเสริมให้เยาวชนมีส่วนร่วมมากขึ้นเพื่อปลูกฝังความเป็นผู้นำและเพิ่มความเข้าใจเกี่ยวกับภูมิภาค จึงมีการจัดการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านเยาวชนขึ้นทุก 2 ปี เพื่อเป็นเวทีหารือในการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายด้านเยาวชนของประเทศสมาชิกอาเซียนสำหรับประเทศไทย กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ เป็นหน่วยงานประสานงานหลักภายในกรอบ AMMY

AMRI**ASEAN Ministers Responsible for Information****การประชุมรัฐมนตรีสารสนเทศอาเซียน**

เป็นการประชุมวางแผนและกำหนดนโยบายด้านความ

ร่วมมือในเรื่องเทคโนโลยีสารสนเทศใหม่ ๆ ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือ แลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นและทักษะความรู้ด้านสารสนเทศโดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพทุก 2 ปี ทั้งนี้ การประชุม AMRI จัดขึ้นครั้งแรกที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย เมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2536 สำหรับประเทศไทย กรมประชาสัมพันธ์เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบและเป็นผู้ประสานงานหลักในกรอบการประชุม AMRI

AMRO

ASEAN+3 Macroeconomic Research Office

สำนักงานวิจัยเศรษฐกิจมหภาคของอาเซียน+3

AMRO (แอมโร) เปิดดำเนินการเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2554 ที่สิงคโปร์ ในภาวะปกติ AMRO มีหน้าที่จัดทำรายงานการประเมินเศรษฐกิจมหภาคของอาเซียน+3 และของประเทศสมาชิกทุกประเทศ ในภาวะวิกฤต AMRO มีหน้าที่วิเคราะห์และตรวจสอบสถานการณ์ทางเศรษฐกิจและการเงินของประเทศที่ขอรับความช่วยเหลือภายใต้ข้อตกลงพหุภาคีสำหรับความร่วมมือด้านการเงินในมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ หรือ CMIM นอกจากนี้ AMRO ยังมีหน้าที่ในการติดตามผลการใช้เงินที่เบิกไป และการปฏิบัติตามข้อกำหนดต่าง ๆ ตามที่ระบุในความตกลงข้อตกลงพหุภาคีสำหรับความร่วมมือด้านการเงินในมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ของประเทศสมาชิกที่ขอรับความช่วยเหลือ

AMTA

Agency for Coordinating Mekong Tourism Activities
ศูนย์ประสานงานโครงการด้านการท่องเที่ยวของ
อนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง

Andean Community (Comunidad Andina - CAN)**ประชาคมแอนเดียน**

ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2512 ประกอบด้วยสมาชิก 4 ประเทศ ได้แก่ โบลิเวีย โคลัมเบีย เอกวาดอร์ และเปรู และสมาชิกสมทบ 4 ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา บราซิล อุรุกวัย และปารากวัย และประเทศผู้สังเกตการณ์ 2 ประเทศ ได้แก่ เม็กซิโก และปานามา

anti-personnel landmines ทุ่นระเบิดสังหารบุคคล**ANZAC Day**

Australia New Zealand Army Corps Day

วันที่ระลึกทหารผ่านศึกออสเตรเลียและนิวซีแลนด์

เมื่อวันที่ 25 เมษายน 2458 หน่วยปฏิบัติการร่วมของ กองทัพบกออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ได้ยกพลขึ้นบก บนคาบสมุทรกาลิโปลี (Gallipoli) ช่องแคบดาร์ดาเนล (Dardanelles) ประเทศตุรกี เพื่อเปิดเส้นทางเดินเรือ ให้กับฝ่ายสัมพันธมิตรไปสู่ทะเลดำในสงครามโลก ครั้งที่ 1 ทำให้ทหารออสเตรเลียและนิวซีแลนด์เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก ทั้งสองประเทศจึงถือเอาวันที่ 25 เมษายนของทุก ๆ ปี เป็นวันที่ระลึกและจัดพิธีไว้อาลัยแก่ทหารผ่านศึกในสมรภูมิตั้งนั้นและทหารผ่านศึกที่เสียชีวิตในสมรภูมิอื่น ๆ ด้วย

ANZUS

Australia-New Zealand-US

สนธิสัญญาป้องกันร่วมกันระหว่างออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์-สหรัฐอเมริกา

โดยตกลงให้มีการช่วยเหลือประเทศสมาชิกเมื่อถูกคุกคามจากประเทศนอกภาคี ปัจจุบัน ANZUS ยังคงสถานะอยู่แต่ไม่มีการดำเนินการใดๆ (non-operational) เนื่องจากความสัมพันธ์ทางทหารระหว่างสหรัฐอเมริกา กับนิวซีแลนด์ยุติลง โดยนิวซีแลนด์ยังไม่ละทิ้งสนธิสัญญาดังกล่าว เนื่องจากเห็นว่าอาจจะมีการรื้อฟื้นขึ้นอีก

apartheid

การปกครองประเทศแบบแบ่งแยกผิวพันธุ์

เป็นระบบปกครองที่ใช้ในสาธารณรัฐแอฟริกาใต้ก่อนที่จะมีการเลือกตั้งโดยไม่แบ่งแยกผิวพันธุ์ครั้งแรกขึ้นระหว่างวันที่ 26-29 เมษายน 2537 ในระบบการปกครองดังกล่าวประชาชนแอฟริกาใต้ผิวดำถูกจำกัดสิทธิต่าง ๆ เช่น สิทธิทางการเมือง สิทธิการออกเสียงเลือกตั้ง สิทธิรับสมัครเลือกตั้ง การเป็นสมาชิกรัฐสภา การมีกรรมสิทธิ์ในที่ดินบางพื้นที่ การเลือกที่อยู่อาศัย การใช้สถานที่พักผ่อน การรับราชการ การเข้ารับการศึกษา การประกอบอาชีพ และการใช้บริการสาธารณสุขจากรัฐบาล เป็นต้น

APC

Asia-Pacific Inter-Governmental Consultations on Refugees Displaced Persons and Migrants

กรอบการหารือระหว่างรัฐบาลในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก ว่าด้วยผู้ลี้ภัย ผู้พลัดถิ่น และผู้โยกย้ายถิ่น

APEC**Asia-Pacific Economic Cooperation****ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในเอเชีย-แปซิฟิก**

เป็นกระบวนการความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2532 มีเป้าหมายในการเปิดการค้าเสรีและการลงทุน ภายในปี พ.ศ. 2553 สำหรับสมาชิกพัฒนาแล้ว และปี พ.ศ. 2563 สำหรับสมาชิกกำลังพัฒนา ขณะนี้มีสมาชิก 21 ประเทศ ประกอบด้วย ออสเตรเลีย บรูไน ดารุสซาลาม แคนาดา ชิลี จีน ฮังกยง อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี มาเลเซีย เม็กซิโก นิวซีแลนด์ ปาปัวนิวกินี เปรู ฟิลิปปินส์ รัสเซีย สิงคโปร์ จีนไทเป ไทย สหรัฐอเมริกา และเวียดนาม โดยประเทศไทยเป็นสมาชิกก่อตั้ง

APM**Anti-Personnel Mines****ทุ่นระเบิดสังหารบุคคล****APO****Asian Productivity Organization****องค์การเพิ่มผลผลิตแห่งเอเชีย****APSC****ASEAN Political-Security Community****ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน**

เป็นหนึ่งในสามเสาหลักของประชาคมอาเซียน โดยมุ่งส่งเสริมพัฒนาการในด้านการเมืองความมั่นคงของอาเซียนให้เป็นหลักประกันต่อประชาชนและประเทศสมาชิกอาเซียนให้อยู่อย่างสันติระหว่งกันและกับโลกภายนอกในบรรยากาศของความเป็นประชาธิปไตย

ความยุติธรรมและการมีความปรองดองต่อกัน โดยในการประชุมสุดยอดอาเซียนครั้งที่ 14 (ที่ชะอำ-หัวหิน) เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ที่ประชุมผู้นำประเทศสมาชิกอาเซียนได้รับรองแผนงานการจัดตั้งประชาคมการเมืองความมั่นคงอาเซียน ซึ่งกำหนดกรอบและกิจกรรมที่จะทำให้อาเซียนบรรลุเป้าหมายการเป็นประชาคมการเมืองความมั่นคงที่เน้นความสำคัญของความปลอดภัยของประชาชนภายในปี พ.ศ. 2558

APT-ASEAN Plus Three (ASEAN+3)

อาเซียนบวกสาม หรือ อาเซียน+3

เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ และประเทศคู่เจรจาของอาเซียนในเอเชียตะวันออกเฉียงเหนือ 3 ประเทศ ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น และเกาหลีใต้ อาเซียน+3 เริ่มต้นในปี พ.ศ. 2540 ช่วงที่เกิดวิกฤตทางการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออก และในปี พ.ศ. 2548 ผู้นำได้ลงนามใน Kuala Lumpur Declaration on the ASEAN+3 Summit เพื่อกำหนดให้กรอบอาเซียน+3 เป็นกลไกหลักในการนำไปสู่การจัดตั้งประชาคมเอเชียตะวันออก อันจะนำมาสู่ชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้นของทั้งคนไทยและประชาชนในภูมิภาค ไทยมีบทบาทที่แข็งขันในความร่วมมือนี้มาโดยตลอด เช่น การผลักดันมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ (Chiang Mai Initiative) หรือ CMI ซึ่งเป็นมาตรการความร่วมมือเพื่อสร้างเสถียรภาพทางการเงินในภูมิภาคและการผลักดันจัดตั้งองค์กรสำรองข้าว

ฉุกเฉินอาเซียน+3 เพื่อช่วยเหลือประเทศในภูมิภาค ที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติ

APTERR

ASEAN Plus Three Emergency Rice Reserve

องค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินของอาเซียน+3

APTERR หรือ แอปเตอร์ เป็นโครงการต่อยอดมาจากโครงการนำร่องเพื่อระบบการสำรองข้าวฉุกเฉินในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ที่จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2545 จากความสำเร็จของโครงการนำร่องฯ ประเทศสมาชิกอาเซียน+3 เห็นพ้องให้ยกระดับโครงการนำร่องดังกล่าวให้เป็นกลไกสำรองข้าวฉุกเฉินถาวรภายใต้ชื่อองค์กรสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน+3 หรือแอปเตอร์ มีสำนักงานเลขานุการตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ ทั้งนี้ ระบบสำรองข้าวฉุกเฉินอาเซียน+3 จะช่วยสร้างความมั่นคงด้านอาหาร แก้ไขปัญหาการขาดแคลนอาหารและความยากจน รวมทั้งจะช่วยเพิ่มเสถียรภาพด้านราคาสินค้าข้าวในภูมิภาคอีกด้วย

Arab Free Trade Area เขตการค้าเสรีอาหรับ

ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2541 โดยมติที่ประชุมสุดยอดอาหรับที่กรุงโคโร ประเทศอียิปต์ (มิถุนายน 2539) ภายหลังคณะรัฐมนตรีสังคมและเศรษฐกิจแห่งสันนิบาตอาหรับได้พยายามเพิ่มพูนความร่วมมือทางเศรษฐกิจ การค้า โดยสร้างเขตการค้าเสรีอาหรับ (Grater Arab Free Trade Area: GAFTA) ขึ้นเพื่อขจัดกำแพงภาษี ทั้งนี้ GAFTA เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม พ.ศ.

2548 มีสมาชิก 17 ประเทศ ประกอบด้วย จอร์แดน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ บาห์เรน ซาอุดีอาระเบีย โอมาน กาตาร์ โมร็อกโก ซีเรีย เลบานอน อิรัก อียิปต์ ปาเลสไตน์ คูเวต ตูนิเซีย ลิเบีย ซูดาน และเยเมน

Arab League

ดู The League of Arab States

Arab Spring

วสันตฤดูแห่งโลกอาหรับ

การประชุมประท้วงเพื่อโค่นล้มรัฐบาลเผด็จการโดยประชาชนในกลุ่มประเทศตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ ซึ่งเริ่มต้นที่ประเทศตูนิเซียเมื่อ พ.ศ. 2554 หลังจากนั้นได้แพร่ไปยังประเทศต่าง ๆ อาทิ อียิปต์ ลิเบีย บาห์เรน เยเมน และซีเรีย นำมาซึ่งการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองประหนึ่งฤดูใบไม้ผลิที่สวยงามสดใส

arbitration

การอนุญาโตตุลาการ

ARCBC

ASEAN Regional Centre for Biodiversity Conservation

ศูนย์อนุรักษ์ความหลากหลายทางชีวภาพของภูมิภาคอาเซียน

จัดตั้งขึ้นด้วยความร่วมมือระหว่างอาเซียนกับสหภาพยุโรป เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อม มีสำนักงานเลขาธิการตั้งอยู่ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

ASEAN Regional Forum

ที่ประชุมอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ โดยมีประเทศเข้าร่วม 27 ประเทศ ได้แก่ สมาชิกอาเซียน คู่เจรจา และอื่น ๆ จัดเป็นประจำทุกปีในช่วงต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศ (AMM) ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 เป็นต้นมา คู่เจรจาของอาเซียน ได้แก่ สหประชาชาติ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ แคนาดา อินเดีย รัสเซีย สหภาพยุโรป ปากีสถาน บาร์เรน กาตาร์ คูเวต โอมาน ซาอุดีอาระเบีย สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย มัลดีฟส์ เนปาล ปากีสถาน และศรีลังกา ARF เป็นเวทีปรึกษาหารือเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงระดับพหุภาคีในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิกเพื่อเสริมสร้างความไว้วางใจและพัฒนาแนวทางการดำเนินการทางการทูตซึ่งป้องกัน โดยจัดกิจกรรมการประชุมระหว่างภาคส่วนที่เกี่ยวข้องของประเทศสมาชิกในสาขาความร่วมมือหลัก 4 สาขา ได้แก่ การต่อต้านการก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ การบรรเทาภัยพิบัติ ความมั่นคงทางทะเล และการไม่แพร่ขยายและการลดอาวุธ

arms control**การควบคุมอาวุธ**

หมายถึง การจำกัดชนิดและจำนวนอาวุธไม่ให้มีมากเกินไปจนความจำเป็น

arms reduction**การลดอาวุธ**

หมายถึง การลดจำนวนอาวุธที่ครอบครองอยู่

Arrival Ceremony**พิธีการต้อนรับ**

ซึ่งมีลำดับขั้นตอน (procedure) แตกต่างกันไปตามระดับของผู้มาเยือนและประเภทของการเยือน

ASC**APEC Study Center****ศูนย์ศึกษาเอเปค**

มีการจัดตั้งศูนย์ศึกษาเอเปคในแต่ละประเทศสมาชิก 15 ประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาคด้วยการศึกษา การพัฒนาฝีมือแรงงาน และอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนความรู้และวัฒนธรรม ตลอดจนส่งเสริมความเข้าใจในความแตกต่างระหว่างสมาชิกเอเปคในภูมิภาค ทั้งนี้ศูนย์ศึกษาเอเปคได้มีบทบาทสำคัญในกิจกรรมต่าง ๆ ของประเทศสมาชิก เช่น กิจกรรมการประเมินผลการดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการของเอเปค เป็นต้น

ASCC**ASEAN Socio-Cultural Community****ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน**

ประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียนเป็นหนึ่งในสามเสาหลักของประชาคมอาเซียนซึ่งเน้นการสร้างประชาคมที่ให้ความสำคัญแก่ประชาชน โดยการสร้างประชาคมที่เอื้ออาทรและรู้จักแบ่งปัน ทำให้สังคมมี

สภาพความเป็นอยู่ที่ดี และมีการพัฒนาในทุกด้าน เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชน ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมอัตลักษณ์ของอาเซียน

ASCOPE

ASEAN Council on Petroleum

คณะมนตรีอาเซียนด้านปิโตรเลียม

เป็นกลไกการหารือระหว่างวิสาหกิจแห่งชาติของประเทศสมาชิกอาเซียนที่ประกอบกิจการด้านปิโตรเลียม มีการประชุมปีละ 2-3 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนข้อมูลและแสวงหาความร่วมมือระหว่างกัน

ASEAN

Association of Southeast Asian Nations

สมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ หรืออาเซียน

ก่อตั้งขึ้นโดยปฏิญญากรุงเทพ (Bangkok Declaration) หรือ ปฏิญญาอาเซียน (ASEAN Declaration) ที่กรุงเทพมหานคร เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยปัจจุบันมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ ประกอบด้วย อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ ไทย บรูไน ดารุสซาลาม เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา มีประชากรในภูมิภาครวมกันประมาณ 600 ล้านคน อาเซียนก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศสมาชิกในด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม วิทยาศาสตร์ การเกษตร อุตสาหกรรม การคมนาคม รวมทั้งยกระดับรายได้

ความเป็นอยู่ของประชาชน
(บรูไนฯ เข้าเป็นสมาชิกเมื่อ พ.ศ. 2527 เวียดนาม พ.ศ.
2538 ลาวและเมียนมาร์ พ.ศ. 2540 และกัมพูชา พ.ศ.
2542)

ASEAN Charter

กฎบัตรอาเซียน

เป็นความตกลงระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อ
ระบุเป้าหมายหลักการในการดำเนินการของอาเซียน
รวมทั้งเพื่อให้สถานะทางกฎหมายหรือนิติฐานะแก่
อาเซียน และวางกรอบโครงสร้างองค์กรใหม่เพื่อให้
อาเซียนเป็นหน่วยงานที่ยึดมั่นมากยิ่งขึ้นต่อกติกาและ
กฎเกณฑ์ต่าง ๆ ที่ประเทศสมาชิกร่วมกันกำหนดขึ้น
เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานของอาเซียน ทั้งนี้ ผู้นำ
ประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ได้ร่วมลงนาม
กฎบัตรอาเซียน เมื่อวันที่ 20 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550
และเริ่มมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2551

ASEAN Committees in Third Countries

คณะกรรมการอาเซียนในประเทศที่สาม

เป็นกลไกประสานงานของอาเซียนที่จัดตั้งขึ้นใน
เมืองหลวงของประเทศที่สาม ซึ่งส่วนใหญ่จะเป็น
ประเทศคู่เจรจาของอาเซียน คณะกรรมการดังกล่าว
ประกอบด้วย เอกอัครราชทูตของประเทศสมาชิก
อาเซียนประจำประเทศนั้น ๆ

ASEAN Common Visa

A

ผู้นำอาเซียนมีดำริในการจัดทำกรอบมติการตรวจลงตราเดี่ยวระหว่างสมาชิกอาเซียนเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่คนต่างชาติในการเดินทางเข้ามาท่องเที่ยวในภูมิภาคในลักษณะเดียวกับ Schengen Visa ของสหภาพยุโรป (EU) โดยมุ่งหวังให้เกิดการไหลเข้าของเงินตราต่างประเทศ รายได้สู่ภูมิภาคและส่งผลให้เศรษฐกิจโดยรวมตลอดจนความเป็นอยู่ของประชาชนอาเซียนพัฒนาในระดับที่ดีขึ้น อย่างไรก็ตาม ดำรินี้ยังอยู่ในขั้นตอนการศึกษาความเป็นไปได้และวิธีดำเนินการให้เสร็จภายในปี 2558 เมื่อมีการรวมตัวเป็นประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (AEC)

ASEAN Community ประชาคมอาเซียน

การรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียนให้ใกล้ชิดและเป็นหนึ่งเดียวกันมากขึ้น เพื่อให้มีความแข็งแกร่งสามารถสร้างโอกาสและรับมือสิ่งท้าทายได้ทุกด้านในโลกปัจจุบัน ตลอดจนเพื่อเพิ่มอำนาจการต่อรองและขีดความสามารถในการแข่งขันของอาเซียนทุกด้านในเวทีระหว่างประเทศ ประชาคมอาเซียนประกอบด้วย 3 เสาหลัก คือ ประชาคมการเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรม โดยผู้นำอาเซียนได้กำหนดวันที่จะเป็นประชาคมอาเซียนในวันที่ 31 ธันวาคม 2558

สัดส่วนวัตถุดิบภายในอาเซียน

หมายถึง สินค้าซึ่งมีสัดส่วนของวัตถุดิบที่มีแหล่งกำเนิดจากประเทศสมาชิกอาเซียน อย่างน้อยร้อยละ 40

ASEAN Declaration (Bangkok Declaration)**ปฏิญญาสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (ปฏิญญากรุงเทพ)**

เอกสารก่อตั้งสมาคมแห่งประชาชาติเอเชียตะวันออกเฉียงใต้หรืออาเซียน (Association of Southeast Asian Nations : ASEAN) ซึ่งได้ลงนามที่กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 8 สิงหาคม พ.ศ. 2510 โดยผู้แทนระดับรัฐมนตรีของประเทศผู้ก่อตั้ง 5 ประเทศ คือ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ สิงคโปร์ และไทย

(ผู้แทนประเทศไทยคือ พันเอก(พิเศษ) ดร.ถนัด คอมันตร์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศในขณะนั้น)

ASEAN DGICM

ASEAN Director General of Immigration Departments and Heads of Consular Affairs Divisions of the Ministry of Foreign Affairs

การประชุมหารือด้านการตรวจลงตราและการตรวจคนเข้าเมืองของสำนักงานตรวจคนเข้าเมืองและกรมการกงสุลของประเทศสมาชิกอาเซียน

มีวัตถุประสงค์เพื่อหารือและแลกเปลี่ยนทัศนะ/ประสบการณ์ และการแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับภารกิจที่เกี่ยวข้อง ปัจจุบันมีการประชุมแล้ว 16 ครั้ง โดยล่าสุดไทยเป็นเจ้าภาพจัดขึ้นเมื่อช่วงเดือนกันยายน 2555 ที่จังหวัดภูเก็ต

ASEAN Dialogue Partners คู่เจรจาของอาเซียน

ประกอบด้วย 9 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย แคนาดา จีน อินเดีย ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี นิวซีแลนด์ รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา และ 2 องค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ สหภาพยุโรป และโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (United Nations Development Programme: UNDP) โดยคู่เจรจาเหล่านี้ (ยกเว้น UNDP) จะเข้าร่วมการประชุมระดับรัฐมนตรีกับอาเซียนทุกปี

ASEAN-Korea Centre ศูนย์อาเซียน-เกาหลี

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2552 มีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงโซล โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมการค้าและการลงทุน กระตุ้นการท่องเที่ยว และส่งเสริมการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างอาเซียนและเกาหลีใต้

ASEAN Secretariat สำนักเลขาธิการอาเซียน

ตั้งอยู่ที่กรุงจาการ์ตา ประเทศอินโดนีเซีย มีหน้าที่ประสานงานและให้การสนับสนุนการประชุม และเสนอข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ มีเลขาธิการอาเซียนเป็นหัวหน้าสำนักงาน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 5 ปี ทั้งนี้ มีคนไทย 2 คน ที่เคยดำรงตำแหน่งนี้ คือ นายแผน วรรณเมธี ระหว่างปี พ.ศ. 2527-2529 และ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ เข้ารับตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2551 และดำรงตำแหน่งถึงวันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2555

ASEAN Sectoral Dialogue Partners

คู่เจรจาเฉพาะด้านของอาเซียน

ปัจจุบันมีเพียงประเทศเดียว คือ ปากีสถาน ทั้งนี้ คู่เจรจาเฉพาะด้าน มิได้รับเชิญให้เข้าร่วมการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (PMC)

ASEAN SOM

ASEAN Senior Officials Meeting

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียน

เป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสของกระทรวงการต่างประเทศมีหน้าที่หารือและกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการเมืองความมั่นคงและเสนอข้อพิจารณาต่อที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน

ASEAN Summit

ASEAN Heads of State / Government Meeting

การประชุมสุดยอดอาเซียน

เป็นการประชุมระดับผู้นำรัฐบาลของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อพิจารณาหารือ ให้แนวนโยบาย และตัดสินใจในประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ของอาเซียน และเรื่องสำคัญที่เป็นผลประโยชน์ของประเทศสมาชิกอาเซียน ปัจจุบันมีการประชุมสุดยอดอาเซียนปีละ 2 ครั้ง โดยประเทศสมาชิกอาเซียนหมุนเวียนกันเป็นเจ้าภาพตามลำดับตัวอักษรภาษาอังกฤษของชื่อประเทศ

ASEAN Troika

กลุ่มผู้ประสานงานของอาเซียน

เป็นข้อเสนอของไทยในการประชุมสุดยอดอย่างไม่เป็นทางการ ณ กรุงมะนิลา เมื่อ 28 พฤศจิกายน 2542 ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากผู้นำประเทศ / รัฐบาลอาเซียน เป็นกลไกเฉพาะกิจในระดับรัฐมนตรี มีวัตถุประสงค์เพื่อให้อาเซียนสามารถแก้ไขและร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทันห่วงที่และใกล้ชิดกันมากยิ่งขึ้นในเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อสันติภาพ และในเรื่องที่อาเซียนมีความห่วงกังวลร่วมกันว่ามีแนวโน้มที่จะส่งผลกระทบต่อสันติภาพและเสถียรภาพของภูมิภาค ทั้งนี้ กลุ่มผู้ประสานงานอาเซียนจะปฏิบัติงานโดยยึดหลักการที่สำคัญของอาเซียน คือ หลักฉันทามติ และการไม่แทรกแซงกิจการภายใน กลุ่มผู้ประสานงานอาเซียนประกอบด้วยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของประเทศที่เป็นประธานคณะกรรมการประจำของอาเซียนในปัจจุบัน ประเทศก่อนหน้า และประเทศถัดไป

ASEAN Vision 2020 วิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563

เป็นเอกสารซึ่งที่ประชุมสุดยอดอาเซียนที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม พ.ศ. 2540 ได้ให้ความเห็นชอบ เพื่อแสดงถึงความมุ่งมั่นและพันธกรณีของอาเซียนที่จะนำประชาชนในภูมิภาคนี้ไปสู่ (1) การเป็นภูมิภาคที่มีสันติภาพและเสถียรภาพ (2) ความเป็นหุ้นส่วนเพื่อการพัฒนาอย่างไม่หยุดยั้งด้วยการรวมตัวทางเศรษฐกิจอย่างใกล้ชิดยิ่งขึ้น (3) การเป็นสังคมที่

เปิดกว้าง มีความเป็นปึกแผ่นและเอื้ออาทรต่อกัน และ (4) การกระชับความสัมพันธ์กับคู่เจรจาและโลกภายนอก บนพื้นฐานของความเป็นหุ้นส่วนที่เท่าเทียมกันและมีความเคารพซึ่งกันและกัน ถือเป็นเอกสารพื้นฐานที่นำไปสู่แนวคิดการจัดตั้งประชาคมอาเซียน

ASEAN+3

ASEAN - China, Japan and the Republic of Korea Relationship

ความสัมพันธ์อาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี

เป็นกลไกความร่วมมือที่เริ่มมีขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2540 ซึ่งผู้นำของอาเซียน จีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ได้พบกันเป็นครั้งแรกที่กรุงกัวลาลัมเปอร์ โดยใน พ.ศ. 2542 ผู้นำอาเซียน+3 ได้ออกแถลงการณ์ร่วมว่าด้วยความร่วมมือในภูมิภาคเอเชียตะวันออก (Joint Statement on East Asia Cooperation) เป็นหลักการพื้นฐานของการเสริมสร้างความร่วมมือด้านเศรษฐกิจ สังคม และการเมือง

ASEAN-CCI

ASEAN Chambers of Commerce and Industry

สภาหอการค้าและอุตสาหกรรมอาเซียน

เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างหอการค้าและอุตสาหกรรมของประเทศสมาชิกอาเซียน มีการประชุมประจำปี ปีละ 1-2 ครั้ง ในช่วงประมาณเดือนเมษายน และตุลาคมของทุกปี โดยหารือเรื่องความร่วมมือทางธุรกิจระหว่างภาคเอกชนในอาเซียนและความร่วมมือกับภาคเอกชนนอกภูมิภาค

ASEAN-WEN

ASEAN Wildlife Enforcement Network

เครือข่ายปราบปรามการลักลอบค้าสัตว์ป่าและพันธุ์พืช ที่ผิดกฎหมายในภูมิภาคอาเซียน

วัตถุประสงค์ เพื่อประสานความร่วมมือระหว่าง
หน่วยงานต่าง ๆ ที่มีหน้าที่ปราบปรามการลักลอบค้า
สัตว์ป่าและพันธุ์พืชที่ผิดกฎหมาย สำหรับประเทศไทย
มีกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชเป็น
หน่วยประสานงานกลาง (National Focal Point)

ASED

ASEAN Education Ministers' Meeting

การประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการศึกษา

เป็นกลไกสูงสุดของความร่วมมือระหว่างรัฐสมาชิก
กับอาเซียนในด้านการศึกษา ซึ่งจัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี
พ.ศ. 2549 ณ ประเทศสิงคโปร์ โดยจัดพร้อมกับการ
ประชุมสภารัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
(Southeast Asian Ministers of Education
Organization - SEAMEO) ซึ่งรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงศึกษาธิการของประเทศสมาชิกอาเซียนจะ
เข้าร่วมการประชุมเพื่อพิจารณากำหนดนโยบายที่เป็น
ประโยชน์ พร้อมทั้งรับทราบผลการดำเนินงาน รวมถึง
อนุมัติโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับความสนใจ
และความต้องการของสมาชิก ทั้งนี้ สำหรับประเทศไทย
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการและผู้บริหาร
ระดับสูงของกระทรวงศึกษาธิการจะเป็นผู้แทนเข้าร่วม
การประชุม ASED

ASEF**Asia-Europe Foundation**

เป็นกลไกหนึ่งภายใต้อาเซียน เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนทางวิชาการ วัฒนธรรม และประชาชนกับประชาชนระหว่างประเทศสมาชิก

ASEM**Asia-Europe Meeting****การประชุมเอเชีย-ยุโรป**

เป็นการประชุมระดับผู้นำจากเอเชีย 10 ประเทศ คือ ไทย มาเลเซีย อินโดนีเซีย สิงคโปร์ เวียดนาม ฟิลิปปินส์ บรูไน ดารุสซาลาม จีน สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น ผู้นำจากยุโรป 15 ประเทศ คือ สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส เยอรมนี อิตาลี สเปน โปรตุเกส เนเธอร์แลนด์ เบลเยียม ลักเซมเบิร์ก เดนมาร์ก สวีเดน ไอร์แลนด์ กรีซ ฟินแลนด์ ออสเตรีย และประธานคณะกรรมการการยุโรป การประชุมครั้งแรกมีขึ้นที่กรุงเทพฯ เมื่อปี พ.ศ. 2539

ASEM EMM**ASEM Economic Ministers' Meeting****การประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจเอเชีย-ยุโรป****ASEM FMM****ASEM Foreign Ministers' Meeting****การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศเอเชีย-ยุโรป****ASEM STMM****ASEM Science and Technology Ministers' Meeting**

การประชุมรัฐมนตรีวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเอเชีย-ยุโรป

ASEP

Asia-Europe Parliamentary Meeting
การประชุมสภาเอเชีย-ยุโรป

ASF

ASEAN Science Fund
กองทุนวิทยาศาสตร์อาเซียน

ASFRB

ASEAN Food Security Reserve Board
คณะกรรมการสำรองอาหารเพื่อความมั่นคงแห่งภูมิภาค
อาเซียน
เป็นกลไกประสานด้านการสำรองอาหารเพื่อความ
มั่นคงของภูมิภาค จัดตั้งขึ้นตามหลักการของปฏิญญา
ความสมานฉันท์แห่งอาเซียน 2514

Asia-Africa Cooperation ความร่วมมือระหว่างเอเชียกับแอฟริกา

เป็นความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศในภูมิภาค
เอเชียกับภูมิภาคแอฟริกา ซึ่งอยู่ภายใต้กรอบการ
ประชุมระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาแอฟริกา ณ
กรุงโตเกียว (Tokyo International Conference on
African Development - TICAD)

ASMC

ASEAN Specialised Meteorology Centre

ศูนย์อุตุนิยมวิทยาอาเซียน

มีสำนักงานตั้งอยู่ที่ประเทศสิงคโปร์ จัดตั้งขึ้นเมื่อปี
พ.ศ. 2536 ทำหน้าที่เป็นกลไกในการติดตามสภาพ
ภูมิอากาศ และสภาวะหมอกควันที่เกิดจากไฟไหม้ป่า
ในภูมิภาค

ASOD

ASEAN Senior Officials on Drugs Matter

ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนว่าด้วยเรื่องยาเสพติด
เป็นการประชุมประจำปีของหัวหน้าหน่วยงานด้านยาเสพติดของประเทศสมาชิกอาเซียน ซึ่งจัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2519 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหารือแนวทางส่งเสริมความร่วมมือด้านการต่อต้านยาเสพติด ทั้งในด้านมาตรการการป้องกันและการปราบปราม การบำบัดรักษาและฟื้นฟูสมรรถภาพ และการวิจัยและการฝึกอบรมเพื่อพัฒนาขีดความสามารถของประเทศสมาชิกอาเซียนในการแก้ไขปัญหายาเสพติดของภูมิภาค

ASOEN

ASEAN Senior Officials on the Environment

เจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม

ประกอบด้วยผู้แทนระดับปลัดกระทรวง มีหน้าที่ดูแลความร่วมมือด้านสิ่งแวดล้อมระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน รวมทั้งประเทศ และองค์กรอื่น ๆ โดยมีการประชุมปีละครั้ง ซึ่งจะรายงานผลต่อที่ประชุมระดับรัฐมนตรีโดยมีกลไกการทำงาน คือ คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อม 7 ด้าน ได้แก่ คณะทำงานอาเซียนด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพ คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมทางทะเลและชายฝั่ง คณะทำงานอาเซียนด้านข้อตกลงพหุภาคีด้านสิ่งแวดล้อม คณะทำงานอาเซียนด้านสิ่งแวดล้อมเมืองที่ยั่งยืน คณะทำงานอาเซียนด้านการจัดการทรัพยากรน้ำ คณะทำงานอาเซียนด้านการเปลี่ยนแปลง

สภาพภูมิอากาศ และคณะทำงานอาเซียนด้าน
สิ่งแวดล้อมศึกษา

As-salamualaykum

ขอความสันติจงมีแต่ท่าน

คำทักทายของชาวมุสลิมทั่วโลก และสำหรับชาวมุสลิม
คนใดที่ได้รับคำทักทายนี้ มีหน้าที่ต้องตอบรับว่า
“วะอะลัยกมุสละลาม” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน (ผู้ที่
มิใช่มุสลิม ไม่จำเป็นต้องใช้คำนี้ในการทักทายกับ
มุสลิม)

ASV

ACMECS Single Visa

ผู้นำกลุ่ม ACMECS (ได้แก่ ไทย กัมพูชา ลาว
เมียนมาร์ และเวียดนาม) เห็นว่า การจัดการอนุมัติ
การตรวจลงตราเดี่ยว (Single Visa) จะอำนวยความสะดวกและดึงดูดนักท่องเที่ยวนอกภูมิภาค
ให้เข้ามาในภูมิภาคมากขึ้น ไทยและกัมพูชาเริ่ม
ดำเนินการ AVS เมื่อ 27 ธันวาคม 2555 โดยคน
ชาติของ 35 ประเทศ ตามที่กำหนดไว้ในกรอบความ
ตกลงสามารถขอรับการตรวจลงตรา ณ สถานทูต/
สถานกงสุลไทยหรือกัมพูชา เพื่อเดินทางเข้ามาท่องเที่ยว
ทั้งสองประเทศโดยจะต้องได้รับการอนุมัติ (pre-
clearance) จากอีกฝ่ายหนึ่งก่อน

ASW

ASEAN Single Window

ระบบการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบ
อิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียว ของอาเซียน

ระบบ ASW มีวัตถุประสงค์เพื่อการบริการด้าน
 ศุลกากรแบบเบ็ดเสร็จด้วยการเชื่อมโยงระหว่างผู้นำเข้า
 ผู้ส่งออก ตัวแทนออกของ และผู้ประกอบการขนส่ง
 เพื่อให้การตรวจปล่อยสินค้านำเข้า-ส่งออกเป็นไปอย่าง
 รวดเร็ว และลดต้นทุนในการบริหารจัดการและการใช้
 ทรัพยากรต่าง ๆ อันเป็นการเสริมสร้างความสามารถ
 ในการแข่งขันทางการค้าระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน
 หน่วยงานหลักของไทยในการดำเนินการ คือ กรม
 ศุลกากร กระทรวงการคลัง

ATBC

Australia-Thailand Business Council

สภาธุรกิจไทย-ออสเตรเลีย

เป็นเวทีความร่วมมือด้านธุรกิจระหว่าง 2 ประเทศ

ATF

ASEM Trust Fund

กองทุนอาเซียน

เป็นกองทุนที่จัดตั้งขึ้นในธนาคารระหว่างประเทศเพื่อ
 การฟื้นฟูและการพัฒนา (World Bank) โดยได้รับการ
 สนับสนุนจากประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อให้ความ
 ช่วยเหลือแก่ประเทศในเอเชียที่ประสบกับวิกฤตการณ์
 ทางเศรษฐกิจ

ATFOA

ASEAN Task Force on AIDS

คณะกรรมการเฉพาะกิจของอาเซียนด้านโรคเอดส์

ATIGA

ASEAN Trade in Goods Agreement

ความตกลงว่าด้วยการค้าสินค้าของอาเซียน

เป็นความตกลงที่พัฒนามาจากความตกลงว่าด้วยอัตราภาษีพิเศษที่เท่ากันสำหรับเขตการค้าเสรีอาเซียน (Agreement on the Common Effective Preferential Tariff Scheme for the ASEAN Free Trade Area: CEPT-AFTA) เพื่อให้ตอบสนองต่อเป้าหมายการจัดตั้งประชาคมอาเซียนได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ซึ่งรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียนได้ลงนามเมื่อกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2552 ATIGA ครอบคลุมทั้งการลดภาษีสินค้า มาตรการที่มีใช้ภาษี การอำนวยความสะดวกทางการค้า กระบวนการด้านศุลกากร มาตรการสุขอนามัยพืชและสัตว์ กฎระเบียบทางเทคนิคที่เป็นอุปสรรคทางการค้า โดยประเทศสมาชิกอาเซียน 6 ประเทศ (ไทย บรูไน มาเลเซีย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย และฟิลิปปินส์) ต้องยกเลิกภาษีสินค้าทุกรายการที่ค้าขายระหว่างกันในประเทศสมาชิกอาเซียนภายในปี พ.ศ. 2553 ส่วน กัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม ต้องเปิดเสรีสินค้าทุกรายการภายในปี พ.ศ. 2558 ยกเว้นบางรายการที่ชะลอได้ถึงปี พ.ศ. 2561

ATM

ASEAN Transport Ministers Meeting

การประชุมรัฐมนตรีขนส่งอาเซียน

จัดขึ้นปีละครั้ง เพื่อหารือและกำหนดแนวทางความร่วมมือด้านการขนส่งในอาเซียน อาทิ เส้นทาง ประเภท/ขนาดรถยนต์ การประกันภัยรถยนต์ ใบอนุญาตขับขี่รถยนต์ การตรวจทางศุลกากร การขนส่งสินค้าผ่านแดน การขนส่งสินค้าข้ามแดน และการพัฒนาโครงข่ายทางหลวงอาเซียน

audience

การเข้าเฝ้าฯ

ใช้สำหรับการเข้าเฝ้าฯ พระมหากษัตริย์ พระราชินี หรือ พระราชวงศ์ชั้นสูง

AU

African Union

สหภาพแอฟริกา

สหภาพแอฟริกาซึ่งเป็นความร่วมมือระดับภูมิภาคที่สำคัญของทวีปแอฟริกา ได้ก่อกำเนิดมาจากองค์การเอกภาพแอฟริกา (Organization of African Unity - OAU) เมื่อปี พ.ศ. 2545 โดยได้ปรับปรุงกฎบัตรเดิมขององค์การเอกภาพแอฟริกาให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยเฉพาะในการจัดตั้งกองกำลังรักษาสันติภาพ และสามารถแทรกแซงกิจการของประเทศสมาชิก โดยผ่านกองกำลังรักษาสันติภาพ กลไกที่สำคัญของสหภาพแอฟริกาที่เพิ่มขึ้นอีกประการหนึ่งคือ ธนาคารกลาง นอกจากนี้ นโยบายสำคัญที่สหภาพแอฟริกาเน้นคือ การพัฒนาเศรษฐกิจและความร่วมมืออย่างใกล้ชิด

ระหว่างประเทศสมาชิกด้วยกัน และได้ใช้โครงการ The New Partnership for Africa's Development หรือ NEPAD เป็นหลักในการดำเนินการเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจของภูมิภาคแอฟริกา ซึ่งมุ่งเน้นการจัดความยากจน

AUN

ASEAN University Network

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน

เป็นกรอบความร่วมมือระหว่างมหาวิทยาลัยชั้นนำของประเทศสมาชิกอาเซียน จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2538 มีสำนักงานเลขานุการตั้งอยู่ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยมี รศ.ดร.ศุภชัย ยาวะประภาช เป็นผู้อำนวยการบริหาร ปัจจุบันมีสมาชิกจำนวน 27 สถาบัน โดยสำหรับประเทศไทย มีจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มหาวิทยาลัยบูรพา และมหาวิทยาลัยมหิดล เป็นสมาชิก AUN

(ข้อมูล : สิงหาคม 2556)

AUN+3

ASEAN+3 University Network

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน+3

เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน (ASEAN University Network) หรือ AUN (เอยูเอ็น) ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2538 โดยมีสำนักงานอยู่ในประเทศไทย เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและความเป็นปึกแผ่นของนักวิชาการในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน พัฒนาทรัพยากรบุคคล

ทางด้านวิชาการและวิชาชีพในภูมิภาค ผลิตและส่งผ่านองค์ความรู้และข้อมูลด้านวิชาการ ต่อมาในปี พ.ศ. 2554 ได้มีข้อริเริ่มขยายความร่วมมือไปยังประเทศจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ภายใต้เครือข่ายมหาวิทยาลัยอาเซียน+3 หรือ AUN+3 เพื่อยกระดับคุณภาพการศึกษาในภูมิภาค โดยการแลกเปลี่ยนนักศึกษา ความร่วมมือด้านงานวิจัย ความร่วมมือทางวิชาการเอเชียตะวันออกเฉียง การจัดทำหลักสูตรอาเซียนศึกษาและเอเชียตะวันออกเฉียงศึกษา เป็นต้น

AusAID

Australia Agency for International Development
หน่วยงานด้านความช่วยเหลือด้านการพัฒนาของ
ออสเตรเลีย

avulsion

การเปลี่ยนทางเดินของลำน้ำอย่างฉับพลัน

award

คำชี้ขาดอนุญาตตุลาการ
(ใช้ในแง่การระงับกรณีพิพาท)

A-X

ASEAN Minus X formula

รูปแบบอาเซียนที่ไม่รวมสมาชิกบางรัฐ

การดำเนินการของอาเซียนที่อาจไม่มีประเทศสมาชิกอาเซียนเข้าร่วมทั้งหมด ซึ่งรูปแบบดังกล่าวเป็นไปตามข้อ 21 ของกฎบัตรอาเซียนและใช้กับการอนุวัติการตามข้อผูกพันด้านเศรษฐกิจเท่านั้น

Bali Concord II**Declaration of ASEAN Concord II****ปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2**

เป็นเอกสารซึ่งที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 9 ที่ เกาะบาหลี ได้ลงนามร่วมกัน เมื่อเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2546 เพื่อกำหนดจัดตั้งประชาคมอาเซียนภายใน พ.ศ. 2563 โดยประกอบด้วย 3 เสาหลัก ได้แก่ ประชาคม การเมืองและความมั่นคงอาเซียน ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน และประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ต่อมาได้มีการตกลงกันให้เลื่อนกำหนดเป็นภายใน พ.ศ. 2558)

Bali Concord III**Bali Declaration on ASEAN Community in a Global Community of Nations****ปฏิญญาบาหลีฉบับที่ 3 (ปฏิญญาบาหลีว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมโลก)**

ผู้นำอาเซียนได้ลงนามปฏิญญาบาหลีว่าด้วยประชาคมอาเซียนในประชาคมโลก ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 19 เพื่อส่งเสริมบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก ทั้งด้านการเมืองและความมั่นคง เศรษฐกิจ และสังคม และวัฒนธรรมภายในอาเซียนเมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2554 และระหว่างอาเซียนกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเพื่อยกระดับบทบาทของอาเซียนในเวทีโลก

Bali Process

Regional Ministerial Conference on People Smuggling, Trafficking in Persons and Related Transnational Crime

กระบวนการบาหลี่ เกี่ยวกับการลักลอบขนคนเข้าเมือง การค้ามนุษย์ และอาชญากรรมข้ามชาติในเอเชียและแปซิฟิก

Bangkok Declaration: Global Dialogue and Dynamic Engagement

ปฏิญญากรุงเทพ : การหารือและการมีส่วนร่วมอย่าง มีพลวัตของประชาคมโลก

- หนึ่งในสองของเอกสารผลการประชุมองค์ถัด ครั้งที่ 10 ที่แสดงเจตจำนงของประเทศสมาชิกองค์ถัด 190 ประเทศ เกี่ยวกับผลกระทบของกระแสโลกาภิวัตน์ต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมทั้งแสดงเจตจำนงร่วมทางการเมืองของประเทศสมาชิกองค์ถัดที่จะร่วมมือกันดำเนินนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศเพื่อทำให้สมาชิกทั้งหมด โดยเฉพาะประเทศกำลังพัฒนา ได้รับประโยชน์จากกระบวนการโลกาภิวัตน์ในด้านการค้า การเงิน การลงทุน และการถ่ายทอดเทคโนโลยี ได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม อีกทั้งเพื่อให้ประเทศกำลังพัฒนาสามารถเข้ามามีส่วนร่วมในระบบเศรษฐกิจโลกได้อย่างมีประสิทธิภาพ และสามารถหลีกเลี่ยงผลกระทบด้านลบของกระบวนการโลกาภิวัตน์ได้
- แม้ปฏิญญากรุงเทพจะไม่มีผลผูกพันทางกฎหมาย แต่ก็ยังเป็นเอกสารที่มีผลผูกพันทางการเมือง เป็นสัญญาประชาคมที่ทุกประเทศสมาชิกองค์ถัดมีพันธะที่จะ

ต้องปฏิบัติตามแนวนโยบายที่ได้ร่วมกันแถลงไว้ใน เอกสารดังกล่าว และเอกสารนี้สามารถใช้เป็นเอกสาร อ้างอิงในการเจรจาหรือระหว่างประเทศ เกี่ยวกับการ กำหนดนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศในเรื่องของ การเงิน การค้า การลงทุน และการพัฒนาได้

Bangkok Plan of Action แผนปฏิบัติการกรุงเทพ (ในการประชุมอัครังค์ถัด) เป็นเอกสารที่ระบุนรายละเอียดของแนวนโยบาย วิธีการ และมาตรการในการดำเนินนโยบายด้านการค้า การเงิน การลงทุน และการพัฒนาที่ประเทศสมาชิก อัครังค์ถัดได้ตกลงโดยฉันทามติเมื่อการประชุมอัครังค์ถัด ครั้งที่ 10 เพื่อให้ประเทศสมาชิกอัครังค์ถัดและสำนัก เลขาธิการอัครังค์ถัดดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่แถลงไว้ในแถลงการณ์กรุงเทพ และเป็นเอกสารที่มี ผลผูกพันทางการเมืองเช่นเดียวกัน แผนปฏิบัติการ กรุงเทพ แบ่งออกเป็น 4 ส่วนหลัก ดังนี้ (1) การประเมิน ผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบของโลกาภิวัตน์และ การเปิดเสรีต่อการพัฒนา (2) การประมวลพัฒนาการ ของข้อริเริ่มระหว่างประเทศที่สำคัญ ๆ (3) มาตรการ และข้อริเริ่มต่าง ๆ ที่นำมาใช้โดยประชาคมระหว่าง ประเทศ เพื่อให้มั่นใจว่าประเทศกำลังพัฒนารวมตัว เข้ากับเศรษฐกิจโลกได้ และ (4) บทบาทในอนาคตของ อัครังค์ถัด

Bangkok Process

เป็นการประชุมอย่างไม่เป็นทางการในระดับรัฐมนตรี เพื่อแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นระหว่างกันอย่างตรงไปตรงมา และสร้างสรรค์เกี่ยวกับแนวทางในการสนับสนุนกระบวนการสร้างความปรองดองภายในชาติและการพัฒนาประชาธิปไตยในเมียนมาร์ตาม “Roadmap towards Democracy in Myanmar” เดิมเรียกว่า Forum on International Support for National Reconciliation in Myanmar ประเทศไทยได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุม Bangkok Process ครั้งแรกเมื่อ 15 ธันวาคม 2546 ที่กระทรวงการต่างประเทศ โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศหรือผู้แทนพิเศษของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศจาก 12 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย ออสเตรีย จีน ฝรั่งเศส เยอรมนี อินเดีย อินโดนีเซีย อิตาลี ญี่ปุ่น เมียนมาร์ สิงคโปร์ และไทย รวมทั้ง นาย Razali Ismail เป็นผู้แทนพิเศษของเลขาธิการสหประชาชาติว่าด้วยเมียนมาร์เข้าร่วม

BCF

Bureau de Cooperation pour le Français

สำนักงานความร่วมมือด้านภาษาฝรั่งเศส

ปัจจุบันมีความร่วมมือระหว่างรัฐบาลฝรั่งเศสกับรัฐบาลไทยเพื่อดำเนินโครงการ BCF โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาการเรียนการสอนภาษาฝรั่งเศส ในระดับมัธยมศึกษาตอนปลายและอุดมศึกษา โดยรัฐบาลฝรั่งเศสให้ความร่วมมือด้านผู้เชี่ยวชาญ ทุนการศึกษา ทุนฝึกอบรม เป็นต้น

BEC**Bilateral Economic Consultation**

การประชุมระหว่างไทยกับอาร์เจนตินาที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนสิงหาคม 2547 เพื่อเตรียมการประชุมคณะกรรมการร่วมไทย-อาร์เจนตินา ครั้งที่ 1 (Thai-Argentine Joint Committee - JC)

Berne Initiative

การหรือด้านการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ ซึ่งริเริ่มโดยรัฐบาลสวิตเซอร์แลนด์ เมื่อปี พ.ศ. 2544

bilateralism

ระบบทวิภาคี

Bilateral Cooperation ความร่วมมือแบบทวิภาคี

ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างรัฐต่อรัฐบาล ในรูปแบบโครงการ ทูตผู้เชี่ยวชาญ และวัสดุอุปกรณ์

BIMSTEC

Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation

ความริเริ่มแห่งอ่าวเบงกอลสำหรับความร่วมมือหลากหลายสาขาทางวิชาการและเศรษฐกิจ

เป็นกรอบความร่วมมือระหว่าง 7 ประเทศ ในบริเวณอ่าวเบงกอล ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมาร์ ศรีลังกา และไทย โดยเป็นกรอบความร่วมมือเดียวที่เชื่อมระหว่างอนุภูมิภาคเอเชียใต้และเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เริ่มก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2540 ภายใต้ชื่อ BIST-EC (Bangladesh-India-Sri Lanka-Thailand Economic Cooperation) โดยการริเริ่มและผลักดันของไทย

และเปลี่ยนชื่อเป็น BIMST-EC เมื่อเมียนมาร์เข้าร่วมเป็นสมาชิกในปีเดียวกัน จากนั้นในปลายปี พ.ศ. 2546 เนปาลและภูฏานได้เข้าร่วมเป็นสมาชิกใหม่ สำหรับชื่อปัจจุบันของ BIMSTEC นั้น ที่ประชุมผู้นำครั้งแรกที่ไทยเป็นเจ้าภาพเมื่อวันที่ 31 กรกฎาคม พ.ศ. 2547 ได้มีมติให้เปลี่ยนชื่อเพื่อสะท้อนคุณลักษณะของกรอบความร่วมมือแทนตัวย่อของชื่อประเทศสมาชิก

biodiversity

ความหลากหลายทางชีวภาพ

biological weapons อาวุธชีวะ

หมายถึง อาวุธที่ใช้เชื้อโรคและชีวพิษในการทำลายล้าง

Bi-Polar

มหาอำนาจสองขั้ว/สองค่าย

ในช่วง 40 ปี ของสงครามเย็น ซึ่งเริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2490 โลกแบ่งออกเป็นมหาอำนาจสองขั้ว ได้แก่ สหรัฐอเมริกา และสหภาพโซเวียต

black tie

ชุดราตรีสีไมสธ

เสื้อสูทสีดำ ปกหุ้มตัวนแพรหรือไหมสีดำ หรือเสื้อสูทสีขาว ปกไม่หุ้มตัวนแพร เสื้อเชิ้ตสีขาว ออกติเกิ้ลด์หรือมีระบายลูกไม้ที่سابอก ผ้าผูกคอหูกะต่าย (bow-tie) สีดำ กางเกงสีดำมีแถบด้นไหมสีดำ มีผ้าคาดเอวสีดำ ใช้สำหรับงานเลี้ยงอาหารค่ำหรืองานกลางคืนที่จัดขึ้นอย่างเป็นทางการ ทั้งงานของราชการและงานสังคมของบุคคลธรรมดาที่จัดอย่างหรูหรา black tie เรียกชื่ออื่น

ได้อีก เช่น tuxedo หรือ smoking jacket หรือ dinner jacket

bold measures

มาตรการเข้มขัน

หมายถึง มาตรการพิเศษที่กำหนดโดยที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 6 เมื่อเดือนธันวาคม 2541 เพื่อส่งเสริมการค้าและการเร่งรัดลงทุนจากต่างประเทศในอาเซียน ในอันที่จะช่วยประเทศในภูมิภาคพื้นฟูเศรษฐกิจจากวิกฤตการณ์ทางเศรษฐกิจ

Broadcasting Division, Information Department

กองวิทยุกระจายเสียง กรมสารนิเทศ

สังกัดกระทรวงการต่างประเทศ เป็นผู้ดำเนินการสถานีวิทยุกระจายเสียงสราญรมย์ คลื่นความถี่ระบบ AM 1575 KHz

BSEC

Black Sea Economic Cooperation

กลุ่มความร่วมมือทางเศรษฐกิจของประเทศริมฝั่งทะเลดำ ก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2535 มีสมาชิก 11 ประเทศ ประกอบด้วย รัสเซีย แอลเบเนีย อาร์เมเนีย อาร์เซอร์ไบจาน จอร์เจีย บัลแกเรีย กรีซ มอลโดวา ตุรกี ยูเครน และโรมาเนีย

Buakaew

ตราบัวแก้ว

ตราบัวแก้วซึ่งเป็นรูปเทพยดานั่งในดอกบัว ถือดอกบัวข้างขวา ถือวชิระ (สายฟ้า) ข้างซ้าย เป็นตราของกระทรวง

การต่างประเทศซึ่งใช้มาตั้งแต่กรุงศรีอยุธยาเป็นราชธานี ในสมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ตราบัวแก้วเป็นตราซึ่งเจ้าพระยาพระคลังใช้ประทับในเอกสารของกรมท่า และที่เกี่ยวข้องกับต่างประเทศ เช่น สนธิสัญญาต่าง ๆ ในปี พ.ศ. 2418 พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แยกราชการด้านการคลัง ออกจากกรมท่า ตราบัวแก้วจึงเป็นตราประจำตำแหน่งเสนาบดีจตุสดมภ์กรมท่า และต่อมาเมื่อได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ จัดระบบราชการใหม่โดยแบ่งเป็น 12 กระทรวง ตราบัวแก้วจึงเป็นตราประจำเสนาบดีว่าการต่างประเทศ และกลายมาเป็นตราของกระทรวงการต่างประเทศ

BWC

Convention on the Prohibition of the Development, Production and Stockpiling of Bacteriological (Biological) and Toxin Weapon and on their Destruction

อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามพัฒนา ผลิต และสะสมอาวุธ
 บั๊กทีเรีย (ชีววะ) และอาวุธทอกซิน และว่าด้วยการทำลาย
 อาวุธเหล่านี้ (หรือเรียกสั้น ๆ ว่า อนุสัญญาห้ามอาวุธ
 ชีวภาพ)

C

C.I.F

Cost, Insurance and Freight

มูลค่าสินค้าที่คำนวณ ณ แหล่งซื้อ

เป็นมูลค่าสินค้าเข้าซึ่งรวมต้นทุนสินค้า ค่าประกันภัย และค่าระวาง ซึ่งคำนวณจากจุดส่งออก ณ ท่าเรือหรือท่าอากาศยาน ไปสู่ท่าเรือหรือท่าอากาศยานของประเทศผู้ซื้อ

CABIS

China-ASEAN Business and Investment Summit

การประชุมสุดยอดด้านธุรกิจและการลงทุนอาเซียน-จีน

เป็นการประชุมระดับสูงสุดระหว่างกลุ่มนักธุรกิจและผู้นำจากประเทศอาเซียนและจีน โดยจัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2547 และมีการจัดประชุมอย่างต่อเนื่องทุกปีในประเทศไทย

CACM

Central American Common Market

(หรือ Mercado Común Centroamericano – MCCA)

กลุ่มตลาดร่วมอเมริกากลาง

ก่อตั้งเมื่อเดือนกันยายน 2503 มีสำนักงานเลขาธิการตั้งอยู่ที่กรุงกัวเตมาลา ประเทศกัวเตมาลา มีสมาชิกประกอบด้วยประเทศในภูมิภาคอเมริกากลาง 5 ประเทศ ได้แก่ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส เอลซัลวาดอร์ นิการากัว และคอสตาริกา

CAP

Common Agricultural Policy

นโยบายร่วมเกษตร

เป็นนโยบายด้านการเกษตรของสหภาพยุโรป

career consular officer

เจ้าพนักงานกงสุลอาชีพ

CARICOM

Caribbean Community and Common Market

ประชาคมตลาดร่วมแคริบเบียน

จัดตั้งขึ้นตามสนธิสัญญา Chaguaramas ประกอบด้วยสมาชิก 15 ประเทศ ได้แก่ แอนติกัวและบาร์บูดา บาฮามาส บาร์เบโดส เบลีซ โดมินีกา เกรนาดา กายอานา เฮติ จาเมกา มอนต์เซอร์รัต เซนต์คริสโตเฟอร์และเนวิส เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ ซูรินาเม ตรินิแดดและโตเบโก โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อดำเนินความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างกัน รวมทั้งเพื่อประสานนโยบายต่างประเทศระหว่างสมาชิก และดำเนินการร่วมมือระหว่างกันในเรื่องสาธารณสุข การศึกษา วัฒนธรรม การคมนาคม และอุตสาหกรรม

casual

ชุดลำลอง ชุดสุภาพไม่ผูกผ้าผูกคอ (necktie)

CAT

Convention against Torture and Other Cruel, Inhuman and Degrading Treatment or Punishment

อนุสัญญาต่อต้านการทรมาน และการปฏิบัติ หรือการลงโทษอื่นที่โหดร้าย ไร้มนุษยธรรม หรือที่ย่ำยีศักดิ์ศรี

CBD

Convention on Biological Diversity

อนุสัญญาว่าด้วยความหลากหลายทางชีวภาพ

C

CBMs

Confidence Building Measures

มาตรการสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจ

เป็นมาตรการเพื่อสร้างความไว้เนื้อเชื่อใจระหว่างรัฐ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง และการทหาร เพื่อลดความหวาดระแวง ลดความขัดแย้ง และสร้างความมั่นใจระหว่างสองฝ่ายหรือหลาย ๆ ฝ่าย อันจะเป็นการส่งเสริมการทูตเชิงป้องกัน ทั้งนี้ CBMs เป็นกระบวนการที่สำคัญในกรอบการประชุม ARF

CCCA

Coordinating Committee on the Implementation of the CEPT Scheme for AFTA

คณะกรรมการประสานงานการดำเนินงานตามพันธกรณีภายใต้ CEPT ของ AFTA

เป็นกรอบการหารือในระดับผู้เชี่ยวชาญอาวุโสด้านการคลัง เพื่อติดตามและประสานงานการดำเนินการตามพันธกรณีการลดอัตราภาษีศุลกากรที่เท่ากันของเขตการค้าเสรีอาเซียน ซึ่งปกติจัดขึ้นประมาณปีละ 3-4 ครั้ง

CCI

ASEAN Coordinating Committee on Investment

คณะกรรมการประสานงานด้านการลงทุนของอาเซียน

จัดตั้งขึ้นจากความตกลงพื้นฐานว่าด้วยเขตการลงทุนอาเซียน (AIA) โดยเป็นการประชุมระหว่างรองหัวหน้าหน่วยงานด้านการส่งเสริมการลงทุน เพื่อดูแลและ

ประสานการดำเนินงานตามความตกลงว่าด้วยเขตการลงทุนอาเซียน

CCS

ASEAN Coordinating Committee on Services
คณะกรรมการประสานงานด้านบริการของอาเซียน

CCW

Convention on Prohibitions or Restrictions on the Use of Certain Conventional Weapons Which May Be Deemed to Be Excessively Injurious or to Have Indiscriminate Effects

อนุสัญญาห้ามอาวุธตามแบบบางชนิดที่ก่อให้เกิดการบาดเจ็บร้ายแรงเกินความจำเป็นหรือก่อให้เกิดผลโดยไม่จำกัดเป้าหมาย

มีสาระสำคัญเกี่ยวกับการห้ามหรือการจำกัดการใช้อาวุธตามแบบบางชนิดที่ก่อให้เกิดผลกระทบร้ายแรงด้านมนุษยธรรม โดยสาระสำคัญของการควบคุมอาวุธตามแบบแต่ละชนิดจะถูกกำหนดไว้ในพิธีสารแต่ละฉบับต่างหาก ซึ่งในขั้นนี้ มีพิธีสาร 5 ฉบับ และรัฐต่าง ๆ สามารถเลือกยอมรับพิธีสารต่อท้ายอนุสัญญาฯ ฉบับใดก็ได้อย่างน้อยจำนวน 2 ฉบับ

CD

Conference on Disarmament

การประชุมว่าด้วยการลดอาวุธ

จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2522 เพื่อเป็นเวทีเจรจาการลดอาวุธระหว่างประเทศ มีขอบเขตความรับผิดชอบเกี่ยวกับประเด็นด้านการลดอาวุธทุกด้าน และมีหน้าที่รายงาน

ต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติทุกปี ปัจจุบันมีสมาชิก 65 ประเทศ (ไทยมิได้เป็นสมาชิก) โดยที่ผ่านมาประสบผลสำเร็จในการเจรจาจัดทำความตกลงระหว่างประเทศด้านการลดอาวุธหลายฉบับ ที่สำคัญ ได้แก่ สนธิสัญญาไม่แพร่อาวุธนิวเคลียร์ อนุสัญญาห้ามเคมี อนุสัญญาห้ามอาวุธชีวภาพ และสนธิสัญญาห้ามทดลองนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

CDM

Clean Development Mechanism

กลไกการพัฒนาที่สะอาด

- พิธีสารเกียวโต (Kyoto Protocol) ซึ่งเป็นกฎหมายระหว่างประเทศ ภายใต้กรอบอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (UNFCCC) ได้กำหนดพันธกรณีในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกให้กับกลุ่มประเทศภาคีสมาชิกที่เป็นกลุ่มประเทศอุตสาหกรรม (เรียกว่า ภาคผนวกที่ 1 หรือ Annex 1 Country) สำหรับกลุ่มที่อยู่นอกภาคผนวกที่ 1 หรือ Non-Annex 1 Country เช่น ประเทศไทย พิธีสารโตเกียว ไม่ได้กำหนดให้มีหน้าที่ลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกในแต่ละปี
- พิธีสารโตเกียว ได้กำหนดกลไกเพื่อช่วยให้ประเทศกลุ่มภาคผนวกที่ 1 สามารถบรรลุพันธกรณีได้ 3 กลไก คือ (1) การซื้อขายก๊าซเรือนกระจก (Emission Trading-ET) (2) การดำเนินการร่วมเพื่อลดก๊าซเรือนกระจก (Joint Implementation-JI) และ (3) กลไกการพัฒนาที่สะอาด (Clean Development

Mechanism CMD) ซึ่งเป็นกลไกที่เปิดโอกาสให้เกิดการร่วมมือกันระหว่างประเทศกลุ่มภาคผนวกที่ 1 กับประเทศนอกกลุ่มภาคผนวกที่ 1 โดยให้กลุ่มประเทศภาคผนวกที่ 1 ลงทุนพัฒนาโครงการเพื่อให้เกิดการถ่ายทอดทางเทคโนโลยีและส่งเสริมการพัฒนาที่ยั่งยืนในประเทศนอกกลุ่มภาคผนวกที่ 1

CEDAW

Convention on Elimination of All Forms of Discrimination Against Women

อนุสัญญาว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบ

ได้รับการรับรองจากที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 18 ธันวาคม 2522 และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 3 กันยายน 2524 ไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติ เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2528 และมีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 8 กันยายน 2528 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อขจัดการเลือกปฏิบัติต่อสตรีในทุกรูปแบบและเพื่อความเสมอภาคระหว่างสตรีและบุรุษในทุกด้าน ขณะนี้มีประเทศต่าง ๆ เป็นภาคีอนุสัญญาฯ แล้ว 187 ประเทศ (ข้อมูล ณ สิงหาคม 2556) ไทยยังคงมีข้อสงวนอีก 2 ข้อ ในอนุสัญญาฯ คือ ข้อ 16 เรื่องความเสมอภาคในด้านครอบครัวและการสมรส และ ข้อ 29 เรื่องการระงับการตีความการระงับข้อพิพาท โดยรับอนุญาโตตุลาการ

CEFTA

Central European Free Trade Agreement

เขตการค้าเสรียุโรปกลาง

ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2535 ปัจจุบันประกอบด้วยประเทศยุโรปกลาง 7 ประเทศ ได้แก่ ฮังการี โปแลนด์ เช็ก สโลวัก สโลวีเนีย โรมาเนีย และบัลแกเรีย

CEPT

Common Effective Preferential Tariff

อัตราภาษีพิเศษที่เท่ากัน

เป็นกลไกหลักในการลดอัตราภาษีศุลกากรระหว่างกันภายใต้กรอบการจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียนให้อยู่ในระดับร้อยละ 0-5 โดยครอบคลุมสินค้าทุกชนิด

Certificate of Alien ใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว**Certificate of Identity (C.I.) หนังสือสำคัญประจำตัว**

จะออกให้แก่คนไทยในต่างประเทศที่มีความจำเป็นต้องเดินทางกลับประเทศไทยโดยรีบด่วน หากแต่ไม่มีหนังสือเดินทาง เพราะสูญหายหรือปล่อยให้ขาดอายุ นาน แต่ยังไม่ถึงเหตุผลสมควรที่จะต่ออายุหรือออกหนังสือเดินทางให้ใหม่

Certificate of Residence ใบสำคัญถิ่นที่อยู่**CFSP**

Common Foreign and Security Policy

นโยบายร่วมด้านการต่างประเทศและความมั่นคง
(ของสหภาพยุโรป)

ผู้ที่ได้รับการมอบหมายให้ดูแลในเรื่องนี้ คือ ผู้แทนระดับสูงด้านนโยบายร่วมต่างประเทศและความมั่นคง (High Representative) หรือเป็นที่รู้จักกันในชื่อว่า Mr. CFSP

CGIF

Credit Guarantee and Investment Facility

หน่วยงานค้ำประกันเครดิตและการลงทุน

ที่ประชุมรัฐมนตรีคลังอาเซียน+3 ครั้งที่ 13 เมื่อปี พ.ศ. 2552 ที่ประเทศอินโดนีเซีย ได้เห็นชอบให้มีการจัดตั้งหน่วยงานเพื่อทำหน้าที่ค้ำประกันเครดิตและการลงทุนให้กับภาคเอกชนในประเทศอาเซียน+3 ที่มีอันดับความน่าเชื่อถืออยู่ในระดับที่น่าลงทุน สามารถออกตราสารหนี้ในสกุลเงินท้องถิ่นในภูมิภาคอาเซียน+3 ให้มากขึ้น โดยจะช่วยให้ผู้ออกตราสารหนี้สามารถออกตราสารที่มีอายุยาวขึ้น ทำให้การระดมเงินทุนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับความต้องการใช้เงิน และยังเป็นการพัฒนาตราสารหนี้ให้มีสภาพคล่องเพิ่มขึ้นทั้งในระดับประเทศและระดับภูมิภาค ซึ่งจะช่วยพัฒนาตลาดทุนในภูมิภาคโดยรวมด้วย CGIF จัดตั้งแล้วเสร็จเมื่อปี พ.ศ. 2553 โดยมีเงินลงทุนตั้งต้นจำนวน 700 ล้านดอลลาร์สหรัฐ และมีขอบเขตการดำเนินงานหลัก คือ การค้ำประกันตราสารหนี้ที่ออกโดยนิติบุคคลในประเทศอาเซียน+3 ในสกุลเงินท้องถิ่นของประเทศตนหรือสกุลเงินอื่น ๆ เช่น ดอลลาร์สหรัฐ

chancery

อาคารที่ทำการ

เช่น ที่ทำการสถานทูต สถานกงสุล ซึ่งมีหัวหน้าสำนักงานและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน

C

Chargé d' Affaires

อุปทูต

เดิมเรียกว่า อุปทูตประจำ ซึ่งในสมัยก่อนเรียกว่า Chargé d' Affaires ad hoc บ้าง Chargé d' Affaires en pied หรือ Chargé d' Affaires avec lettres บ้าง ปัจจุบันเรียกเพียง อุปทูต (Chargé d' Affaires) เท่านั้น รัฐผู้ส่งและรัฐผู้รับอาจจะตกลงกันให้มีหัวหน้าคณะผู้แทนเพียงระดับอุปทูตก็ได้ (ต่างกับกับตำแหน่งอุปทูตชั่วคราว)

Chargé d' Affaires ad interim

อุปทูตรักษาราชการสถานเอกอัครราชทูต หรือ อุปทูตชั่วคราว

ในกรณีที่ตำแหน่งของหัวหน้าคณะผู้แทนว่างลง หรือ หัวหน้าคณะผู้แทนไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนได้ อุปทูตชั่วคราวจะปฏิบัติหน้าที่ในฐานะหัวหน้าคณะผู้แทนเป็นการชั่วคราวได้ โดยหัวหน้าคณะผู้แทนจะแจ้งนามอุปทูตชั่วคราวให้กระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับทราบ หรือหากหัวหน้าคณะผู้แทนไม่สามารถแจ้งได้ กระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้ส่งจะแจ้งนามอุปทูตชั่วคราวไปยังกระทรวงการต่างประเทศของรัฐผู้รับ

charter**กฎบัตร หนังสือสัญญาก่อตั้ง**

เป็นหนังสือสัญญาระหว่างประเทศ มีข้อผูกพันแน่นอน เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ

chemical precursor**สารตั้งต้นซึ่งนำไปใช้ในการผลิตสารเสพติด****chemical weapons****อาวุธเคมี**

หมายถึง อาวุธที่ใช้สารเคมีในการทำลายล้าง

CHR**Commission on Human Rights****คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ**

เป็นคณะกรรมการหลัก ซึ่งรับผิดชอบในการเสาะหา มาตรการในการส่งเสริมเรื่องสิทธิมนุษยชนในประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก รวมทั้งตรวจสอบและสอดส่องการดำเนินการด้านการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนในประเทศต่าง ๆ ด้วย คณะกรรมาธิการ ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน 53 ประเทศ มาจากการเลือกตั้ง ดำรงตำแหน่งวาระละ 3 ปี โดยจะมีการประชุมเป็นประจำทุกปี ประมาณเดือนมีนาคม-เมษายน ณ นครเจนีวา ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งเข้าเป็นสมาชิก คณะกรรมาธิการฯ สำหรับวาระ พ.ศ. 2544-2546

CICA**Conference on Interaction and Confidence-Building Measures in Asia**

การประชุมว่าด้วยการส่งเสริมปฏิสัมพันธ์และมาตรการสร้างความไว้วางใจระหว่างประเทศในภูมิภาคเอเชีย

CICA ได้รับการจัดตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2535 โดยความริเริ่มของคาส์คสถาน และมีสมาชิก 24 ประเทศ (สมาชิกต้องมีดินแดนส่วนใดส่วนหนึ่งในเอเชีย) ได้แก่ คาส์คสถาน จีน อินเดีย ปากีสถาน รัสเซีย อาเซอร์ไบจาน อัฟกานิสถาน อียิปต์ มองโกเลีย อิหร่าน อิสราเอล อุซเบกิสถาน ทาจิกิสถาน บารห์เรน คีร์กีซสถาน ตุรกี ไทย เกาหลีใต้ สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ จอร์แดน เวียดนาม อิรัก โดยสมาชิกล่าสุด คือ กัมพูชา และ ปาเลสไตน์ มีประเทศผู้สังเกตการณ์ 8 ประเทศ ได้แก่ อินโดนีเซีย ญี่ปุ่น มาเลเซีย ยูเครน สหรัฐอเมริกา กาตาร์ บังกลาเทศ ฟิลิปปินส์และมืองค์กรสังเกตการณ์ 3 องค์กร ได้แก่ สันนิบาตอาหรับ องค์กรเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) และสหประชาชาติ

CIDA

Canadian International Development Agency
องค์กรเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศแห่งแคนาดา

CIS

Commonwealth of Independent States

เครือรัฐเอกราช

กลุ่มประเทศเครือรัฐเอกราชเกิดจากการรวมตัวกันของบรรดาประเทศเกิดใหม่ภายหลังการล่มสลายของสหภาพโซเวียต (ยกเว้นประเทศกลุ่มทะเลบอลติก 3 ประเทศ ได้แก่ ลิทัวเนีย แลตเวีย และเอสโตเนีย) ซึ่งได้ร่วมลงนามในปฏิญญา Alma-Ata ก่อตั้งเครือรัฐ

เอกราชเมื่อปี พ.ศ. 2534 ประกอบด้วยสมาชิก 12 ประเทศ ได้แก่ รัสเซีย ยูเครน เมลารุส มอลโดวา คาซัคสถาน อุซเบกิสถาน เติร์กเมนิสถาน คีร์กีซสถาน ทาจิกิสถาน อาร์เมเนีย อาเซอร์ไบจาน และจอร์เจีย

CITES

Convention on International Trade in Endangered Species of Wild Fauna and Flora

อนุสัญญาว่าด้วยการค้าระหว่างประเทศซึ่งชนิดสัตว์ป่าและพืชป่าที่ใกล้สูญพันธุ์

civil society

ประชาสังคม

หมายถึง สังคมที่ประชาชนในระดับต่าง ๆ มีการรวมตัวกันอย่างแข็งแรงแรง เพื่อที่จะเข้ามีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจทางเลือกสาธารณะที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ของท้องถิ่นและประเทศโดยรวม

climate change

การเปลี่ยนแปลงสภาพทางภูมิอากาศ

CLMV

Cambodia-Laos-Myanmar-Viet Nam

กลุ่มประเทศกัมพูชา ลาว เมียนมาร์ และเวียดนาม

Cluster munitions

ระเบิดพวง

เป็นลูกระเบิดชนิดที่ปล่อยจากเครื่องบินหรือลูกระเบิดปืนใหญ่ที่ภายในบรรจุลูกระเบิดขนาดเล็ก (submunition) ไว้จำนวนมาก อาจมีจำนวนถึงหลายร้อยลูกระเบิด ซึ่งจะระเบิดกลางอากาศและปล่อยลูกระเบิดขนาดเล็ก

และสะเก็ดระเบิดกระจายเป็นวงกว้าง มีอัตราความคลาดเคลื่อนผิดพลาดจากเป้าหมายสูงและบางครั้งอาจไม่ระเบิดในทันที และตกค้างบนพื้นดิน ซึ่งมีผลทำลายล้างเหมือนกับทุ่นระเบิด

CM

Coordinators Meeting

การประชุมประเทศผู้ประสานงาน (เอเชีย-ยุโรป : ASEM)

CMI

Chiang Mai Initiative

มาตรการริเริ่มเชียงใหม่

แนวคิดที่จะจัดตั้งกลไกความร่วมมือด้านการเงินในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ได้รับความสนใจอย่างมาก ตั้งแต่เกิดวิกฤตการเงินในเอเชียในปี พ.ศ. 2540 ในการประชุมรัฐมนตรีคลังอาเซียน+3 หรืออาเซียนบวกจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ครั้งที่ 3 ที่จังหวัดเชียงใหม่ เมื่อปี พ.ศ. 2543 ที่ประชุมเห็นชอบในการจัดทำมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ หรือ Chiang Mai Initiative (CMI) ขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญ 2 ประการ คือ (1) เพื่อช่วยเสริมสภาพคล่องทางการเงินแก่ประเทศสมาชิกที่ประสบปัญหาดุลการชำระเงินหรือขาดสภาพคล่องในระยะสั้น และ (2) เพื่อส่งเสริมกลไกการเงินระหว่างประเทศที่มีอยู่แล้ว ทั้งนี้ ความร่วมมือที่สำคัญ ได้แก่ ความตกลงทวิภาคีแลกเปลี่ยนเงินตราในประเทศสมาชิกที่มีความตกลงทวิภาคีระหว่างกัน

CMIM**Chiang Mai Initiative Multilateralisation****มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ไปสู่พหุภาคี**

ในปี พ.ศ. 2548 การประชุมรัฐมนตรีคลังอาเซียน+3 ได้เห็นชอบให้มีการปรับปรุงมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ให้สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาด้านการเงินในภูมิภาคให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และได้มีมติให้ศึกษาแนวทางการจัดทำข้อตกลงพหุภาคีสำหรับความร่วมมือด้านการเงินในมาตรการริเริ่มเชียงใหม่ ซึ่งในปี พ.ศ. 2552 ได้มีการจัดทำข้อตกลงพหุภาคีสำหรับความร่วมมือด้านการเงิน ซึ่งเรียกว่า Chiang Mai Initiative Multilateralisation (CMIM) โดยมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 24 มีนาคม พ.ศ. 2553 มีเงินกองทุนตั้งต้น จำนวน 1.2 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐ พัฒนาการทางการเงินดังกล่าวนี้จะช่วยให้ประเทศที่เข้าร่วมมีความมั่นคงทางการเงินมากขึ้น โดยเฉพาะในช่วงที่ต้องประสบปัญหาดุลการชำระเงินหรือขาดสภาพคล่องในระยะสั้น

CND**Commission on Narcotic Drugs****คณะกรรมการยาเสพติด****CNRT****Conselho Nacional da Resistência Timorese (National Council of Timorese Resistance)**

เป็นองค์กรที่ต่อสู้เพื่อเรียกร้องเอกราชของชาวติมอร์ตะวันออกจากอินโดนีเซีย โดยมีนายซานานา กุสเมา (Xanana Gusmao) เป็นผู้นำคนสำคัญ

การฝึกซ้อม/ผสมคอบร้าโกลด์

เป็นการฝึกทางทหารที่มีขนาดใหญ่ที่สุดในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งกองทัพไทยและกองกำลังสหรัฐอเมริกาภาคพื้นแปซิฟิก (USPACOM) ร่วมกันเป็นเจ้าภาพจัดการฝึกในประเทศไทยเป็นประจำทุกปี การฝึกคอบร้าโกลด์พัฒนามาจากการฝึกผสมยกพลขึ้นบกระหว่างกองทัพเรือไทยกับกองทัพเรือสหรัฐอเมริกา และกองกำลังนาวิกโยธินสหรัฐอเมริกา ซึ่งทำการฝึกร่วมกันมาตั้งแต่ พ.ศ. 2499 ต่อมาใน พ.ศ. 2525 ได้รวมการฝึกหลายอย่างเข้าด้วยกันแล้วกำหนดชื่อรหัสการฝึกขึ้นใหม่ว่า “การฝึกซ้อม/ผสมคอบร้าโกลด์” ปัจจุบัน มีประเทศที่ร่วมฝึกรวมทั้งร่วมสังเกตการณ์หลายประเทศ รวมทั้งได้ขยายการฝึกครอบคลุมการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม การตอบโต้การก่อการร้ายด้วย

COC

Code of Conduct in the South China Sea

แนวปฏิบัติในทะเลจีนใต้

ซีโอซี เป็นข้อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติของประเทศอาเซียนและจีนในทะเลจีนใต้ โดยเป็นเอกสารต่อยอดจาก DOC โดยมีจุดประสงค์เพื่อกำหนดแนวทางในการปฏิบัติให้ชัดเจนยิ่งขึ้น เพื่อเสริมสร้างสภาพแวดล้อมในทะเลจีนใต้ที่เอื้อต่อสันติภาพ เสถียรภาพ และความมั่นคงทางเศรษฐกิจในภูมิภาค ปัจจุบันอยู่ระหว่างการหารือเพื่อเริ่มต้นการเจรจา

COCI

Committee for Culture and Information

คณะกรรมการด้านวัฒนธรรมและสารสนเทศ

จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนตุลาคม พ.ศ.2521 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านวัฒนธรรมและสารสนเทศ โดยมีจุดประสงค์หลักในการเพิ่มความเข้าใจและความสามัคคีของประชาชนอาเซียน รวมถึงการพัฒนาภูมิภาค กลไกการทำงานประกอบด้วยคณะอนุกรรมการ 2 ฝ่าย ได้แก่ คณะกรรมการที่รับผิดชอบเรื่องวัฒนธรรมและคณะอนุกรรมการที่รับผิดชอบเรื่องสารสนเทศ โดยคณะอนุกรรมการทั้ง 2 ฝ่ายจะวางแผน ดำเนินการและตรวจสอบโครงการต่าง ๆ ที่ได้รับการสนับสนุนจากคณะกรรมการอาเซียนด้านวัฒนธรรมและสารสนเทศ โดยมีการประชุมปีละครั้ง

co-host

เจ้าภาพร่วม (ในกรณีเจ้าภาพมากกว่า 1 คน)

COMESA

Common Market for Eastern and Southern Africa

ตลาดร่วมแห่งภูมิภาคแอฟริกาตะวันออกและแอฟริกาตอนใต้

จัดตั้งขึ้นเมื่อเดือนธันวาคม 2537 มีประเทศสมาชิกรวม 19 ประเทศ ได้แก่ บรูไนดี คอโมโรส สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก จิบูตี อียิปต์ เอิริเทรีย เอธิโอเปีย เคนยา มาดากัสการ์ มาลาวี มอริเชียส นามิเบีย รวันดา เซเชลล์ ซูดาน สวาซิแลนด์ แซมเบีย ซิมบับเว และยูกันดา

Commemorative Summit การประชุมสุดยอดหรือการประชุมระดับผู้นำ
ประเทศ/หัวหน้ารัฐบาลในโอกาสครบรอบปีสำคัญ
อาทิ การสถาปนาความสัมพันธ์ระหว่างกัน

COMMIT Coordinated Mekong Ministerial Initiative against
Trafficking
การประชุมระดับรัฐมนตรีของประเทศไทยในอนุภูมิภาค
แม่น้ำโขงเพื่อต่อต้านการค้ามนุษย์

common heritage of mankind มรดกร่วมกันของมนุษยชาติ

compact ความตกลงระหว่างประเทศ

comprehensive plan of action แผนปฏิบัติการที่สมบูรณ์แบบ
เป็นแผนปฏิบัติการแก้ไขปัญหาผู้หนีภัยอย่างสมบูรณ์
โดยความร่วมมือระหว่างประเทศต้นเหตุ ประเทศที่
ต้องแบกรับภาระ สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อผู้ลี้ภัย
แห่งสหประชาชาติ และประเทศที่ให้ความช่วยเหลือ
แผนปฏิบัติการที่สมบูรณ์แบบนี้เป็นการแก้ไขปัญหา
แบบครบวงจร ตั้งแต่กระบวนการป้องกันปัญหา การ
ให้ความช่วยเหลือผู้หนีภัย โดยจัดที่พักพิงชั่วคราวตาม
หลักมนุษยธรรม การส่งตัวกลับเมื่อสถานการณ์ใน
ประเทศต้นเหตุกลับคืนสู่สภาพปกติแล้ว และการหา
ที่พักพิงให้แก่ผู้หนีภัยในประเทศที่สาม

concert of nations ความปรองดองระหว่างชาติ

หลักการและแนวคิดเรื่องความปรองดองระหว่างชาติเกิดขึ้นในยุโรป ระหว่าง พ.ศ. 2357-2358 ซึ่งเรียกว่า Concert of Europe หรือบางครั้งเรียกว่า Concert of Allies โดยการรวมตัวของกลุ่มรัฐพันธมิตรที่ต่อต้านการขยายอำนาจของฝรั่งเศส คือ รัสเซีย ออสเตรีย ปรัสเซีย และอังกฤษ ได้รวมตัวกันเป็นระบบแห่งยุโรป (European system) หรือระบบแห่งมหาอำนาจในยุโรป ซึ่งต่อมาฝรั่งเศสและสเปนได้เข้าร่วมในระบบความปรองดองแห่งยุโรปด้วย นอกจากนี้การเกิดระบบความปรองดองแห่งยุโรปซึ่งมีระบบการประชุมคองเกรสระหว่างชาติมหาอำนาจเป็นกลไกสำคัญนั้น ยังเป็นการแสดงถึง “มหาอำนาจแห่งปฐมลำดับ” (The powers of the first order) และยังถือว่าเป็นครั้งแรกที่มีการเรียกชื่อที่ระบุคำว่ามีอำนาจ (The first expression of the idea of the Great Powers) อย่างไรก็ตาม ระบบความปรองดองแห่งยุโรปได้ล่มสลายลงในปี พ.ศ. 2365

Conciliation

การประนีประนอม (Mediation การไกล่เกลี่ย)

Conference of Ambassadors and Consuls-General of Thailand

การประชุมเอกอัครราชทูตและกงสุลใหญ่ของไทยทั่วโลก

Conference of Honorary Consuls-General of Thailand

การประชุมกงสุลกิตติมศักดิ์ไทย

confiscation and seizure การยึดและริบทรัพย์สิน

consensus

ฉันทามติ

หมายถึง แนวปฏิบัติในการตัดสินใจที่จะมีมติ
ดำเนินการหรือไม่ดำเนินการในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง
โดยแม้ทุกฝ่ายจะมีได้เห็นพ้องร่วมกัน แต่ก็ไม่มี
ผู้ใดคัดค้าน

constructive engagement การเกี่ยวพันอย่างสร้างสรรค์

constructive intervention การแทรกแซงอย่างสร้างสรรค์

consular officer

เจ้าพนักงานกงสุล

Consulate-General

สถานกงสุลใหญ่

ที่ทำการซึ่งมีหัวหน้าสำนักงานเป็นกงสุลใหญ่ และ
มีเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานด้านหนังสือเดินทาง
คุ้มครองคนไทย ตลอดจนด้านเอกสารนิติกรรม
ต่าง ๆ ในต่างประเทศ ตำแหน่งต่าง ๆ ประจำ
สถานกงสุลใหญ่ มีดังนี้

- Consul-General กงสุลใหญ่
- Deputy Consul-General รองกงสุลใหญ่
- Consul กงสุล
- Vice-Consul รองกงสุล
- Chancellor ผู้ช่วยกงสุล

continental shelf

ไหล่ทวีป

ไหล่ทวีปของรัฐชายฝั่งประกอบด้วย พื้นดินท้องทะเล และดินใต้ผิวดินของบริเวณใต้ทะเล ซึ่งขยายเลยทะเลอาณาเขตของรัฐตลอดส่วนต่อออกไปตามธรรมชาติของดินแดนทางบกของตนจนถึงริมนอกของขอบทวีปหรือจนถึงระยะ 200 ไมล์ทะเลจากเส้นฐานซึ่งใช้วัดความกว้างของทะเลอาณาเขตในกรณีที่ริมนอกของขอบทวีปขยายไปไม่ถึงระยะนั้น

convention

อนุสัญญา

โดยมากแล้ว อนุสัญญามักเป็นหนังสือสัญญาทำกันระหว่างหลายประเทศที่มาประชุมกัน และจัดวางบทบัญญัติเป็นกฎเกณฑ์ของกฎหมายขึ้น

Convention against Transnational Organized Crime

อนุสัญญาว่าด้วยการต่อต้านองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ

Convention for the Avoidance of Double Taxation with Respect to Taxes on Income

อนุสัญญาเพื่อการเว้นการเก็บภาษีซ้อนในส่วนที่เกี่ยวข้องกับภาษีเก็บจากเงินได้

Convention on Cluster Munitions **อนุสัญญาว่าด้วยระเบิดพวง**

มีสาระสำคัญคือ การห้ามใช้ สะสม ผลิตและโอนรวมทั้งต้องทำลายระเบิดพวง โดยมีการยกเว้นระเบิด

พวงบางประเภทที่มีความแม่นยำต่อเป้าหมายและมี
อัตราความเสี่ยงต่ำ โดยเปิดให้ลงนามอนุสัญญา
เมื่อวันที่ 3 ธันวาคม พ.ศ. 2551 ณ กรุงออสโล
ประเทศนอร์เวย์เป็นต้นไป และจะมีผลบังคับใช้วันแรก
ของเดือนที่หกหลังจากที่ 30 ประเทศได้ให้สัตยาบัน

Convention on Establishment อนุสัญญาการตั้งถิ่นฐาน

conventional weapons อาวุธตามแบบ/อาวุธธรรมดา

หมายถึง อาวุธที่ไม่ใช่อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง
ตัวอย่างเช่น ปืน รถถัง ทุ่นระเบิดสังหารบุคคล

cooperative security ความมั่นคงโดยการร่วมมือกัน

COPUOS

Committee on the Peaceful Uses of Outer Space
คณะกรรมการว่าด้วยการใช้อวกาศส่วนนอกในทาง
สันติ

COREPER

Committee of Permanent Representatives
คณะกรรมการในกรอบสหภาพยุโรป
ประกอบด้วยผู้แทนถาวรประจำสหภาพยุโรปของ
ประเทศสมาชิก

COSD

Committee on Social Development
คณะกรรมการอาเซียนด้านการพัฒนาสังคม

COST

C

ASEAN Committee on Science and Technology
คณะกรรมการอาเซียนด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
มีหน้าที่ดูแลความร่วมมือด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
ระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนและกับประเทศคู่เจรจา
และองค์กรอื่น ๆ ประชุมปีละ 2 ครั้ง โดยแยกเป็น
อนุกรรมการ 9 คณะ คือ

- (1) ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีอาหาร
- (2) ด้านอุตุวิทยามิทยาและธรณีฟิสิกส์
- (3) ด้านไมโครอิเล็กทรอนิกส์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
- (4) ด้านวัสดุศาสตร์และเทคโนโลยี
- (5) ด้านเทคโนโลยีชีวภาพ
- (6) ด้านการวิจัยพลังงานนอกแบบ
- (7) ด้านวิทยาศาสตร์ทางทะเล
- (8) ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและทรัพยากรด้าน
วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
- (9) ด้านเทคโนโลยีอวกาศและการประยุกต์

countermeasures

มาตรการตอบโต้

countertrade

การค้าต่างตอบแทน

เป็นระบบการค้าระหว่างประเทศที่ผู้ขายตกลงแลกเปลี่ยนสินค้าจากผู้ซื้อ แทนการชำระเงินทั้งหมดหรือเพียงบางส่วน

courtesy call

การเยี่ยมคารวะ

เป็นการเข้าพบเพื่อทำความรู้จักกันของบุคคลสำคัญ

หรือนักการทูต เช่น การเข้าพบระหว่างนักการทูตด้วยกัน หรือนักการทูตเข้าพบรัฐมนตรี หรือรัฐมนตรีของประเทศอื่นเข้าพบนายกรัฐมนตรี ฯลฯ

covenant

กติกาสัญญา (สนธิสัญญาประเภทหนึ่ง)

CPR

Committee of Permanent Representatives to ASEAN
คณะกรรมการผู้แทนถาวรประจำอาเซียน
 ประกอบด้วยผู้แทนถาวร (ระดับเอกอัครราชทูต) ประจำอาเซียนของประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศ ทำหน้าที่ในการติดต่อประสานงานกับสำนักเลขาธิการอาเซียน และสนับสนุนการทำงานของคณะมนตรีประชาคมอาเซียน รวมทั้งองค์การระดับรัฐมนตรีอาเซียน เฉพาะสาขาต่าง ๆ

CPS

Colombo Plan Secretariat
สำนักเลขาธิการแผนโคลัมโบ

สำนักเลขาธิการแผนโคลัมโบ ตั้งอยู่ที่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา โดยมีเลขาธิการแผนโคลัมโบเป็นผู้บริหารงานภายใต้แผนโคลัมโบ ซึ่งเป็นความร่วมมือในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมในภูมิภาคเอเชียและแปซิฟิก

CRC

Convention on the Rights of the Child
อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก

ได้รับการรับรองจากสมัชชาสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 20

พฤศจิกายน 2532 โดยอนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 2 กันยายน 2533 มีวัตถุประสงค์หลักเพื่อคุ้มครองสิทธิของเด็ก (บุคคลอายุต่ำกว่า 18 ปี) เพื่อให้ได้รับการศึกษา การดูแล ไม่ถูกเอารัดเอาเปรียบหรือกระทำการทารุณกรรม ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกสหประชาชาติที่เป็นภาคีอนุสัญญาฯ แล้ว 191 ประเทศ คงเหลือโซมาเลียและสหรัฐอเมริกาที่ยังมิได้ให้สัตยาบัน ประเทศไทยเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ด้วยสิทธิเด็กด้วยการภาคยานุวัติ อนุสัญญาฯ มีผลบังคับใช้กับประเทศไทยเมื่อวันที่ 26 เมษายน 2535 ขณะนี้ไทยยังคงมีข้อสงวน 2 ข้อ คือ ข้อ 7 เรื่องสัญชาติ และข้อ 22 เรื่องการให้สถานะเป็นผู้ลี้ภัย

credentials, letters of credence

1. **อักษรสาส์นตราตั้ง พระราชสาส์นตราตั้ง** (การทูต) หมายถึง หนังสือแต่งตั้งเอกอัครราชทูตจากประมุขของรัฐผู้ส่ง ถึงประมุขของรัฐผู้รับ (การสะกดคำเป็นการใช้เฉพาะราชการของกระทรวงการต่างประเทศ)
2. **ตราสารแต่งตั้ง** (ผู้แทนในการประชุมระหว่างประเทศ)

CSCAP

Council for Security and Cooperation in the Asia-Pacific

ชมรมด้านความมั่นคงและความร่วมมือในเอเชีย-แปซิฟิก

เป็นสถาบันเอกชนก่อตั้งขึ้นเมื่อ 8 มิถุนายน 2536 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ โดยมีสถาบันศึกษาความมั่นคงและนานาชาติ (Institute of Security and International

Studies : ISIS) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถาบัน
ก่อตั้งร่วมกับสถาบันอื่น ๆ จากประเทศอาเซียนและ
ประเทศในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก CSCAP เป็นกลไก
ที่ไม่ใช่เป็นทางการ เพื่อให้นักวิชาการ เจ้าหน้าที่รัฐบาล
ในฐานะส่วนตัวและบุคคลอื่นได้อภิปรายปัญหาทาง
การเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

CSD

Commission on Sustainable Development

คณะกรรมการความร่วมมือด้านการพัฒนาที่ยั่งยืน

ประเทศไทยได้รับเลือกตั้งเป็นกรรมการฯ สำหรับ
วาระปี พ.ศ. 2548-2550

CSEP

Thailand-Singapore Civil Service Exchange
Programme

**โครงการความร่วมมือระหว่างหน่วยงานข้าราชการ
พลเรือนไทย-สิงคโปร์**

CSI

เป็นโครงการที่ริเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2545 โดยสำนัก
ศุลกากรและป้องกันชายแดนสหรัฐอเมริกา (US Bureau
of Customs and Border Protection) ภายใต้
กระทรวง Department of Homeland Security
มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มความปลอดภัยให้แก่สินค้า
ที่ขนส่งเข้าไปยังสหรัฐอเมริกา ด้วยการติดตั้งระบบ
ติดตามตู้บรรทุกสินค้าที่มีความเสี่ยงต่อการก่อการร้าย
และมีระบบตรวจสอบตู้บรรทุกสินค้าก่อนออกจาก
ประเทศต้นทางไปสู่สหรัฐอเมริกา

CTBT

Comprehensive Nuclear - Test - Ban Treaty
สนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์
โดยสมบูรณ์

มีจุดมุ่งหมายหลักคือ ห้ามมิให้มีการทดลองอาวุธนิวเคลียร์และระเบิดนิวเคลียร์อื่น ๆ ไม่ว่าในสิ่งแวดล้อมใด (ในอวกาศส่วนนอก อากาศ ใต้ดิน และใต้ดิน) โดยมีคณะกรรมการเตรียมการสำหรับองค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธนิวเคลียร์โดยสมบูรณ์ (Preparatory Commission for the Comprehensive Nuclear-Test-Ban Treaty Organization - CTBTO/PrepCom) ทำหน้าที่ดูแลนโยบาย/การดำเนินงาน

CTBTO

Comprehensive Nuclear - Test - Ban Treaty
Organization
องค์การสนธิสัญญาว่าด้วยการห้ามทดลองอาวุธ
นิวเคลียร์โดยสมบูรณ์

Cultural Attaché

ผู้ช่วยทูตด้านวัฒนธรรม

Cultural Diplomacy

การทูตวัฒนธรรม
หมายถึง กิจกรรมด้านวัฒนธรรมในกรอบกว้าง ทั้ง
ภาษา ความคิด อุดมการณ์ ทัศนคติ ประเพณี วิชาการ

ความรู้ การกีฬาและวิถีชีวิต (ไม่เพียงแต่การส่งคณะ
นาฏศิลป์ไปแสดงในต่างประเทศเท่านั้น) ทั้งนี้ เพื่อใช้
สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือสร้างความรู้สึกร่วมกันที่ดีต่อกัน โดย
ใช้แนวทางปฏิบัติอย่างต่อเนื่องในลักษณะซึมลึกเพื่อให้
เข้าถึงประชาชน

CWC

Convention on the Prohibition of the Development, Production, Stockpiling and Use of Chemical Weapons and on Their Destruction

อนุสัญญาว่าด้วยการห้ามพัฒนา ผลิต สะสม และใช้อาวุธเคมี และว่าด้วยการทำลายอาวุธเหล่านี้
(หรือเรียกสั้น ๆ ว่า อนุสัญญาห้ามอาวุธเคมี)

D

D-8

กลุ่มความร่วมมือของประเทศกำลังพัฒนาที่เป็นมุสลิม และเป็นสมาชิก OIC

ซึ่งมีประชากรมากที่สุด ประกอบด้วยสมาชิก 8 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ปากีสถาน อินโดนีเซีย มาเลเซีย อียิปต์ อิหร่าน ตุรกี และไนจีเรีย จัดการประชุมสุดยอดครั้งแรกเมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2540 ที่นครอิสตันบูล ประเทศตุรกี

dark suit

ชุดสากลสีเข้ม (สีดำหรือสีน้ำเงินเข้ม)

ใช้ในโอกาสไปร่วมงานทางการ เช่น งานเลี้ยงอย่างเป็นทางการ การเข้าพบบุคคลสำคัญ การไปร่วมงานสำคัญทางการที่มีได้มีการระบุในบัตรเชิญหรือกำหนดการ ให้เป็นการแต่งกายแบบอื่น

Dawah

การเรียกร้องเชิญชวน (ความหมายตรง)

การเชิญชวนไปสู่การรู้จักพระเจ้าและการทำความดี โดยใช้วิธีการต่าง ๆ ปัจจุบันการ Dawah ถูกมองว่าเป็นช่องทางหนึ่งในการปลุกปั่นแนวคิด Islamist ในกลุ่มแบ่งแยกดินแดนหลาย ๆ กลุ่ม

Dean (of the Diplomatic Corps) คนบดีคณะทูต

เอกอัครราชทูตที่อาวุโสที่สุด (ยื่นสาส์นตราตั้งก่อนผู้อื่น) ในประเทศนั้น ทำหน้าที่เป็นหัวหน้าหรือผู้แทนของคณะทูตานุทูต (ในกรณีที่รัฐผู้รับนับถือศาสนา

คริสต์นิกายโรมันคาทอลิก สมณทูตวาติกันจะดำรง
ตำแหน่งคณบดีทูต)

D

de bellatio

รัฐคู่สงคราม

debt agreement

หนังสือสัญญารับรองการชดใช้เงินคืน

debt installment agreement

หนังสือสัญญาปรับสภาพหนี้

decision

ข้อตัดสินใจ

declaration

ปฏิญญา

มีความหมาย 3 อย่าง คือ

(1) ความตกลงระหว่างประเทศ ซึ่งมีลักษณะผูกพัน

(2) ปฏิญญาฝ่ายเดียว ซึ่งก่อสิทธิและหน้าที่ให้แก่
ประเทศอื่น

(3) ปฏิญญาซึ่งรัฐหนึ่งแถลงให้รัฐอื่นทราบความเห็น
และเจตนาของตนในเรื่องบางเรื่อง

de facto

โดยพฤตินัย

Defence Attaché

ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร

(แทนทั้งสามเหล่าทัพ : นายทหารยศ พันเอก นาวาเอก

นาวาอากาศเอก) บางประเทศใช้ Military Attaché

สำหรับตำแหน่งเฉพาะเหล่าของไทย เรียกดังนี้

Army Attaché ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารบก

Naval Attaché ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารเรือ
Air Attaché ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหารอากาศ

de jure โดยนิตินัย

delict ละเมิด

delimitation การปักปันเขตแดน (ทางบก) / การแบ่งเขต (ทางทะเล)
การกำหนด หรือการอธิบาย หรือการจำกัดขอบเขต
ดินแดนของประเทศ

demarcation การจัดทำหลักเขตแดน
การจัดทำหลักเขตแดน เพื่อแสดงแนวเขตแดน
ในภูมิประเทศ

demarche การยื่นหนังสือประท้วง

demilitarisation การปลดทหาร

Department of Homeland Security
กระทรวงความมั่นคงภายใน (ของสหรัฐอเมริกา)

Departure Ceremony พิธีการส่ง
ซึ่งมีลำดับขั้นตอน (procedure) แตกต่างกันไป
ตามระดับของผู้มาเยือนและประเภทของการเยือน

departure report รายงานก่อนการพ้นหน้าที่ของหัวหน้าสำนักงาน
ทางการทูต

deposit the instrument of ratification

มอบสัตยาบันสารไว้กับตัวกลางหรือประเทศภาคีหนึ่งใด
ที่ตกลงกัน

depository ผู้เก็บรักษาสถิติสัญญา อนุสัญญา

Diplomacy for the Peoples การทูตเพื่อประชาชน

หมายถึง การดำเนินนโยบายต่างประเทศหรือกิจกรรม
ทางการทูตในส่วนที่เกี่ยวข้องกับประชาชน เช่น
โครงการส่งหน่วยแพทย์เคลื่อนที่ไปช่วยรักษาพยาบาล
ชาวกัมพูชา

diplomatic agent ตัวแทนทางทูต

คือหัวหน้าของคณะผู้แทน หรือบุคคลในคณะเจ้าหน้าที่
ฝ่ายทูตของคณะผู้แทน

diplomatic clearance number

หมายเลขการอนุญาตให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งของประเทศ
หนึ่ง ๆ ผ่านเข้าไปในอาณาเขตของอีกประเทศหนึ่ง
ได้โดยเหตุผลทางการทูต อาทิ อากาศยานเฉพาะกิจ
เรือที่ใช้ในการสงคราม ฯลฯ

diplomatic corps

คณะทูตานุทูต

หมายถึง กลุ่มเอกอัครราชทูต กงสุล และหัวหน้าองค์การระหว่างประเทศ รวมทั้งภริยาและเจ้าหน้าที่ทางการทูตที่อยู่ในประเทศนั้น ๆ

diplomatic courier

ผู้ถือสารทางทูต

diplomatic identity card

บัตรประจำตัวคณะผู้แทนทางทูต

diplomatic pouch

ถุงเมล์การทูต

diplomatic privileges and immunities

เอกสิทธิ์และความคุ้มกันทางการทูต

disarmament

การลดอาวุธ

หมายถึง การดำเนินการไม่ให้มีอาวุธในครอบครอง

disaster relief

การบรรเทาภัยพิบัติ

discrimination

การเลือกปฏิบัติ

disguised extradition

การส่งผู้ร้ายข้ามแดนแฝง

(หรือการผลักดันออกนอกประเทศ)

displaced persons

ผู้พลัดถิ่น ผู้หนีภัย

หมายถึง บุคคลที่ออกมาจากประเทศของตนเอง มิใช่

โดยวิธีการธรรมดาหรือปกติ อาจเนื่องมาจากภัยสงคราม ภัยทางเศรษฐกิจ ฯลฯ เป็นการเข้ามาชั่วคราว จะไม่ได้ภูมิลำเนา

dispute settlement การระงับข้อพิพาท

DOC

Declaration on the Conduct of the Parties in the South China Sea

ปฏิญญาว่าด้วยการปฏิบัติของภาคีในทะเลจีนใต้
ดีโอซี เป็นเอกสารสำคัญ ลงนามโดยรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนและจีน เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน พ.ศ. 2545 ณ กรุงพนมเปญ แสดงเจตนารมณ์ร่วมกัน และพันธกรณีทางการเมืองระหว่างอาเซียนกับจีน ในการรักษาสันติภาพและเสถียรภาพของภูมิภาค โดยกำหนดแนวทางการดำเนินความสัมพันธ์และกิจกรรมความร่วมมือต่าง ๆ ในบริเวณทะเลจีนใต้

Donor Countries/International Organizations

ประเทศ/องค์การระหว่างประเทศผู้ให้

double criminality ความผิดตามกฎหมายของทั้ง 2 ประเทศ
ใช้ในกรณีส่งผู้ร้ายข้ามแดน

DP.1 (Entry Form for Customs Clearance)

แบบฟอร์มการขอยกเว้นภาษีนำเข้าของผู้มีเอกสิทธิ์
ทางการทูต

drafting committee (style committee)

คณะกรรมการยกร่าง

Drug-Free ASEAN

อาเซียนที่ปลอดจากยาเสพติด

เป็นคำประกาศของอาเซียนในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน สมัยที่ 31 ที่กรุงมะนิลา เมื่อเดือนกรกฎาคม 2541 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อที่จะร่วมกันแก้ไขปัญหายาเสพติดด้วยการตั้งเป้าหมายที่จะทำให้ภูมิภาคนี้ปลอดจากยาเสพติดในปี พ.ศ. 2563 และต่อมาที่ประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน สมัยที่ 33 ที่กรุงเทพฯ เมื่อเดือนกรกฎาคม 2543 ได้ประกาศร่นกำหนดเวลาดังกล่าวให้เร็วขึ้น 5 ปี จากเดิมในปี พ.ศ. 2563 เป็นปี พ.ศ. 2558

DSM

Dispute Settlement Mechanism

กลไกระงับข้อพิพาท

E

EAC

East African Community

ประชาคมแอฟริกาตะวันออก

จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2510 มีประเทศสมาชิก 5 ประเทศ คือ เคนยา ยูกันดา แทนซาเนีย รวันดา และบุรุนดี เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศสมาชิก และการจัดตั้งตลาดร่วมกัน

EAC

East Asia Community

ประชาคมเอเชียตะวันออก

EACC

East Asia Academic Cooperation Council

คณะกรรมการความร่วมมือด้านวิชาการเอเชียตะวันออก

เป็นคณะกรรมการของไทยที่จัดตั้งโดยกระทรวงการต่างประเทศในปี พ.ศ. 2550 โดยมีจุดประสงค์เพื่อเป็นศูนย์กลางของประเทศสำหรับความร่วมมือด้านวิชาการภายใต้กรอบความร่วมมืออาเซียน+3 ร่วมมือกับสถาบันศึกษาต่าง ๆ ภายใต้กรอบอาเซียน+3 และเผยแพร่ผลการวิจัยต่อประชาชน โดยมีสมาชิกเป็นมหาวิทยาลัยของรัฐและมหาวิทยาลัยเอกชน

EAF

East Asia Forum

เวทีเอเชียตะวันออก

EALAF

East Asia Latin American Forum

เวทีหารือระหว่างภูมิภาคเอเชียตะวันออกและลาตินอเมริกา

ก่อตั้งเมื่อปี พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยสมาชิกอาเซียน 10 ประเทศ จีน ญี่ปุ่น สาธารณรัฐเกาหลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และประเทศจากภูมิภาคลาตินอเมริกา 12 ประเทศ เม็กซิโก ปานามา โคลัมเบีย เอกวาดอร์ เวเนซุเอลา เปรู บราซิล ชิลี อาร์เจนตินา อุรุกวัย ปารากวัย และโบลิเวีย ปัจจุบันเปลี่ยนชื่อเป็น Forum for East Asia-Latin America Cooperation (ดูที่ FEALAC)

e-ASEAN

ASEAN Electronic Commerce Cooperation

ความร่วมมือด้านการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน**e-ASEAN Initiative**

ASEAN Initiative on Electronic Commerce Cooperation

ความริเริ่มด้านการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน

เป็นแผนงานหลักในการพัฒนาและส่งเสริมความร่วมมือด้านการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ในอาเซียน ประกอบด้วย (1) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านโทรคมนาคม (2) การกำหนดนโยบายและกฎหมายที่อำนวยความสะดวกการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (3) การเปิดเสรีด้านการค้าสินค้าบริการและการลงทุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยการจัดทำกรอบความตกลงว่าด้วยพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ในด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และ (5) การส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในภาครัฐ

EAS

East Asia Summit

การประชุมสุดยอดเอเชียตะวันออก

EAS (อีเอเอส) เป็นเวทีหารือเชิงยุทธศาสตร์ระดับผู้นำ เดิมทีเป็นข้อริเริ่มในกรอบอาเซียน+3 อย่างไรก็ดี อาเซียนเห็นว่าควรเปิดกว้างให้ประเทศนอกกลุ่มอาเซียน+3 เข้าร่วมด้วย โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์ 3 ข้อสำหรับการเข้าร่วม ได้แก่ (1) การเป็นคู่เจรจาเต็มตัวของอาเซียน (2) การมีความสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นกับอาเซียน และ (3) การภาคยานุวัติสนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ปัจจุบันมีประเทศที่เข้าร่วมใน EAS จำนวน 18 ประเทศ ได้แก่ อาเซียน 10 ประเทศ ออสเตรเลีย จีน อินเดีย ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ นิวซีแลนด์ รัสเซีย และสหรัฐอเมริกา

EASG

East Asia Study Group

กลุ่มศึกษาเอเชียตะวันออก

East-West Economic Corridor

การพัฒนาแนวพื้นที่เศรษฐกิจเฉพาะฝั่งตะวันออก-ตะวันตก

เชื่อมโยงพม่า-ไทย-ลาว-เวียดนาม

EATF

e-ASEAN High Level Task Force

คณะกรรมการเฉพาะกิจระดับสูงด้านการพาณิชย์
อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน

EAVG

East Asia Vision Group

กลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออก

จัดตั้งขึ้นตามข้อเสนอของประธานาธิบดีคิม แด จุง แห่ง
สาธารณรัฐเกาหลี ในระหว่างการประชุมหัวหน้ารัฐบาล
อาเซียนกับจีน ญี่ปุ่น และสาธารณรัฐเกาหลี ที่กรุง
ฮานอย เมื่อเดือนธันวาคม 2541 เพื่อเป็นเวทีระดม
ความคิดและแสวงหาแนวทางขยายความร่วมมือระหว่าง
กันในทุกด้านและทุกระดับเพื่อมุ่งแก้ไขวิกฤตเศรษฐกิจ
และพัฒนาภูมิภาคนี้อย่างต่อเนื่อง

กลุ่มผู้ทรงคุณวุฒิที่ได้รับการเสนอชื่อจากอาเซียน+3
ซึ่งมีจุดประสงค์ในการจัดทำรายงานวิสัยทัศน์ เพื่อ
นำเสนอรายงานและข้อเสนอแนะต่อที่ประชุมสุดยอด
อาเซียน+3 ได้นำเสนอรายงานฉบับแรกในปี พ.ศ.
2544 และได้มีการจัดตั้งกลุ่มวิสัยทัศน์เอเชียตะวันออก
กลุ่มที่ 2 (EAVG II) โดยได้นำเสนอรายงานต่อ
ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน+3 ในปี พ.ศ. 2555

EAWG

e-ASEAN Working Group

คณะกรรมการด้านการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ของอาเซียน

ECB

European Central Bank

ธนาคารกลางยุโรป

มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครแฟรงเฟิร์ต ประกอบด้วยผู้ว่าธนาคารกลางของประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป มีหน้าที่ดูแลนโยบายการเงินและการนำเงินสกุลยูโรมาใช้ในระบบยูโร (EURO System)

ECO

Economic Cooperation Organization

องค์กรความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

เป็นองค์กรระหว่างรัฐบาลที่จัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2528 เพื่อแทนที่ Regional Cooperation for Development (RCD) ที่จัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2507 ปัจจุบันประกอบด้วยชาติสมาชิก 10 ประเทศจากทวีปเอเชียและภูมิภาคยูเรเชีย มีเป้าหมายเพื่อเพิ่มพูนความร่วมมือระหว่างกัน โดยเฉพาะการจัดตั้งตลาดร่วมดังเช่นในสหภาพยุโรป

ECOFIN

Council of Economic and Finance Ministers

คณะมนตรียุโรปด้านเศรษฐกิจและการคลัง

เป็นองค์กรในสหภาพยุโรปประกอบด้วยรัฐมนตรีเศรษฐกิจและการคลังจากประเทศสมาชิกสหภาพยุโรป

Economic Corridor

พื้นที่เศรษฐกิจซึ่งจะเน้นการพัฒนาตามแนวโครงข่ายคมนาคม

ทั้งนี้ เพื่อให้มีการใช้ประโยชน์จากโครงสร้างพื้นฐานในการสร้างกิจกรรมทางเศรษฐกิจต่าง ๆ

Economic Integration

การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ

หมายถึง การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจของประเทศในภูมิภาคเดียวกัน ตั้งแต่ 2 ประเทศขึ้นไป โดยการ

ยกเลิกการเรียกเก็บภาษีศุลกากรและมาตรการอื่น ๆ ที่เป็นอุปสรรคทางการค้าให้แกกันและกัน รวมทั้งอาจใช้นโยบายต่าง ๆ ร่วมกัน จำแนกได้หลายรูปแบบ เช่น เขตการค้าเสรี สหภาพศุลกากร ตลาดร่วม และสหภาพเศรษฐกิจ

ECOSOC

Economic and Social Council

คณะมนตรีเศรษฐกิจและสังคม (แห่งสหประชาชาติ)

เป็นองค์กรหลักของสหประชาชาติ ที่ทำหน้าที่ในการศึกษาและรายงานเกี่ยวกับเรื่องระหว่างประเทศทางเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การศึกษา อำนวย และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง และจัดทำคำแนะนำเสนอต่อสมัชชาสมาชิกของสหประชาชาติ ตลอดจนทบวงการชำนัญพิเศษที่เกี่ยวข้อง โดยมุ่งเน้นที่จะส่งเสริมการเคารพ และการปฏิบัติตามสิทธิมนุษยชน และอิสรภาพของมวลมนุษยชน ทั้งนี้ ประกอบด้วยสมาชิกของสหประชาชาติ 54 ประเทศ

ECOTECH

Economic and Technical Cooperation

ความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและวิชาการ

ECOWAS

Economic Community of West African States

ประชาคมเศรษฐกิจแห่งรัฐแอฟริกาตะวันตก

จัดตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2518 มีประเทศสมาชิกรวม 16 ประเทศคือ เบนิน บูร์กินาฟาโซ เคปเวิร์ด โกตดิวัวร์ แกมเบีย กานา กินี กินีบิสเซา ไลบีเรีย มาลี มอริเตเนีย ไนเจอร์ ไนจีเรีย เซเนกัล เซียร์ราลีโอน และโตโก โดยมี

จุดประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือและการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจระหว่างประเทศในทุกด้าน อาทิ การคมนาคม พลังงาน การเกษตร การเงิน เป็นต้น

EEPs

Experts and Eminent Persons

ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิของคณะกรรมการอาเซียนว่าด้วยความร่วมมือด้านการเมืองและความมั่นคงในภูมิภาคเอเชีย-แปซิฟิก

EEZ

Exclusive Economic Zone

เขตเศรษฐกิจจำเพาะ

คือ บริเวณที่อยู่เลยไปจากและประชิดกับทะเลอาณาเขตสิทธิและเขตอำนาจของรัฐชายฝั่งและสิทธิเสรีภาพของรัฐอื่นถูกกำหนดโดยบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล พ.ศ. 2525

electronic commerce การพาณิชย์ทางอิเล็กทรอนิกส์

electronic signature ลายมือชื่ออิเล็กทรอนิกส์

embassy

สถานเอกอัครราชทูต

ที่ทำการที่มีหัวหน้าสำนักงานในระดับเอกอัครราชทูตหรืออุปทูต ตำแหน่งต่าง ๆ ประจำสถานเอกอัครราชทูต มีดังนี้

Ambassador	เอกอัครราชทูต
Minister	อัครราชทูต
Minister Counsellor	อัครราชทูตที่ปรึกษา
Counsellor	ที่ปรึกษา
First Secretary	เลขานุการเอก
Second Secretary	เลขานุการโท
Third Secretary	เลขานุการตรี
Attaché	ผู้ช่วยเลขานุการ

นอกจากนี้ บางสถานเอกอัครราชทูต มีข้าราชการจากกระทรวงอื่น ๆ นอกเหนือจากกระทรวงการต่างประเทศ ไปปฏิบัติหน้าที่ด้วย เช่น ผู้ช่วยทูตฝ่ายทหาร ที่ปรึกษาฝ่ายการพาณิชย์ ที่ปรึกษาฝ่ายแรงงาน เป็นต้น

emergency certificate เอกสารเดินทางฉุกเฉิน

เอกสารเดินทางที่ออกให้แก่ผู้ลี้ภัยทางการเมือง เด็กที่ไม่มีสัญชาติไทยในความดูแลของกรมประชาสงเคราะห์ คนต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรและทำหนังสือเดินทางสูญหาย รวมทั้งเด็กต่างด้าวที่เกิดในประเทศไทย ซึ่งไม่มีสถานทูต/สถานกงสุลของคนชาตินั้นในประเทศไทย

emerging markets ตลาดเกิดใหม่

มี 2 ความหมาย ความหมายที่ 1 คือ ตลาดที่อยู่ในช่วงของการเปลี่ยนแปลงไปในทิศทางที่เริ่มเติบโตขึ้นและซับซ้อนมากขึ้น ส่วนความหมายที่ 2 คือ ตลาดในประเทศกำลังพัฒนาที่มีศักยภาพที่จะพัฒนาต่อไปได้

employment prohibited ห้ามทำงาน

คนต่างด้าวที่ได้รับการตรวจลงตราประเภทเดินทางผ่าน นักท่องเที่ยว และคนอยู่ชั่วคราว (บางประเภท) จะถูกห้ามทำงานขณะพำนักในราชอาณาจักร

endorsements and amendments

รายการบันทึกและแก้ไขหนังสือเดินทาง

Enhanced Interaction การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์

การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์เป็นคำที่เสนอโดย นายอาลี อลาดีส รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ อินโดนีเซีย ในที่ประชุม AMM ครั้งที่ 31 ณ กรุงมะนิลา ซึ่งในด้านสาระตงะมีความหมายเช่นเดียวกับนโยบาย Flexible Engagement แต่เป็นคำที่อาเซียนส่วนใหญ่เห็นว่า มีความเหมาะสมที่จะใช้สื่อเจตนารมณ์ของอาเซียนในการยกระดับความร่วมมือที่เพิ่มพูนและเปิดกว้างระหว่างกัน

enjoy privileges

ใช้เอกสิทธิ์ที่มีอยู่

enter into force

มีผลบังคับใช้

entourage

คณะผู้ติดตามทางการของแขกผู้มาเยือน

EP

European Parliament

สภายุโรป

เป็นองค์กรหนึ่งในสหภาพยุโรป สมาชิกสภายุโรปจะ

เป็นผู้แทนราษฎรที่ได้รับเลือกตั้งมาจากกลุ่มประเทศ
สมาชิกสหภาพยุโรป ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2505

E

equality of treatment การประติบัติเท่าเทียมกัน

equitable geographical distribution

การกระจายตัวอย่างเท่าเทียมกันตามเขตภูมิศาสตร์
เป็นคำศัพท์เฉพาะที่ใช้ในกรอบสหประชาชาติ หมายถึง
การมีส่วนร่วมและการเป็นตัวแทนของประเทศสมาชิก
สหประชาชาติที่ตั้งอยู่ในภูมิภาคต่างๆ อย่างเท่าเทียมกัน

equivalence

ความเท่าเทียมกัน

ERIA

**Economic Research Institute for ASEAN and East
Asia**

สถาบันวิจัยเศรษฐกิจสำหรับอาเซียนและเอเชียตะวันออก
ERIA (อีเรีย) เป็นสถาบันวิจัยที่จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ.
2550 โดยมีสำนักงานอยู่ที่กรุงจาการ์ตา มีจุดประสงค์
เพื่อจัดทำวิจัยและการศึกษาที่จะช่วยเร่งรัดการรวมตัว
ทางเศรษฐกิจของอาเซียนและเอเชียตะวันออก และ
ให้คำแนะนำด้านนโยบายแก่สำนักเลขาธิการอาเซียน
และประเทศสมาชิกอาเซียนในระดับและกรอบต่าง ๆ
สนับสนุนการลดช่องว่างการพัฒนาทางเศรษฐกิจใน
ภูมิภาค และการพัฒนาที่ยั่งยืน และสร้างความรู้ลึก
ของการเป็นประชาคมในภูมิภาคเอเชียตะวันออก

ESC

SOM Sub-committee on ECOTECH

คณะกรรมการเจ้าหน้าที่อาวุโสเอเปกว่าด้วยความร่วมมือทางด้านเศรษฐกิจและวิชาการ

ESCAP

Economic and Social Commission for Asia and the Pacific

คณะกรรมการกิจการเศรษฐกิจและสังคมสำหรับเอเชียและแปซิฟิก มีสำนักงานตั้งอยู่ที่กรุงเทพฯ

ethnic conflict

ความขัดแย้งที่เกิดจากความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์

EU

European Union

สหภาพยุโรป

สหภาพยุโรปได้มีวิวัฒนาการมาเป็นลำดับ นับแต่การก่อตั้งประชาคมถ่านหินและเหล็กกล้า (European Coal and Steel Community) ใน พ.ศ. 2494 ต่อมาใน พ.ศ. 2500 ได้มีการจัดทำสนธิสัญญากรุงโรม (Treaty of Rome) เพื่อก่อตั้งประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Community : EEC) และประชาคมพลังงานปรมาณู (Euratom) ในช่วงเวลานั้นจึงเรียกชื่อกันว่าประชาคมเศรษฐกิจยุโรป (EEC) ต่อมาได้มีการรวม 3 ประชาคมเข้าด้วยกัน และได้มีกฎหมายยุโรปตลาดเดียว (Single European Act) ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี พ.ศ. 2530 เพื่อให้ประชาคมเศรษฐกิจยุโรปเข้าสู่ขั้นตอนการเป็นตลาดร่วมและตลาดเดียวที่สมบูรณ์ในปี พ.ศ. 2535 ดังนั้นในทางปฏิบัติจึงเปลี่ยนมาเรียกชื่อเป็นประชาคมยุโรป (European Commu-

nities : EC) ตั้งแต่ พ.ศ. 2530 ต่อมาเมื่อสนธิสัญญา มาสทริชท์ (Maastricht Treaty) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2536 ซึ่งได้กำหนดเป้าหมาย และขั้นตอนให้ประชาคมยุโรปพัฒนาไปสู่การเป็น สหภาพยุโรป จึงได้เปลี่ยนมาเรียกชื่อในทางปฏิบัติว่า สหภาพยุโรป (European Union : EU) ตั้งแต่ พ.ศ. 2536 เป็นต้นมา ปัจจุบันมีสมาชิก 27 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรีย เบลเยียม เดนมาร์ก ฟินแลนด์ ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ไอร์แลนด์ อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ โปรตุเกส สเปน สวีเดน สหราชอาณาจักร ไชปรัส เช็ก เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลตา โปแลนด์ สโลวีเนีย สโลวาเกีย โรมาเนีย และบัลแกเรีย นอกจากนี้ มีประเทศที่ได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกสหภาพยุโรป ได้แก่ โครเอเชีย มาซิโดเนีย และตุรกี สหภาพยุโรปเป็นการรวมกลุ่มระดับภูมิภาคที่ใหญ่ที่สุด และก้าวหน้าที่สุดในโลก (supranational cooperation) มีบทบาทสำคัญต่อทิศทางการเมือง เศรษฐกิจ และ สังคมระดับโลก สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงบรัสเซลส์ ประเทศเบลเยียม

evening dress

ชุดราตรี (สั้นหรือยาว)

หากเป็นงานทางการที่สำคัญมักจะใช้ชุดราตรียาว

EVSL

Early Voluntary Sectoral Liberalization

การเปิดเสรีล่วงหน้ารายสาขาตามความสมัครใจ

(ในกรอบความร่วมมือเอเปค)

ex officio

โดยตำแหน่ง

exactionsข้อเรียกบังคับ หรือภาระเรียกบังคับ
ใช้ในเรื่องของการเรียกเก็บภาษี**excess of power**

ปฏิบัตินอกเหนืออำนาจ

exchange of notes

หนังสือแลกเปลี่ยน

exemption from taxation

การยกเว้นภาษี

exequatur

อนุมัติบัตร

หมายถึง การอนุมัติจากรัฐผู้รับไม่ว่าจะเป็นในรูปใดก็ตาม ยอมรับให้หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลของรัฐผู้ส่งเข้าปฏิบัติหน้าที่ได้ (อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางกงสุล พ.ศ. 2506)

exile

เนรเทศ (กริยา) การเนรเทศ (นาม)

extraditable offence

ความผิดที่ส่งผู้ร้ายข้ามแดนได้

extradition

การส่งผู้ร้ายข้ามแดน

โดยมีสนธิสัญญาหรือความตกลงระหว่างประเทศรองรับ

extraterritoriality

สภาพนอกอาณาเขต

F

facility agreement ความตกลงเกี่ยวกับสถานที่ (รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกอื่น ๆ)

FAO Food and Agriculture Organization
องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ
เป็นทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ
ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 16 ตุลาคม 2488 มีหน้าที่บรรเทาความ
อดอยากและหิวโหยของประชากรโลกด้วยการส่งเสริม
และพัฒนาเกษตรกรรม การปรับปรุงโภชนาการ และ
แสวงหาความมั่นคงทางด้านอาหาร ปัจจุบันมีสมาชิก
171 ประเทศ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงโรม ประเทศ
อิตาลี

Fast Track **กลุ่มสินค้าที่ต้องเร่งลดภาษี** (ในกรอบเขตการค้าเสรี
อาเซียน)
มี 15 รายการ ได้แก่ ปูนซีเมนต์ ปุ๋ย เยื่อกระดาษ
เฟอร์นิเจอร์ไม้และหวาย ผลิตภัณฑ์หนัง สิ่งทอ
อัญมณี และเครื่องประดับ เครื่องอิเล็กทรอนิกส์
น้ำมันพืช เคมีภัณฑ์ แก้วพลาสติก ผลิตภัณฑ์
ยาง ผลิตภัณฑ์เซรามิกและแก้ว และแคโทดที่ทำจาก
ทองแดง

Fatwa **คำวินิจฉัยทางศาสนา**
คำตัดสินโดยนักวิชาการผู้ทรงความรู้ (Ulama) เพื่อ

นำมาใช้ในการชี้ขาดข้อขัดแย้งในสังคม เช่น กษัตริย์
อับดุลลอฮ์ของซาอุดีอาระเบียประกาศให้สภาที่ปรึกษา
แห่งชาติ (Shoura) มีผู้หญิงรวมอยู่ด้วยจำนวนร้อยละ
20 ภายหลังจากที่คณะ Ulama มีคำวินิจฉัยว่า การมี
ส่วนร่วมของสตรีในทางการเมืองนั้น ไม่เป็นการขัดกับ
หลักกฎหมายชะรีอะห์ เป็นต้น

FCDI

Forum for Comprehensive Development of
Indochina

เวทีเพื่อการพัฒนาอย่างสมบูรณ์แบบในอินโดจีน

เป็นความริเริ่มโดยกระทรวงการต่างประเทศญี่ปุ่น
ที่จะให้มีเวทีปรึกษาหารือเพื่อช่วยพัฒนาประเทศลาว
กัมพูชา และเวียดนาม กลไกประกอบด้วยคณะทำงาน
ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณะที่ปรึกษาภาค
เอกชนโดยเน้นบทบาทในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
และการพัฒนาภาคเอกชนตลอดจนการสร้าง ความ
เชื่อมโยงกับกรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง
(GMS)

FEALAC

Forum for East Asia - Latin America Cooperation

**เวทีความร่วมมือระหว่างเอเชียตะวันออกและลาติน
อเมริกา**

จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2542 ประกอบด้วยสมาชิก 33 ประเทศ
โดยมีสมาชิกจากฝ่ายเอเชียตะวันออก 15 ประเทศ
ได้แก่ กลุ่มอาเซียน จีน สาธารณรัฐเกาหลี ญี่ปุ่น
ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และจากฝ่ายลาตินอเมริกา
18 ประเทศ ได้แก่ เม็กซิโก กัวเตมาลา เอลซัลวาดอร์

คอ스타ริกา นิการากัว คิวบา ปานามา เปรู โคลัมเบีย เวเนซุเอลา บราซิล โบลิเวีย เอกวาดอร์ ปารากวัย อูรุกวัย อาร์เจนตินา ชิลี และสาธารณรัฐโดมินิกัน มีการประชุมระดับสูงสุดเป็นระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ ทุก ๆ 2 ปี

final perimeter

แนวเขตที่ยอมรับกันในที่สุด

flag of convenience การใช้ธงเพื่อความสะดวก

Flexible Engagement ความเกี่ยวพันอย่างยืดหยุ่น

ความเกี่ยวพันอย่างยืดหยุ่นเป็นข้อเสนอของ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศของไทย (ในขณะนั้น) ที่เสนอในการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียน (ASEAN Ministerial Meeting : AMM) ครั้งที่ 31 เมื่อเดือนกรกฎาคม 2541 ณ กรุงมะนิลา ฟิลิปปินส์ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมให้ประเทศสมาชิกอาเซียนมีการหารือและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันอย่างสร้างสรรค์ เปิดกว้างและเป็นกันเองในเรื่องหรือประเด็นต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นผลประโยชน์ร่วมกันหรือที่จะมีผลกระทบต่อความสัมพันธ์และความมั่นคงทางสังคมและเศรษฐกิจของนานาประเทศในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ อันสืบเนื่องจากการที่อาเซียนมีสมาชิกครบ 10 ประเทศ และอยู่ในภาวะที่เผชิญปัญหาท้าทายต่าง ๆ ซึ่งมีความเชื่อมโยงและเกี่ยวพันกัน

food security

ความมั่นคงทางด้านอาหาร

หมายถึง การที่ประชากรโลกมีอาหารเพียงพอกับความ ต้องการ (availability) มีเสถียรภาพ (stability) และสามารถเข้าถึงได้ (accessibility) แนวความคิดเรื่องความมั่นคงทางด้านอาหารนี้ เป็นผลสืบเนื่องมาจากการรับรองปฏิญญากรุงโรมของที่ประชุมสุดยอดอาหารโลก เมื่อเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2539 ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่จะขจัดความหิวโหย และลดปัญหาทุโภชนาการของประชากรโลก โดยตั้งเป้าหมายที่จะลดจำนวนประชากรที่ขาดอาหารให้เหลือครึ่งหนึ่งจากที่มีอยู่ในปัจจุบัน ภายใน พ.ศ. 2558

force majeure

เหตุสุดวิสัย

Forward Engagement การทูตเชิงรุก

ยุทธศาสตร์กรอบใหญ่ในนโยบายต่างประเทศของไทย ที่มีเป้าหมายที่จะขยายกรอบความร่วมมือให้ครอบคลุมทุกมิติความร่วมมือกับต่างประเทศ รวมทั้งการส่งเสริมและกระชับความสัมพันธ์กับทุกประเทศทั่วโลก เพื่อสันติภาพที่ยั่งยืนและความรุ่งเรืองทางเศรษฐกิจสำหรับประชาคมโลก

Four Eyes

การหารือสองต่อสอง

การหารือเป็นการส่วนตัวซึ่งไม่มีบุคคลอื่นเข้าร่วมและไม่มีการจดบันทึกหรือบันทึกเสียง โดยเนื้อหาของหารือนั้นไม่เป็นที่เปิดเผย ในบางกรณีอาจอนุญาตให้มี

การบันทึกภาพหรือมีผู้จดบันทึกเข้าร่วมได้ แต่ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับวาระและการตกลงระหว่างกัน
(เป็นคำที่ใช้อย่างไม่เป็นทางการ / informal)

F

Francophonie

โปรตุเกส **OIF**

FPDA

Five Power Defence Arrangement

ความตกลงด้านการป้องกันประเทศระหว่างสมาชิก
5 ประเทศ

ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย และ
อังกฤษ จัดให้มีขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2514

Free Trade Zones

เขตปลอดภาษี

เป็นอาณาบริเวณที่อยู่ใกล้ท่าเรือหรือท่าอากาศยานที่
อนุญาตให้นำเข้าโดยไม่ต้องเสียภาษีนำเข้า ทั้งนี้ อาจ
เป็นการนำเข้าเพื่อส่งไปยังประเทศที่สาม หรือนำเข้า
เพื่อใช้ในการผลิตสินค้าสำหรับส่งออกตามที่กฎหมาย
กำหนด จัดตั้งขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มศักยภาพ
ในการผลิตสินค้าของประเทศนั้น ๆ ให้สามารถส่งออก
ไปขายแข่งกับตลาดโลกได้มากขึ้น

freedom from fear

สภาพที่ปลอดจากความกลัว

freedom from want

สภาพที่ปลอดจากความขาดแคลน

Friends of Young Ambassador of Virtue

เพื่อนยุวทูตความดี

หมายถึง สถานทูตและสถานกงสุลไทยในต่างประเทศ สถานทูตต่างประเทศในประเทศไทย องค์กรหรือภาคเอกชนทั้งของไทยและของต่างประเทศ ที่ตอบรับเป็นผู้สนับสนุนและสนใจที่จะทำกิจกรรมร่วมกับโรงเรียนในโครงการยุวทูตความดี

FTA

Free Trade Area

เขตการค้าเสรี

การรวมกลุ่มเศรษฐกิจโดยมีเป้าหมายเพื่อลดภาษีศุลกากรระหว่างกันภายในกลุ่มลงให้เหลือน้อยที่สุดหรือเป็น 0% และใช้อัตราภาษีปกติที่สูงกว่ากับประเทศนอกกลุ่ม

FTAA

Free Trade Area of the Americas

เขตการค้าเสรีแห่งทวีปอเมริกา

ประกอบด้วยประเทศสมาชิกทั้งหมดขององค์การรัฐอเมริกา (OAS) ยกเว้นประเทศคิวบา ปัจจุบันการเจรจา ยังไม่มีความคืบหน้าเท่าที่ควร และยังไม่มีการสรุปในประเด็นหลัก ๆ อาทิ สินค้าบริการ ทรัพย์สินทางปัญญา และการสนับสนุนสินค้าเกษตร

full dress uniform with sash and decoration

เครื่องแบบเต็มยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นสูงสุด (ข้าราชการพลเรือน)

full dress uniform with sash and decoration without sword

เครื่องแบบเต็มยศ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์
ชั้นสูงสุด งดคาดกระบี่ (ข้าราชการทหารตำรวจ)

F

full powers

หนังสือมอบอำนาจเต็ม

functional cooperation ความร่วมมือเฉพาะด้าน

หมายถึง ความร่วมมือด้านอื่น ๆ ของอาเซียนที่
นอกเหนือจากความร่วมมือด้านการเมืองและเศรษฐกิจ

G

GAM

Gerakan Aceh Merdeka (Free Aceh Movement)

ขบวนการอาเจห์เสรี

เป็นกลุ่มเคลื่อนไหวเรียกร้องเอกราชจากอินโดนีเซีย ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2519 มี นาย Hasan Tiro เป็นหัวหน้า

Ganga-Suwanabhumi-Mekong Cooperation

ความร่วมมือลุ่มน้ำคงคา-สุวรรณภูมิ-ลุ่มน้ำโขง

ประกอบด้วย ไทย-ลาว-พม่า-เวียดนาม-กัมพูชา และ อินเดีย เป็นกรอบความร่วมมือที่เสนอในระหว่างการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศประเทศคู่เจรจา ครั้งที่ 33 เมื่อวันที่ 28 กรกฎาคม พ.ศ. 2543 โดยมีการประชุมระดับรัฐมนตรีครั้งแรกในเดือนพฤศจิกายน 2543

GBC

General Border Committee

คณะกรรมการชายแดนทั่วไป

เป็นกลไกความร่วมมือด้านความมั่นคงชายแดน ซึ่งมี รัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหมของไทยและประเทศเพื่อนบ้านเป็นประธานร่วมกัน ทำหน้าที่กำหนดแนวทางและมาตรการที่เหมาะสมเกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือ รักษาความสงบเรียบร้อยและเสถียรภาพในพื้นที่บริเวณชายแดน ซึ่งกลไกนี้ไทยมีกับประเทศเพื่อนบ้านที่มีพรมแดนติดต่อกันทั้ง 4 ประเทศ

GCC

Gulf Cooperation Council/Cooperation Council for the Arab States of the Gulf

คณะมนตรีความร่วมมือรัฐอ่าวอาหรับ

ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2524 ปัจจุบันมีสมาชิก 6 ประเทศ ได้แก่ ซาอุดีอาระเบีย บาห์เรน สหรัฐอาหรับเอมิเรตส์ คูเวต โอมาน และกาตาร์

GCIM

Global Commission on International Migration

คณะกรรมการว่าด้วยการโยกย้ายถิ่นฐานระหว่างประเทศ

GE

General Exception

รายการยกเว้นทั่วไป

สำหรับสินค้าบางรายการที่ไม่ต้องนำมาอยู่ในรายการลดอัตราภาษีศุลกากรของเขตการค้าเสรีอาเซียน ตลอดจนได้แก่ สินค้าที่มีผลต่อความมั่นคง ศิลปกรรม ชีวิตและสุขภาพของมนุษย์ สัตว์และพืช ศิลปะและโบราณวัตถุ

genocide

การฆ่าล้างเผ่าพันธุ์

GICHD

Geneva International Centre for Humanitarian Demining

**ศูนย์ระหว่างประเทศเพื่อการเก็บกู้ทุ่นระเบิด
ด้านมนุษยธรรมแห่งนครเจนีวา**

GIZ

German International Cooperation
(Deutsche Gesellschaft für Internationale
Zusammenarbeit)

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน

เป็นองค์กรของรัฐบาลเยอรมันที่ดำเนินงานอยู่ในกว่า 130 ประเทศทั่วโลก เพื่อให้บรรลุเป้าหมายด้านความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในหลากหลายสาขา อาทิ เศรษฐกิจและการจ้างงาน ธรรมชาติและประชาธิปไตย การรักษาความปลอดภัย การสร้างสันติภาพและลดความขัดแย้ง ความปลอดภัยด้านอาหาร สาธารณสุข การศึกษาขั้นพื้นฐาน การคุ้มครองสิ่งแวดล้อม การอนุรักษ์ทรัพยากร และการปกป้องสภาพภูมิอากาศ

G

globalisation (globalization)

โลกาภิวัตน์

GMS

Greater Mekong Subregion Economic Cooperation
กรอบความร่วมมืออนุภูมิภาคลุ่มน้ำโขง หรือ กรอบความร่วมมือหกเหลี่ยมเศรษฐกิจ

ประกอบด้วย ไทย พม่า ลาว กัมพูชา เวียดนาม และจีน (มณฑลยูนนาน) มีธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย (ADB) เป็นกลไกประสานความร่วมมือ โดยริเริ่มขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2535 ประกอบด้วยความร่วมมือ 8 สาขา ได้แก่ คมนาคมขนส่ง พลังงานสื่อสาร โทรคมนาคม พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ท่องเที่ยว สิ่งแวดล้อม และการจัดการทรัพยากรธรรมชาติ การค้า และการลงทุน

good offices

การช่วยเป็นสื่อกลางให้มีการเจรจากัน

goods in transit

สินค้าที่ส่งผ่านแดน

หมายถึง สินค้าที่มีการส่งจากรัฐหนึ่งผ่านรัฐหนึ่งรัฐใด หรือหลายรัฐไปยังอีกรัฐหนึ่ง โดยมีการขนถ่ายสินค้าที่ ต้นทางและปลายทางเท่านั้น ซึ่งเรื่องนี้เป็นส่วนหนึ่งของ ความร่วมมือด้านการขนส่งของอาเซียน

Goodwill Representative ผู้แทนสันถวไมตรี

หมายถึง การแต่งตั้งบุคคลที่มีพื้นฐานความรู้ ความ ประพฤติ และบุคลิกที่เหมาะสมในการเป็นผู้แทนของ ประเทศ ให้ไปเยือนต่างประเทศ เพื่ออภัยภัยไมตรี หรือ ผูกมิตรกับอีกประเทศหนึ่ง โดยสามารถปฏิบัติหน้าที่ใน ฐานะผู้แทนของประเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพ

GSP

Generalized System of Preferences

ระบบการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรเป็นการทั่วไป มีที่มาจากการประชุมว่าด้วยการค้าและการพัฒนาของ องค์การสหประชาชาติ (UNCTAD) เมื่อ พ.ศ. 2510 ภายใต้ระบบนี้ประเทศที่พัฒนาแล้วจะเปิดโอกาสให้ ประเทศกำลังพัฒนาสามารถส่งสินค้าไปขายแข่งขันใน ประเทศพัฒนา โดยการยกเว้นหรือลดหย่อนอัตราภาษี ขาเข้าให้แก่สินค้าที่อยู่ในข่ายได้รับสิทธิพิเศษ โดยไม่ เรียกرسوم ผลประโยชน์ตอบแทนใด ๆ

GSTP

Global System of Trade Preferences among
Developing Countries

ระบบสากลว่าด้วยสิทธิพิเศษทางการค้าในระหว่าง
ประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน

guard of honour

กองทหารเกียรติยศ

guest(s) of honour

แขกเกียรติยศในการจัดเลี้ยง

หมายถึง แขกที่ได้รับการจัดเลี้ยงเพื่อเป็นเกียรติ

H

HABITAT

โปรดดู UNCHS

Hajj

ฮัจย์

การปฏิบัติศาสนกิจที่นครมักกะห์ตามแบบอย่างของศาสดา นบีมุฮัมมัด ระหว่างวันที่ 8-13 ของเดือนซุลฮิจญะฮ์ตามปฏิทินอาหรับ (ประมาณวันที่ 13-18 ตุลาคมของทุกปี) ถือเป็นหนึ่งในหลักปฏิบัติ 5 ประการของชาวมุสลิม

HAPUA

Heads of ASEAN Power Utilities/Authorities

การประชุมหัวหน้าองค์กร/หน่วยงานสาธารณูปโภค
ด้านพลังงานอาเซียน

head (leader) of delegation

หัวหน้าคณะผู้แทนในการเยือนหรือในการประชุม
ระหว่างประเทศ

head of consular post

หัวหน้าสถานทำการทางกงสุล

หมายถึง บุคคลที่ได้รับมอบหน้าที่ให้กระทำการ
ในฐานะนั้น หัวหน้าสถานทำการทางกงสุลแบ่งออกเป็น
4 ชั้น คือ (1) กงสุลใหญ่ (2) กงสุล (3) รองกงสุล
(4) ตัวแทนทางกงสุล (อนุสัญญากรุงเวียนนา ว่าด้วย
ความสัมพันธ์ทางกงสุล พ.ศ. 2506)

head of the mission หัวหน้าคณะผู้แทน

หมายถึง หัวหน้าคณะผู้แทนทางทูต ซึ่งแบ่งเป็น 3 ชั้น (1) ชั้นเอกอัครราชทูต หรือเอกอัครสมณทูต (2) ชั้นรัฐทูต อัครราชทูต และอัครสมณทูต (3) ชั้นอุปทูต (อนุสัญญากรุงเวียนนาว่าด้วยความสัมพันธ์ทางทูต พ.ศ. 2504)

Hegemonic Power

มหาอำนาจที่ครอบงำ

เมื่อสหภาพโซเวียตล่มสลายใน พ.ศ. 2534 สหรัฐอเมริกาได้กลายเป็น “มหาอำนาจเดียว” หรือ “มหาอำนาจที่ครอบงำ”

Hezbollah

พรรคของอัลลอฮ์ (ความหมายตรง)

กลุ่มการเมืองและการทหารของชาวมุสลิมนิกายชีอะห์ที่มีอิทธิพลสูงในเลบานอน ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2525 เพื่อต่อต้านการรุกรานของอิสราเอล โดยได้รับแรงบันดาลใจจากการปฏิวัติของอิหม่ามโคมัยนีในอิหร่านเมื่อปี พ.ศ. 2522 ปัจจุบันชาติตะวันตกบางประเทศโดยเฉพาะสหรัฐอเมริกาและอังกฤษประกาศให้เป็นกลุ่มก่อการร้าย

High Commissioner

1. เอกอัครราชทูตของประเทศในเครือจักรภพที่ประจำในสหราชอาณาจักรหรือประเทศในเครือจักรภพด้วยกัน

2. ข้าหลวงใหญ่ ใช้เรียกหัวหน้าสำนักงานบางแห่งในกรอบสหประชาชาติ เช่น United Nations High

Commissioner of Refugee (UNHCR) หมายถึง
ข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ

high contracting parties อัครภาคีผู้ทำสัญญา

Hijra (A.H.)

ฮิจเราะห์คักราช

ปฏิทินจันทรคติที่ใช้อย่างแพร่หลายในกลุ่มประเทศ
อาหรับ เริ่มนับตั้งแต่ศักราช นบีมุฮัมมัด อพยพออก
จากเมืองมักกะห์ไปยังเมืองมาดีนะห์

HLP

**High Level Panel on Threats, Challenges and
Change**

**คณะผู้ทรงคุณวุฒิระดับสูงว่าด้วยภัยคุกคาม ความ
ท้าทาย และการเปลี่ยนแปลง**

แต่งตั้งโดยนาย Kofi Annan เลขาธิการสหประชาชาติ
ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 16 คน มีนายอานันท์
บันยารชุน อดีตนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน เมื่อ พ.ศ.
2547-2548

Honorary Consul

กงสุลกิตติมศักดิ์

ได้แก่ บุคคลในท้องถิ่นผู้ซึ่งได้รับการแต่งตั้งและ
มอบหมายให้ดูแล ส่งเสริมผลประโยชน์ของประเทศ
และคนชาติในพื้นที่ในเขตอาณา และดำเนินการตรวจ
ลงตราหนังสือเดินทางแก่บุคคลที่จะเดินทางเข้าประเทศ
ที่กงสุลกิตติมศักดิ์เป็นผู้แทน การแต่งตั้งผู้ดำรงตำแหน่ง
ดังกล่าวต้องได้รับความเห็นชอบจากประเทศผู้รับ และ

เป็นแผนงานระยะ 6 ปี ระหว่าง พ.ศ. 2542-2547 ซึ่งที่ประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่เป็นทางการ ครั้งที่ 2 ที่กรุงฮานอย เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2541 ได้ให้ความเห็นชอบเพื่อใช้เป็นแผนงานฉบับแรกของอาเซียนสำหรับการสร้างเสริมความร่วมมือของอาเซียนในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะนำไปสู่วิสัยทัศน์อาเซียน พ.ศ. 2563
(โปรดดู ASEAN Community เพิ่มเติม)

HRC

Human Rights Committee

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน

เป็นกลไกติดตามผลการอนุวัติกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง

(International Covenant on Civil and Political Rights : ICCPR)

HRDWG

Human Resources Development Working Group

คณะทำงานว่าด้วยการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

(ในความร่วมมือเอเปค)

HSL

Highly Sensitive List

รายการอ่อนไหวสูง

หมายถึง รายการสินค้าที่มีความอ่อนไหวสูงของแต่ละประเทศที่จะได้รับผลกระทบอย่างมากจากแผนงานความร่วมมือด้านการค้าเสรี หรือการลงทุนเสรี อาทิ สินค้าข้าวของประเทศที่เสียเปรียบทางการผลิต

human rights**สิทธิมนุษยชน****human security****ความมั่นคงของมนุษย์**

หมายถึง การสร้างสภาพที่มั่นคงให้แก่มนุษย์โดยครอบคลุมทุกด้าน ทั้งในด้านการเมือง (เช่น การปลอดจากภัยสงคราม) ด้านเศรษฐกิจ (เช่น การกินดีอยู่ดี การมีสุขอนามัย) และด้านสังคม (เช่น การมีสิทธิพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด)

humanitarian assistance**ความช่วยเหลือเพื่อมนุษยธรรม****Humanitarian Intervention** **การแทรกแซงเพื่อมนุษยธรรม**

เป็นแนวคิดที่นายโคฟี อันนัน เลขาธิการสหประชาชาติ เสนออย่างเป็นทางการครั้งแรกต่อที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติ สมัยที่ 54 เมื่อปี พ.ศ. 2542 โดยมุ่งจะให้สหประชาชาติสามารถเข้าไปแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนภายในประเทศต่าง ๆ ได้โดยคำนึงถึงประเด็นเรื่องมนุษยธรรมเป็นหลัก ขณะนี้แนวคิดนี้ยังคงเป็นที่ถกเถียงกันและยังไม่ยุติ โดยบางประเทศเห็นว่า เป็นการดำเนินการที่ขัดต่อกฎบัตรสหประชาชาติและกฎหมายระหว่างประเทศ เนื่องจากเป็นการละเมิดอธิปไตยของรัฐ บางประเทศเห็นว่า เป็นมาตรการที่จำเป็นเพื่อแก้ปัญหาของมนุษยชาติ

ส่วนบางประเทศเห็นว่าการแทรกแซงดังกล่าวจะต้อง
อยู่ใต้กรอบหลักเกณฑ์ หรือกรอบกฎหมายบางประการ
เช่น กฎบัตรสหประชาชาติ

I

IAEA

International Atomic Energy Agency

ทบวงการพลังงานปรมาณูระหว่างประเทศ

จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2500 เป็นทบวงการชำนาญพิเศษของสหประชาชาติเพื่อทำหน้าที่เป็นองค์กรกลางในการตรวจพิสูจน์นิวเคลียร์ ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์ และส่งเสริมการใช้พลังงานนิวเคลียร์ในทางสันติ

IAI

Initiatives for ASEAN Integration

ข้อริเริ่มเพื่อการรวมตัวของอาเซียน

วัตถุประสงค์เพื่อเร่งรัดการรวมตัวของประเทศสมาชิกอาเซียน โดยการลดช่องว่างทางการพัฒนา (Narrowing the Development Gap - NDG) ระหว่างประเทศสมาชิกเดิม 6 ประเทศ (ASEAN 6) กับประเทศสมาชิกใหม่ 4 ประเทศ (CLMV) และเพื่อเสริมสร้างขีดความสามารถของประเทศ CLMV เพื่อลดช่องว่างด้านการพัฒนา และเสริมสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยมีแผนงาน IAI Work Plan I รองรับระยะเวลา 6 ปี (2545-2551) ปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินงานในแผนงานฉบับที่ 2 IAI Work Plan II (2552-2558)

IBRD

International Bank for Reconstruction and Development

ธนาคารระหว่างประเทศเพื่อการบูรณะและการพัฒนา

เป็นที่รู้จักกันในชื่อ ธนาคารโลก (World Bank)

สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงวอชิงตัน สหรัฐอเมริกา เริ่มปฏิบัติงานตั้งแต่ปี พ.ศ. 2489 เพื่อส่งเสริมให้เงินทุนมีการไหลเวียนระหว่างประเทศ รวมทั้งให้ความช่วยเหลือในด้านกาารให้กู้ในโครงการต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจในประเทศกำลังพัฒนา

I

IBSA

India-Brazil-South Africa

เวทีเจรจาสามฝ่าย ระหว่างอินเดีย บราซิล และแอฟริกาใต้

มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือในกรอบใต้-ใต้ในวงกว้าง เป้าหมายหลัก IBSA คือ การส่งเสริมและขยายโอกาส ด้านการค้า การลงทุน การพัฒนาสังคม และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมระหว่างกัน

ICAO

International Civil Aviation Organization

องค์การการบินพลเรือนระหว่างประเทศ

เป็นทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 4 เมษายน พ.ศ. 2490 โดยอนุสัญญาว่าด้วยการบินพลเรือนระหว่างประเทศ (Convention on International Civil Aviation) มีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นหน่วยงานกลางระหว่างประเทศสมาชิก ในการออกกฎ ระเบียบ และข้อปฏิบัติเกี่ยวกับการบินพลเรือน ปัจจุบันมีสมาชิก 185 ประเทศ มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่เมืองมอนทรีออล ประเทศแคนาดา

ICBL

International Campaign to Ban Landmines
องค์กรสากรณรงค์เพื่อยุติกับระเบิด

ICCPR

International Covenant on Civil and Political Rights
กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิ
ทางการเมือง

เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศภายใต้กรอบสหประชาชาติหลักด้านสิทธิมนุษยชน 1 ใน 2 ฉบับ ซึ่งแปรข้อบทในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนให้มีพันธผูกพันทางกฎหมายแก่ประเทศภาคีสหประชาชาติรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2509 มีผลใช้บังคับเมื่อ พ.ศ. 2519 ไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 29 ตุลาคม พ.ศ. 2539 และมีผลบังคับใช้กับไทยเมื่อวันที่ 29 มกราคม พ.ศ. 2540

ICESCR

International Covenant on Economic, Social and Cultural Rights

กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม

เป็นสนธิสัญญาระหว่างประเทศภายใต้กรอบสหประชาชาติหลักด้านสิทธิมนุษยชน 1 ใน 2 ฉบับ ซึ่งแปรข้อบทในปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนให้มีพันธผูกพันทางกฎหมายแก่ประเทศภาคีสหประชาชาติรับรองเมื่อวันที่ 16 ธันวาคม พ.ศ. 2509 มีผลใช้บังคับเมื่อปี พ.ศ. 2519 ไทยเข้าเป็นภาคีโดยการภาคยานุวัติเมื่อวันที่ 6 กันยายน พ.ศ. 2542 และมีผลบังคับใช้กับไทยเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542

ICFD International Conference on Financing for Development
การประชุมนานาชาติว่าด้วยการสนับสนุนทางการเงิน
สำหรับการพัฒนา

ICJ International Court of Justice
ศาลยุติธรรมระหว่างประเทศ
ตั้งอยู่ที่กรุงเฮก ประเทศเนเธอร์แลนด์

ICRC International Committee of the Red Cross
คณะกรรมการกาชาดระหว่างประเทศ

ICSC International Civil Service Commission
คณะกรรมการบริการพนักงานพลเรือนระหว่างประเทศ

ICTR International Criminal Tribunal for Rwanda
ศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับรวันดา

ICTY International Criminal Tribunal for the Former Yugoslavia
ศาลอาญาระหว่างประเทศสำหรับอดีตยูโกสลาเวีย

IEG Investment Expert Group
กลุ่มผู้เชี่ยวชาญด้านการลงทุน
เป็นกลไกหนึ่งภายใต้ ASEM

IFAD

International Fund for Agricultural Development
กองทุนระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาเกษตรกรรม

IFC

International Finance Corporation

บรรษัทการเงินระหว่างประเทศ

มีความเกี่ยวเนื่องกับธนาคารโลก แม้ว่าจะมีสถานะเป็น
องค์กรแยกต่างหาก IFC มีหน้าที่สนับสนุนภาคเอกชน
ในประเทศกำลังพัฒนา เพื่อให้เกิดการพัฒนาทาง
เศรษฐกิจ

IGC

Intergovernmental Conference

การประชุมระหว่างรัฐบาลของสหภาพยุโรป

เป็นการประชุมระดับรัฐมนตรีต่างประเทศ เพื่อกำหนด
ทิศทางและโครงสร้างของสหภาพยุโรป ตามสนธิสัญญา
หลัก ๆ ที่สหภาพยุโรปมี

IL

Inclusion List

รายการในบัญชี

หมายถึง รายการสินค้าที่อยู่ในแผนความตกลงใน
แต่ละกรณี อาทิ รายการสินค้าในบัญชีลดอัตราภาษี
ศุลกากรให้เหลือร้อยละ 0-5 ของเขตการค้าเสรี
อาเซียน

ILEA

International Law Enforcement Academy

**สถาบันฝึกอบรมระหว่างประเทศว่าด้วยการดำเนินการ
ให้เป็นไปตามกฎหมาย**

จัดตั้งขึ้นในประเทศไทยเมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2541 โดยความร่วมมือระหว่างไทยกับสหรัฐอเมริกา เป็นสถาบันสำหรับการจัดการฝึกอบรมเพื่อเสริมสร้างศักยภาพแก่เจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในการบังคับใช้กฎหมายเพื่อป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมระหว่างประเทศ อาทิ ยาเสพติดและการก่อการร้าย ให้แก่หลายประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ รวมทั้งให้เข้าสถานที่สำหรับการจัดฝึกอบรมที่เกี่ยวข้อง

ILO

International Labor Organization

องค์การแรงงานระหว่างประเทศ

มีสถานะเป็นทบวงการชำนัญพิเศษ ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา สวิตเซอร์แลนด์ มีหน้าที่ส่งเสริมปรับปรุงสภาพความเป็นอยู่ของผู้ใช้แรงงาน โดยการจัดมาตรฐานในด้านค่าจ้าง ชั่วโมงการทำงาน เงื่อนไขการว่าจ้าง และการประกันสังคม

Imam

ผู้นำทางศาสนาอิสลาม

บางครั้งถูกนำไปใช้เพื่อยกย่องผู้ทรงความรู้ด้านศาสนาด้วย

IMF

International Monetary Fund

กองทุนการเงินระหว่างประเทศ

จัดตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านการเงิน อำนวยความสะดวก เพื่อให้เกิดความเจริญเติบโตด้านการค้าระหว่างประเทศ ส่งเสริมให้เกิดระบบการแลกเปลี่ยน

เงินตราที่มั่นคงและเป็นระเบียบ การกำจัดข้อจำกัดด้านการแลกเปลี่ยนเงินตราระหว่างประเทศ และช่วยเหลือประเทศสมาชิกโดยการจัดหาทรัพยากรด้านการเงินเป็นการชั่วคราว เพื่อแก้ไขปัญหาด้านดุลการชำระเงิน

IMO

International Maritime Organization

องค์การกิจการทางทะเลระหว่างประเทศ

เป็นทบวงการชำนัญพิเศษขององค์การสหประชาชาติ ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2502 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะเป็นเวทีระหว่างประเทศสมาชิกในการกำหนดมาตรฐาน และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับความปลอดภัยในการเดินเรือ และการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมทางทะเลรวมทั้งเป็นกลไกในการสร้างความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศสมาชิก ปัจจุบันมีสมาชิก 155 ประเทศ สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงลอนดอน สหราชอาณาจักร

implement the provisions of a convention

ดำเนินการให้เป็นผลตามบทบัญญัติแห่งอนุสัญญา

IMT-GT

Indonesia-Malaysia-Thailand Growth Triangle

ความร่วมมือเขตเศรษฐกิจสามฝ่าย อินโดนีเซีย-มาเลเซีย-ไทย

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2536 โดยนายกรัฐมนตรีมาเลเซียในสมัยนั้นเป็นผู้ริเริ่มแนวความคิด โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อเร่งรัดการพัฒนาทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่ง

พื้นที่ในเขตความร่วมมือได้มีการเพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง ตั้งแต่ก่อตั้งจนปัจจุบัน พื้นที่ IMT-GT ครอบคลุม จังหวัดสุมาตราเหนือ มณฑลพิเศษอาเจห์ จังหวัด สุมาตราตะวันตก จังหวัดเรียว จังหวัดเบงกูลูและจัมบี จังหวัดสุมาตราใต้ของอินโดนีเซีย รัฐเกดะห์ เประ ปีนัง ปะลิส และสลังอร์ ของมาเลเซีย และจังหวัดสงขลา สตูล ปัตตานี ยะลา นราธิวาส ตรัง และพัทลุง ของไทย

inalienable right

สิทธิที่มีอาจทำให้เป็นอื่นได้

INCB

International Narcotics Control Board

คณะกรรมการควบคุมยาเสพติดระหว่างประเทศ

ตั้งอยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ทำหน้าที่ติดตาม ความเคลื่อนไหวของสารเสพติดที่ใช้ในด้านการแพทย์ รวมทั้งควบคุมดูแลการค้าสารเคมีระหว่างประเทศ เพื่อ กำจัดช่องทางการลักลอบใช้สารดังกล่าว

indigenous people

ชนพื้นเมืองดั้งเดิม

infringement

การละเมิด

initial

ลงนามย่อ

หมายถึง การลงลายมือชื่อย่อในร่างสนธิสัญญาเพื่อยืนยันความถูกต้องของร่างนั้น

initial term (of a convention) วาระเริ่มแรก (ของอนุสัญญา)

INSTRAW

United Nations International Research and Training Institute for the Advancement of Women
สถาบันวิจัยและฝึกอบรมระหว่างประเทศเพื่อความก้าวหน้าของสตรีแห่งสหประชาชาติ

เป็นสถาบันที่ได้รับการสนับสนุนจากเงินบริจาคโดยสมัครใจจากประเทศสมาชิก มีเป้าหมายที่จะเร่งรัดและช่วยเหลือให้สตรีสามารถมีบทบาทอย่างแข็งขันและอย่างเท่าเทียมกันในกระบวนการพัฒนา

instrument of acceptance ตราสารรับรอง

เป็นหนังสือรับรองว่ายินยอมที่จะผูกพันทางสนธิสัญญาหลังจากลงนามในสนธิสัญญาแล้ว

INTERFET

International Force in East Timor
กองกำลังนานาชาติในติมอร์ตะวันออก

จัดตั้งขึ้นตามข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติที่ 1264 (1999) เมื่อวันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2542 มีภารกิจหลัก 3 ประการ คือ ฟื้นฟูสันติภาพและเสถียรภาพในติมอร์ตะวันออก ป้องกันและสนับสนุนงานของเจ้าหน้าที่ของสหประชาชาติ และอำนวยความสะดวกในการให้ความช่วยเหลือด้านมนุษยธรรม กองกำลังนานาชาติปฏิบัติหน้าที่ในติมอร์ตะวันออกจนถึงวันที่ 1 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

instrument of ratification สัตยาบันสาร

เป็นหนังสือรับรองว่ายินยอมที่จะผูกพันทางสนธิสัญญาหลังจากลงนามในสนธิสัญญาแล้ว

international engagements ความตกลงระหว่างชาติ คำมั่นสัญญาระหว่างชาติ

international terrorism การก่อการร้ายสากล

Inter-state transport การขนส่งระหว่างรัฐ
หมายถึง การขนส่งจากรัฐหนึ่งไปยังอีกรัฐหนึ่ง

intervention

1. การเข้าแทรกแซง
2. การเข้าร่วมอภิปราย การเข้าร่วมกล่าวถ้อยแถลง

(ใช้ในกรณีการประชุมพหุภาคี)

intrusion การล้วงล้ำ

inviolability ความละเมิดมิได้

IOM International Organization for Migration
องค์การระหว่างประเทศเพื่อการโยกย้ายถิ่นฐาน

สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2538 มีสมาชิกผู้ก่อตั้งมี 7 ประเทศ ได้แก่ ออสเตรเลีย อินเดีย แอฟริกาใต้ เคนยา สิงคโปร์ โอมาน และมอริเชียส มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจในภูมิภาคมหาสมุทรอินเดีย ในลักษณะไตรภาคี คือ ตัวแทนจากภาครัฐบาล เอกชน และวิชาการ โดยยอมรับในอำนาจอธิปไตยเขตแดน ไม่แทรกแซงกิจการของกันและกัน การตัดสินใจในทุกระดับจะอาศัยฉันทามติ (consensus) และจะไม่มี การนำปัญหาวิภาควิธีรวมทั้งกรณีใด ๆ ที่อาจจะนำไปสู่ ความขัดแย้งเข้ามาพิจารณาในกรอบของสมาคมฯ สำนักงานเลขาธิการ ตั้งอยู่ที่สาธารณรัฐมอริเชียส ไทยได้เข้ามาเป็นสมาชิก IOR-ARC เมื่อ พ.ศ. 2542 ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 18 ประเทศ คือ ออสเตรเลีย อินเดีย แอฟริกาใต้ เคนยา สิงคโปร์ โอมาน มอริเชียส อินโดนีเซีย มาดากัสการ์ มาเลเซีย โมซัมบิก ศรีลังกา แทนซาเนีย เยเมน ไทย บังกลาเทศ อิหร่าน และสหรัฐอเมริกาฮับเอมิเรตส์ นอกจากนี้ ยังมี ประเทศคู่เจรจา (dialogue partners) ได้แก่ อียิปต์ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร จีน และฝรั่งเศส รวมทั้งมี องค์การการท่องเที่ยวแห่งมหาสมุทรอินเดีย (Indian Ocean Tourism Organization-IOTO) เป็นผู้สังเกตการณ์

Intellectual Property

ทรัพย์สินทางปัญญา

หมายถึง ผลงานอันเกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของมนุษย์ซึ่งผู้เป็นเจ้าของสามารถถือครองและ/หรือเก็บเกี่ยวสิทธิประโยชน์ได้ นอกเหนือจากสิ่งห้ามทรัพย์สินและอสังหาริมทรัพย์

- Patent สิทธิบัตร

หมายถึง สิ่งประดิษฐ์ที่สร้างใหม่ ยังไม่เคยมีการเปิดเผยมาก่อน และเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่มีขั้นตอนการประดิษฐ์ที่สูงขึ้น และการประดิษฐ์นั้นสามารถประยุกต์ใช้ในทางอุตสาหกรรมได้

- Copy Rights ลิขสิทธิ์

หมายถึง งานหรือความคิดสร้างสรรค์ในสาขาวรรณกรรม ศิลปกรรม ดนตรี งานภาพยนตร์ หรืองานอื่นใดในแผนกวิทยาศาสตร์

- Neighboring Rights สิทธิข้างเคียง

เป็นความคุ้มครองที่แตกแขนงมาจากลิขสิทธิ์ เนื่องจากงานที่สร้างขึ้นไม่สามารถถูกจัดเข้าเป็นงานลิขสิทธิ์ได้โดยตรง เพราะผลงานที่เกิดขึ้นนั้นได้มีบุคคลอื่นเข้ามาเป็นสื่อกลาง และก่อให้เกิดผลงานโดยใช้เครื่องมือในทางวิชาชีพสร้างงานขึ้นมา ดังนั้น บุคคลผู้ที่เข้ามาเป็นสื่อกลางเพื่อผลิตงานให้แก่ผู้สร้างงานจึงควรมีสิทธิในผลงานนั้นเหมือนกับเจ้าของงานลิขสิทธิ์ด้วย

- Trade Marks เครื่องหมายการค้า

หมายถึง เครื่องหมาย สัญลักษณ์ หรือตราที่ใช้กับสินค้าเพื่อให้ประชาชนทั่วไปแยกแยะได้ว่าสินค้านั้น

เป็นของผู้ใด ใครเป็นเจ้าของ และมีความแตกต่างกันอย่างไร ซึ่งโดยทั่วไปจะเรียกว่า ยี่ห้อ สำหรับเครื่องหมายการค้านั้น จะเป็นภาพเป็นคำ หรือเป็นตัวอักษรก็ได้

- **Service Marks** เครื่องหมายบริการ

เป็นเรื่องที่เกิดขึ้นใหม่เนื่องจากสินค้าบริการได้เจริญเติบโตอย่างรวดเร็ว เช่น การให้บริการด้านการเงิน การโทรคมนาคม จึงทำให้ผู้ให้บริการต้องการที่จะใช้เครื่องหมาย เพื่อชี้ให้เห็นถึงการบริการของตน เช่นเดียวกับการใช้เครื่องหมายการค้า

IPAP

Investment Promotion Action Plan

แผนปฏิบัติการส่งเสริมการลงทุน (ระหว่างเอเชีย-ยุโรป)

ได้รับความเห็นชอบในการประชุม ASEM ครั้งที่ 2 เมื่อ พ.ศ. 2541

IPU

Inter- Parliamentary Union

สหภาพรัฐสภา

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ.2432 มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีสมาชิกจำนวน 153 ประเทศ และ 8 กลุ่มสมาชิกสมทบ (ข้อมูล ณ กันยายน 2552)

irreceivability

ความรับไม่ได้

ISESCO

Islamic Education, Scientific and Cultural Organization

องค์การการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมอิสลาม

เป็นองค์กรชำนาญพิเศษขององค์การความร่วมมืออิสลาม หรือ OIC ที่ส่งเสริมความร่วมมือด้านการศึกษา วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมของประเทศสมาชิก OIC ก่อตั้งขึ้นจากข้อมติที่ประชุม Islamic Conference of Foreign Ministers ครั้งที่ 10 ที่ประเทศโมร็อกโก เมื่อ พ.ศ. 2522 ปัจจุบันมีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงราบัต ประเทศโมร็อกโก

ISO

International Organization for Standardization

องค์การมาตรฐานระหว่างประเทศ

เป็นองค์กรระหว่างประเทศทำหน้าที่ในการกำหนด มาตรฐานผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรมและเกษตรกรรม เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อผู้บริโภค

ITC

International Trade Centre

ศูนย์พาณิชย์กรรมระหว่างประเทศ

ภายใต้สังกัดและองค์การการค้าโลก เป็นศูนย์กลาง ของสหประชาชาติ สำหรับการให้ความช่วยเหลือทาง วิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาในด้านการส่งเสริม การค้าและการพัฒนาการส่งออก

ITU

International Telecommunication Union

สหภาพโทรคมนาคมระหว่างประเทศ

ตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ มีหน้าที่ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างประเทศ ในด้านการติดต่อสื่อสารโทรคมนาคม ให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนาในด้านโทรคมนาคม สนับสนุนการพัฒนาในด้านดังกล่าว เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชาติทั้งปวง

IUCN

International Union for Conservation of Nature and Natural Resources

สหภาพสากลว่าด้วยการอนุรักษ์

(ต่อมาได้เปลี่ยนชื่อเป็น The World Conservation Union)

IUPAC

International Union of Pure and Applied Chemistry

สหภาพระหว่างประเทศว่าด้วยเคมีบริสุทธิ์และเคมีประยุกต์

J

JAGEF

JAPAN-ASEAN General Exchange Fund

กองทุนการแลกเปลี่ยนญี่ปุ่น-อาเซียน

เป็นกองทุนสำหรับการพัฒนาบุคลากรของประเทศสมาชิกใหม่และการพัฒนาสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยญี่ปุ่นบริจาคเงินจำนวน 2,542,000 เหรียญสหรัฐ ในปีงบประมาณ 2543 ได้จัดตั้งกองทุน JAGEF ขึ้นมาใหม่ แทนกองทุนความร่วมมือเดิม (JACPP)

JAIF

Japan-ASEAN Integration Fund

กองทุนรวมอาเซียน-ญี่ปุ่น

จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อปี พ.ศ. 2549 โดยมีจุดประสงค์เพื่อให้การสนับสนุนการรวมตัวของอาเซียนเป็นจำนวนเงินประมาณ 70 ล้านดอลลาร์สหรัฐ โดยมีสาขาความร่วมมือหลัก ได้แก่ การป้องกันไข้หวัดนก และโรคระบาด การต่อต้านการก่อการร้าย การจัดตั้งระบบเตือนภัยพิบัติ การรวมตัวทางเศรษฐกิจและการลดช่องว่างด้านการพัฒนา การแลกเปลี่ยนเยาวชน และการจัดการทุนระเบิดและสรรพาวุธที่ยังไม่ระเบิด โดยล่าสุดในปี พ.ศ. 2552 ได้มีการเพิ่มเติมเงินกองทุนอีก 90 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพื่อสนับสนุนความร่วมมือใน 3 ด้านหลัก ได้แก่ (1) การจัดการด้านภัยพิบัติ (2) ความช่วยเหลือเพื่อบรรเทาผลกระทบจากวิกฤติเศรษฐกิจในภูมิภาคอาเซียน และ (3) การฝึกอบรมภาษาญี่ปุ่นสำหรับพยาบาลและคนดูแลผู้สูงอายุในญี่ปุ่นที่ได้รับการรับรอง

JAGEF

JAPAN-ASEAN General Exchange Fund

กองทุนการแลกเปลี่ยนญี่ปุ่น-อาเซียน

เป็นกองทุนสำหรับการพัฒนาบุคลากรของประเทศสมาชิกใหม่และการพัฒนาสำนักเลขาธิการอาเซียน โดยญี่ปุ่นบริจาคเงินจำนวน 2,542,000 เหรียญสหรัฐ ในปีงบประมาณ 2543 ได้จัดตั้งกองทุน JAGEF ขึ้นมาใหม่ แทนกองทุนความร่วมมือเดิม (JACPP)

JC

Joint Commission

คณะกรรมการความร่วมมือ

เป็นกลไกความร่วมมือในระดับทวิภาคีระหว่างประเทศไทยกับประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก JC มีบทบาทในการดูแลและส่งเสริมความสัมพันธ์ในด้านต่าง ๆ เช่น ด้านการเมือง เศรษฐกิจ การค้า การลงทุน วัฒนธรรม และสังคม โดยแต่ละฝ่ายจะสลับกันเป็นเจ้าภาพในการจัดการประชุม ซึ่งอาจมีขึ้นปีละครั้งหรือ 2-3 ปีต่อครั้ง ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมและความสะดวกของทั้งสองฝ่าย JC อาจมีกลไกย่อยหรือคณะกรรมการภายใต้ JC เพื่อกำกับดูแลเฉพาะเรื่องหรือมีคณะกรรมการในระดับส่วนภูมิภาค เช่น ไทยกับมาเลเซียมีคณะกรรมการชายแดนทั่วไป (General Border Committee - GBC) มีบทบาทในการดูแลความร่วมมือด้านการทหารและความมั่นคงบริเวณชายแดน และมีคณะกรรมการจัดทำหลักเขตแดนทางบก (Land Boundary Committee - LBC) เพื่อดูแลการจัดทำหลักเขตแดนระหว่างประเทศทั้งสอง นอกจากนี้ ยังมีคณะกรรมการ

ร่วมทางการค้า (Joint Trade Committee - JTC) ระหว่างไทยกับบางประเทศ เป็นกลไกเพื่อส่งเสริมการค้าและขจัดอุปสรรคทางการค้าระหว่างกัน

JDA

Joint Development Area

พื้นที่พัฒนาร่วม

หมายถึง พื้นที่พัฒนาร่วมระหว่างไทยกับมาเลเซีย อันเป็นผลสืบเนื่องมาจากการแก้ไขปัญหาเขตแดนทางทะเลระหว่างทั้งสองประเทศ ทั้งนี้ ทั้งสองฝ่ายได้ตกลงที่จะแปรปัญหาเขตทับซ้อนในไหล่ทวีป ซึ่งมีพื้นที่ 7,250 ตารางกิโลเมตร ให้เป็นพื้นที่พัฒนาร่วม โดยการแสวงหาและนำเอาทรัพยากรปิโตรเลียมในพื้นที่ดังกล่าวมาใช้และแบ่งปันผลประโยชน์บนพื้นฐานของความเท่าเทียมกันในลักษณะ 50 : 50 ซึ่งนับว่าเป็นตัวอย่างที่ดีในการแก้ไขกรณีพิพาทเกี่ยวกับเขตทับซ้อนทางทะเลสำหรับประเทศอื่น ๆ

JDS

Thailand-Malaysia Committee on Joint Development Strategy for border areas

คณะกรรมการว่าด้วยยุทธศาสตร์การพัฒนาร่วมสำหรับพื้นที่ชายแดนไทย-มาเลเซีย

JICA

Japan International Cooperation Agency

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของญี่ปุ่น

เป็นองค์กรอิสระของรัฐบาลญี่ปุ่น มีวัตถุประสงค์ในการให้ความร่วมมือทางวิชาการกับประเทศที่กำลัง

พัฒนา ในรูปแบบของโครงการเงินกู้ โครงการเงินช่วยเหลือแบบให้เปล่า โครงการจัดส่งผู้เชี่ยวชาญญี่ปุ่น อาสาสมัครญี่ปุ่น โครงการฝึกอบรม และความช่วยเหลือฉุกเฉินอันเกิดจากภัยพิบัติทางธรรมชาติ

Jihad

การต่อสู้ดิ้นรน (ความหมายตรง)

การใช้ความรู้ ความสามารถและทรัพย์สินที่มีอยู่ในการฟันฝ่าอุปสรรคและความยากลำบากต่าง ๆ เพื่อดำรงศาสนาอิสลามไว้ ญิฮาดมิได้หมายถึงการทำสงครามด้วยอาวุธแต่เพียงด้านเดียว แต่ยังรวมถึงการต่อสู้กับจิตใจของตนเองอีกด้วย ซึ่งถือว่าเป็นการต่อสู้ที่ยิ่งใหญ่ที่สุด

joint committee

คณะกรรมการร่วม

Joint Statement

ถ้อยแถลงร่วม

เอกสารที่คู่ภาคีสองฝ่ายหรือมากกว่าตกลงร่วมกันที่จะมีท่าที แนวคิด หรือการดำเนินการร่วมกัน ถ้อยแถลงร่วมเป็นเอกสารที่ประสงค์ให้เป็นที่รับทราบแก่สาธารณะ

Joint Working Group คณะทำงานร่วม

กลุ่มบุคคลที่ได้รับมอบหมายจากที่ประชุมสองฝ่ายหรือมากกว่า เพื่อพิจารณาหรือดำเนินการในเรื่องหนึ่งเพื่อนำผลศึกษาหรือข้อเสนอแนะให้กับที่ประชุมมาพิจารณาต่อไป

JSEP

Joint Strategy for Economic Partnership

ยุทธศาสตร์ร่วมเพื่อความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจไทย-เวียดนาม

เป็นแผนแม่บทเพื่อกำกับการดำเนินความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจไทย-เวียดนาม ในทุกมิติ ครอบคลุมด้านการค้า การลงทุน การผลิต การเงิน การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน พลังงาน การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

JT-CTP

Japan - Thailand Joint Taks Force on Counter Trafficking in Persons

คณะทำงานเฉพาะกิจร่วมไทย - ญี่ปุ่นว่าด้วยการต่อต้านการค้ามนุษย์

จัดตั้งเมื่อ พ.ศ. 2549 เพื่อเป็นกลไกในการประสานความร่วมมือต่อต้านการค้ามนุษย์ระหว่างกัน ระหว่างรัฐบาลกับรัฐบาล ครอบคลุมความร่วมมือใน 3 เรื่อง ได้แก่ (1) การป้องกันการค้ามนุษย์ (prevention) (2) การบังคับใช้กฎหมาย (law enforcement) และ (3) การคุ้มครองเหยื่อการค้ามนุษย์ (protection)

JTEPA

Japan-Thailand Economic Partnership Agreement

ความตกลงหุ้นส่วนเศรษฐกิจไทย-ญี่ปุ่น

มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550 ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจของไทยและญี่ปุ่นแบบรอบด้าน

ด้านการค้า ญี่ปุ่นยอมเลิก/ลดภาษีสินค้าเกษตรแก่ไทย 2,000 รายการ ครอบคลุมสินค้าสำคัญ เช่น กุ้งสด

แซ่เยิ่นแซ่แข็ง กุ้งต้ม ผักผลไม้ ทุนำกระป๋อง ไก่ปรุงสุก โดยมีกฎหมายด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าที่ไม่เป็นอุปสรรคและผู้ผลิตไทยทำได้ และในส่วนของสินค้าอุตสาหกรรม ญี่ปุ่นยกเลิกภาษีให้สินค้าสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยทันที ในขณะที่สิ่งที่ฝ่ายญี่ปุ่นได้หลัก ๆ ได้แก่ ผลิตภัณฑ์เหล็ก รถยนต์ ชิ้นส่วนรถยนต์

ด้านการลงทุน ญี่ปุ่นเปิดเสรีให้บริษัทไทย/คนไทย เข้าไปลงทุนในเกือบทุกสาขา ยกเว้นสาขาที่เกี่ยวกับความมั่นคง ในขณะที่สาขาที่ญี่ปุ่นได้คือ การเปิดเสรีการลงทุนภาคผลิตรถยนต์ (ถือหุ้นได้ไม่น้อยกว่า 50%)

ด้านการค้าบริการ ญี่ปุ่นเปิดเพิ่มจาก WTO ให้ไทย 135 สาขาย่อย ในขณะที่ญี่ปุ่นได้จากไทยเพิ่มจาก WTO 14 สาขาย่อย

juridical personality สภาพนิติบุคคล

jurisdiction เขตอำนาจศาล

jurisprudence นิติธรรม

juristic person, legal person นิติบุคคล

jus cogens กฎเกณฑ์ทั่วไปแห่งกฎหมายระหว่างประเทศที่มีลักษณะเป็นกฎหมายเด็ดขาดซึ่งจะละเมิดมิได้

JUSMAGTHAI

Joint US Military Advisory Group Thailand

คณะกรรมการประสานงานการช่วยเหลือและติดต่อ
ทางทหารประจำประเทศไทย

เป็นหน่วยงานดูแลความร่วมมือทางทหารระหว่างไทย
และสหรัฐอเมริกา ทั้งในด้านการศึกษาและการปฏิบัติร่วม
ที่เกิดขึ้นในประเทศไทย JUSMAGTHAI รับผิดชอบ
การฝึกร่วมและผสมประมาณ 40 การฝึกต่อปี และ
ดูแลโครงการ International Military Education
and Training: IMET

jus sanguinis (ภาษาละติน) กฎหมายที่กำหนดสัญชาติตามหลักสายโลหิต

jus soli (ภาษาละติน) กฎหมายที่กำหนดสัญชาติตามหลักดินแดน

K

KBE

Knowledge-based Economy

การพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานของการพัฒนาความรู้

Kizuna Project

โครงการแลกเปลี่ยนเยาวชนภูมิภาคเอเชีย-โอเชียเนีย
และอเมริกาเหนือ

เป็นโครงการของประเทศญี่ปุ่นที่จัดขึ้นในปี พ.ศ. 2555 ที่เชิญเยาวชนจากประเทศในภูมิภาคเอเชีย-โอเชียเนียและอเมริกาเหนือเดินทางเข้าร่วมโครงการเพื่อแลกเปลี่ยนวัฒนธรรม เยี่ยมชมพื้นที่ที่ประสบภัย และการทำงานอาสาสมัครในประเทศญี่ปุ่น และส่งเยาวชนจากพื้นที่ที่ประสบภัยในประเทศญี่ปุ่นไปยังพื้นที่ต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับการฟื้นฟูประเทศญี่ปุ่นให้กับต่างประเทศ

KOICA

Korea International Cooperation Agency

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศของเกาหลี

รัฐบาลสาธารณรัฐเกาหลีใต้ได้มีมติให้จัดตั้งโครงการให้ความช่วยเหลือระหว่างประเทศ เมื่อวันที่ 1 เมษายน 2534 โดยให้ความสนับสนุนทางด้านเงินช่วยเหลือและโครงการความร่วมมือทางด้านเทคนิค เพื่อมุ่งหวังที่จะมีส่วนช่วยในการผลักดันให้แต่ละประเทศมีความสามารถในการพึ่งพาตนเอง และสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตให้ดีขึ้นจากการเอาชนะความยากจน

L

League of Arab States หรือ Arab League

ก่อตั้งเมื่อวันที่ 22 มีนาคม พ.ศ. 2488 มีเป้าหมายทางการเมืองเป็นเป้าหมายหลัก คือ สร้างเอกภาพรักษาและส่งเสริมผลประโยชน์อาหรับ รวมทั้งเป็นกลไกประสานนโยบายเพื่อความร่วมมือและไกล่เกลี่ยความขัดแย้งระหว่างสมาชิก และระหว่างสมาชิกกับประเทศที่สาม ปัจจุบันมีสมาชิก 22 ประเทศ (รวมปาเลสไตน์)

legal age

บรรลุนิติภาวะ

Legalisation (legalization) นิติกรรม

กระบวนการรับรองความถูกต้อง คำแปลหรือลายมือชื่อผู้มีอำนาจลงนามในเอกสาร โดยเจ้าหน้าที่กระทรวงการต่างประเทศ สถานทูต สถานกงสุล หรือหน่วยงานตามที่กฎหมายกำหนด เพื่อให้ได้รับการยอมรับและสามารถนำไปใช้ได้ในการระหว่างประเทศ

letter of certification

หนังสือรับรอง

letter of commission

สัญญาบัตรตราตั้งของหัวหน้าสถานทำการทางกงสุลซึ่งรัฐผู้ส่งมีถึงรัฐผู้รับ

letter of consent

หนังสือแสดงความยินยอม

letter of credence

สาส์นตราตั้ง

หนังสือแต่งตั้งเอกอัครราชทูต จากประมุขรัฐผู้ส่งถึง
ประมุขของรัฐผู้รับ

(การสะกดคำเป็นการใช้เฉพาะราชการของกระทรวงการ
ต่างประเทศ)

letter of recall

สาส์นถอน

หนังสือแจ้งการถอดถอนเอกอัครราชทูตคนก่อน จาก
ประมุขรัฐผู้ส่งถึงประมุขของรัฐผู้รับ

liaison officer

เจ้าหน้าที่ติดต่อประสานงาน

liberalisation (liberalization) การเปิดเสรี

light weapons

อาวุธเบา

หมายถึงอาวุธที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางของขนาดปากกระบอก
ปืนต่ำกว่า 100 มิลลิเมตร และต้องนำไปใช้โดยคน
มากกว่า 1 คน

long evening dress with sash and decoration

ชุดราตรียาวประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

Look West Policy

นโยบายมองตะวันตก (ของไทย)

เป็นแนวความคิดที่จะช่วยให้ประเทศไทยสามารถเผชิญ
กับการเปลี่ยนแปลงในทางการเมืองและเศรษฐกิจ
ระหว่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

โดยสอดคล้องกับความเป็นจริงของยุคหลังสงครามเย็น
ประเทศเป้าหมาย ได้แก่ ประเทศต่าง ๆ ในเอเชียใต้
ตะวันออกกลาง และแอฟริกา

loss of nationality การเสียสัญชาติ

lounge suit

ชุดสากล

ใช้ในโอกาสที่ไม่เป็นทางการทั่วไป เช่น การพบปะ
สังสรรค์ งานเลี้ยงที่ไม่เป็นทางการ

L

M

mandate อาณัติ

mandated territories อาณาเขตในอาณัติ

mandatory provision บทบัญญัติบังคับ

mandatory state รัฐผู้ใช้อาณัติ

MAP

Madagascar Action Plan

แผนปฏิบัติการมาดากัสการ์

เป็นแผนพัฒนาประเทศมาดากัสการ์ที่เป็นรูปธรรมฉบับแรกนับตั้งแต่มาดากัสการ์ได้รับเอกราชจากฝรั่งเศสเมื่อวันที่ 26 มิถุนายน พ.ศ.2503 รัฐบาลมาดากัสการ์ได้รับงบประมาณที่ใช้ดำเนินการ (ประมาณ 9 พันล้านดอลลาร์สหรัฐ) มาจากแหล่งเงินทุนจากต่างประเทศ และองค์การระหว่างประเทศ เป้าหมายหลักของ MAP ได้แก่ การพัฒนาระบบคมนาคม การพัฒนาชนบท การปรับปรุงระบบสาธารณสุข และการส่งเสริมบทบาทของภาคเอกชนในการพัฒนาเศรษฐกิจ

marginalisation (marginalization) การถูกเบียดตกขอบ

สภาวะการณ์ด้านเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่ออนาคตการพัฒนาและเศรษฐกิจของประเทศใดประเทศหนึ่ง ทำให้ไม่สามารถเก็บเกี่ยวประโยชน์จากเศรษฐกิจโลก

ที่มีบูรณาการ (integration) เพิ่มขึ้น สภาพการณ์ดังกล่าวมักถูกมองว่าเกิดขึ้นควบคู่ไปกับโลกาภิวัตน์ และประเทศกำลังพัฒนาและประเทศที่พัฒนาน้อยที่สุดมีโอกาสเสี่ยงที่จะตกอยู่ในสภาวะการณีนี้นี้ เนื่องจากประสบความยากลำบากในการปฏิบัติตามพันธกรณี การเปิดเสรีทางการค้า กอปรกับราคาสินค้าโภคภัณฑ์ที่ประเทศเหล่านี้พึ่งพาตกต่ำลง

maritime casualties ความเสียหายอันเนื่องมาจากภัยพิบัติทางทะเล

mediation

การไกล่เกลี่ย

MDGs

Millennium Development Goals

เป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ

เป้าหมายการพัฒนาที่มีการตกลงร่วมกัน เป็นผลจากการประชุมสุดยอดแห่งสหัสวรรษของผู้นำจาก 189 ประเทศ เมื่อเดือนกันยายน 2543 ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก มีการให้คำรับรองปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ ประกอบด้วย เป้าหมาย 8 ข้อ และกำหนดเวลาบรรลุสัมฤทธิ์ผลภายในปี 2558

meeting in camera การประชุมภายในเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้อง

member of the administrative and technical staff

บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายธุรการและฝ่ายวิชาการ

คือ บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ของคณะผู้แทนซึ่งทำงาน

เกี่ยวกับบริการฝ่ายธุรการและฝ่ายวิชาการของคณะ
ผู้แทน

member of the diplomatic staff บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายทูต

คือ บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ของคณะผู้แทนซึ่งมีตำแหน่ง
ทางทูต

member of the mission บุคคลในคณะผู้แทน

คือ หัวหน้าคณะผู้แทนและบุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ของ
คณะผู้แทน

member of the service staff บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ

คือ บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ของคณะผู้แทนในฝ่ายบริการ
รับใช้ของคณะผู้แทน

member of the staff of the mission

บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ของคณะผู้แทน

คือ บุคคลในคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายทูต คณะเจ้าหน้าที่ฝ่าย
ธุรการและฝ่ายวิชาการ และคณะเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริการ
ของคณะผู้แทน

memorandum

บันทึก

MEPP

Middle East Peace Process

กระบวนการสันติภาพในตะวันออกกลาง

ความพยายามของฝ่ายต่าง ๆ ทั้งประเทศในภูมิภาค

มหาอำนาจและองค์การระหว่างประเทศที่ต้องการให้
เกิดสันติภาพระหว่างอิสราเอลกับปาเลสไตน์ ซึ่งขัดแย้ง
กันมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2491 เมื่อชาวยิวเข้าไปก่อตั้งรัฐ
อิสราเอลในดินแดนของชาวปาเลสไตน์

MERCOSUR

Southern Common Market

(Mercado Común del Sur หรือ Mercado Commun
do Sul MERCOSUL)

กลุ่มตลาดรวมอเมริกาใต้ตอนล่าง

ก่อตั้งเมื่อเดือนมีนาคม พ.ศ. 2534 ประกอบด้วย
ประเทศสมาชิก 4 ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา บราซิล
ปารากวัย และอุรุกวัย โดยมีโบลิเวียและชิลีเป็นสมาชิก
สมทบ

MFA

Ministry of Foreign Affairs

กระทรวงการต่างประเทศ

ในแต่ละประเทศอาจมีชื่อเรียกแตกต่างกันไป อาทิ
Department of State ของสหรัฐอเมริกา (Secretary
of State รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ
สหรัฐฯ) Department of Foreign Affairs and
Trade (DFAT) ของออสเตรเลีย Ministry of Foreign
Affairs and Trade (MFAT) ของนิวซีแลนด์ เป็นต้น

MFA's Press Release ข่าวสารนิเทศ

ซึ่งให้ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับงานของกระทรวงการต่าง-
ประเทศที่สื่อมวลชนควรรับทราบและเป็นประโยชน์
ต่อสาธารณชน

MGC

Mekong - Ganga Cooperation

ความร่วมมือแม่น้ำโขง - คงคา

ริเริ่มขึ้นเมื่อกรกฎาคม พ.ศ. 2543 ที่กรุงเทพฯ มีสมาชิก 6 ประเทศ คือ กัมพูชา อินเดีย ลาว พม่า ไทย และ เวียดนาม มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางเศรษฐกิจและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างประเทศในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงกับประเทศในกลุ่มแม่น้ำคงคา ในด้านการท่องเที่ยว การศึกษา วัฒนธรรม และคมนาคมขนส่งโดยอาศัยปัจจัยทางเศรษฐกิจที่เกื้อกูลกันและความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน และเป็นยุทธศาสตร์เชื่อมโยง GMS (จีน) ไปสู่อินเดีย

MI

Mekong Institute

สถาบันความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจลุ่มน้ำโขง

militia

พลเรือนติดอาวุธ

Millennium Summit การประชุมสุดยอดแห่งสหัสวรรษ

การประชุมสุดยอดของประมุขของรัฐและหัวหน้ารัฐบาลที่จัดขึ้น ณ สำนักงานใหญ่สหประชาชาติ ณ นครนิวยอร์ก ระหว่างวันที่ 6-8 กันยายน พ.ศ. 2543 (ค.ศ. 2000) เพื่อให้ผู้นำประเทศต่างๆ เสนอข้อคิดเห็นต่อการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสหประชาชาติในศตวรรษที่ 21 ให้สามารถเผชิญต่อความเปลี่ยนแปลงและสิ่งท้าทายต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ [ที่ประชุมยืนยันพันธกรณีร่วมกันที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่ง

ให้แก่สหประชาชาติในการดำเนินการเรื่องสำคัญของมนุษยชาติ ดังระบุไว้ในปฏิญญาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Declaration)]

Mine Ban Convention อนุสัญญาห้ามทุ่นระเบิดสังหารบุคคล

หรืออนุสัญญาว่าด้วยการห้ามใช้ สะสม ผลิตและโอน และการทำลายทุ่นระเบิดสังหารบุคคล (Convention on the Prohibition of Use, Stockpiling, Production and Transfer of Anti-Personnel Mines and on Their Destruction) มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 1 มีนาคม พ.ศ. 2542 และโดยแคนาดาได้เป็นเจ้าภาพจัดพิธีลงนามอนุสัญญาดังกล่าวที่กรุงออตตาวาเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2540 ดังนั้นบางครั้งก็เรียกอนุสัญญานี้ว่า อนุสัญญาออตตาวา (The Ottawa Convention)

Minister-in-Attendance รัฐมนตรีเกียรติยศ

ที่จัดให้ประจำบุคคลสำคัญระดับหัวหน้ารัฐบาลขึ้นไป ที่มาเยือนไทยอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล

Ministry of Foreign Affairs's Spokesman (MFA's Spokesman)

โฆษกกระทรวงการต่างประเทศ

อธิบดีกรมสารนิเทศทำหน้าที่โดยตำแหน่ง

MNLF

Moro National Liberation Front

แนวร่วมปลดปล่อยแห่งชาติโมโร (ในฟิลิปปินส์)

MNNA

Major Non-NATO Ally

พันธมิตรหลักนอกสนธิสัญญานาโต

ประเทศนอกกลุ่ม NATO ที่เป็นพันธมิตรทางทหารกับสหรัฐอเมริกา มี 15 ประเทศรวมถึงประเทศไทยด้วย

model agreement

ความตกลงแม่แบบ

model law

กฎหมายแม่แบบ

moratorium

ประกาศพัก/ระงับชั่วคราว

morning coat

ชุดพิธีการกลางวัน

ที่มีลักษณะเป็นเสื้อสูทกางเกงยาวสีดำ กางเกงลายเส้นเชิ้ตสีขาว ผ่าผูกคอ (necktie) สีเทาเงิน สีขาว หรือลายดำ-ขาว มีหมวกและถุงมือ ใช้สำหรับงานที่เป็นพิธีทางการสำคัญ เช่น การเข้าเฝ้าฯ ถวายสาส์น พิธีศพ หรือพิธีสมรสในตอนเที่ยงหรือบ่าย

Most Favoured Nation (MFN) Treatment

การปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง
(ใช้ในวงการกฎหมายระหว่างประเทศ)

MOU

Memorandum of Understanding

บันทึกความเข้าใจ

M

MPAC

Master Plan on ASEAN Connectivity

แผนแม่บทว่าด้วยการเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน
ที่ประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 17 เมื่อเดือนตุลาคม 2553 ณ กรุงฮานอย ประเทศเวียดนาม ได้ให้การรับรองแผนแม่บทว่าด้วยความเชื่อมโยงระหว่างกันในอาเซียน เพื่อเป็นกรอบความร่วมมือในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกัน โดยความเชื่อมโยงดังกล่าวจะเน้นภายในอาเซียนในเบื้องต้นและจะเป็นพื้นฐานการเชื่อมโยงไปสู่ภูมิภาคต่าง ๆ อาทิ เอเชียตะวันออก เอเชียใต้ และอื่น ๆ ต่อไป

แผนแม่บทฯ มีเจตนารมณ์ที่จะเร่งรัดการเชื่อมโยงประเทศสมาชิกทั้ง 10 ประเทศให้เป็นหนึ่งเดียวทั้งในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านกฎระเบียบและด้านประชาชน โดยมีเป้าหมายสูงสุดเพื่อการสนับสนุนการสร้างประชาคมอาเซียนอย่างแท้จริงภายในปี 2558 และให้อาเซียนเป็นศูนย์กลางของสถาปัตยกรรมภูมิภาค

MRA

Mutual Recognition Arrangement
ข้อตกลงเพื่อการยอมรับร่วม

MRC

Mekong River Commission
คณะกรรมการแม่น้ำโขง

MSC

Ministerial Steering Committee on Transboundary Haze Pollution
คณะกรรมการระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศ เรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

5 ประเทศดังกล่าว ได้แก่ บรูไน อินโดนีเซีย มาเลเซีย สิงคโปร์ และไทย มีหน้าที่หลักในการวางนโยบายและติดตามการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนตอนล่าง

MSC Mekong

Sub-Regional Ministerial Steering Committee on Transboundary Haze Pollution in the Mekong Sub-Region

คณะกรรมการระดับรัฐมนตรีสิ่งแวดล้อม 5 ประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขงเรื่องมลพิษจากหมอกควันข้ามแดน

5 ประเทศอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง ได้แก่ ลาว เวียดนาม เวียดนาม กัมพูชา และไทย มีหน้าที่หลักในการวางนโยบาย และติดตามการแก้ไขปัญหาไฟป่าและหมอกควันในอนุภูมิภาคลุ่มแม่น้ำโขง

MTCP

Malaysian Technical Cooperation Programme
โครงการความร่วมมือทางวิชาการมาเลเซีย

รัฐบาลมาเลเซียได้ให้ความร่วมมือทางวิชาการด้านทุนแก่รัฐบาลไทยภายใต้ MTCP ในลักษณะหลักสูตรฝึกอบรมประจำปีและทุนการศึกษาระดับปริญญาโทและเอกในทุกสาขาวิชา โดยรัฐบาลมาเลเซียจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายต่าง ๆ รวมทั้งค่าเดินทางไป-กลับระหว่างประเทศ

multilateralism

ระบบพหุภาคี

Multi-Polar

มหาอำนาจหลายขั้ว

Muslim Brotherhood กลุ่มภราดรภาพมุสลิม

กลุ่มการเมืองอิสราเอลซึ่งก่อตั้งขึ้นในอียิปต์เมื่อ พ.ศ. 2471 แต่แพร่หลายไปยังประเทศต่าง ๆ ในตะวันออกกลางและแอฟริกาเหนือ มีเป้าหมายเพื่อนำเอาระบอบการปกครองแบบอิสลามกลับมาใช้อีกครั้งหนึ่งผ่านการดำเนินนโยบายทางสังคมและการเมือง

Muslim World League (Rabitah) สันนิบาตมุสลิมโลก

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2505 โดยรัฐบาลซาอุดีอาระเบีย เป็นองค์กรพัฒนาเอกชนอิสลามที่มีวัตถุประสงค์ในการช่วยเหลือและเผยแพร่ศาสนาอิสลาม และปกป้องสิทธิประโยชน์ของชาวมุสลิมทั่วโลก

mutual consent

ยินยอมร่วมกัน

mutual legal assistance

ความช่วยเหลือซึ่งกันและกันทางอาญา

N

NAASP

New Asian-African Strategic Partnership
ความร่วมมือทางยุทธศาสตร์ใหม่ระหว่างเอเชียกับแอฟริกา

เกิดขึ้นเมื่อเดือนเมษายน พ.ศ. 2548 (ค.ศ. 2005) ระหว่างการประชุมสุดยอดเอเชีย-แอฟริกา (Asian-African Summit) ที่ประเทศอินโดนีเซีย เพื่อเป็นเวทีเจรจาในการส่งเสริมความสัมพันธ์ทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมระหว่างสองภูมิภาค โดยมุ่งมั่นที่จะพัฒนาความร่วมมือเอเชีย-แอฟริกา เพื่อสนองเจตนารมณ์บันดุง (Bandung Spirit) หลังการประชุมแห่งประวัติศาสตร์เอเชีย-แอฟริกา (Asian-Africa Conference) เมื่อปี 2498 (ค.ศ. 1955)

NAFTA

North American Free Trade Area

เขตการค้าเสรีอเมริกาเหนือ

ก่อตั้งเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2537 ประกอบด้วย สหรัฐอเมริกา แคนาดา และเม็กซิโก

national

คนชาติ

NAM

Non-Aligned Movement

กลุ่มประเทศไม่ฝักใฝ่ฝ่ายใด

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2504 ปัจจุบัน มีสมาชิก 120 ประเทศ (ข้อมูล ณ กันยายน 2556) ไทยเป็นสมาชิกตั้งแต่ พ.ศ. 2536

national dress ชุดประจำชาติ

national dress with sash and decoration
ชุดประจำชาติ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

nationalization หลักการโอนเป็นของชาติโดยรัฐ

national reconciliation การปรองดองแห่งชาติ

หมายถึง กระบวนการสร้างสันติภาพ และเอกภาพ
ภายในชาติ โดยให้กลุ่มต่าง ๆ ที่ขัดแย้งกันได้มีส่วนร่วม
ร่วมในการกระบวนการดังกล่าว

national treatment การปฏิบัติเบี่ยงคนชาติ
(ใช้ในวงการกฎหมายระหว่างประเทศ)

native subject คนในบังคับพื้นเมือง

NATO North Atlantic Treaty Organisation
องค์การสนธิสัญญาป้องกันแอตแลนติกเหนือ
ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2492 NATO หรือนาโต้ เป็นองค์การ
ร่วมมือทางการทหารมีประเทศสมาชิกทั้งหมด 19
ประเทศ คือ เบลเยียม แคนาดา สาธารณรัฐเช็ก
เดนมาร์ก ฝรั่งเศส เยอรมนี กรีซ ฮังการี ไอร์แลนด์
อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ นอร์เวย์ โปแลนด์
โปรตุเกส สเปน ตุรกี สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา

natural person

บุคคลธรรมดา

naturalization

การแปลงสัญชาติ

NEAT

Network of East Asian Think Tanks

เครือข่ายคลังสมองเอเชียตะวันออก

เป็นองค์การที่รวมเครือข่ายคลังสมอง (Think Tank) ต่าง ๆ ในอาเซียน+3 โดยมีจุดประสงค์เพื่อส่งเสริมเครือข่ายและความร่วมมือทางวิชาการเพื่อทำการวิจัยในหัวข้อที่เกี่ยวข้องกับอาเซียน+3 ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2546 ตามข้อเสนอของ East Asia Vision

NECF

Neighbouring Countries Economic Development Cooperation Fund

กองทุนให้ความช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้าน

ได้รับการจัดตั้งขึ้นตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยกองทุนให้ความช่วยเหลือพัฒนาเศรษฐกิจแก่ประเทศเพื่อนบ้าน พ.ศ. 2539 โดยให้สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง กระทรวงการคลัง เป็นหน่วยงานรับผิดชอบ มีวัตถุประสงค์ให้เงินกู้ผ่อนปรนแก่รัฐบาล หรือรัฐวิสาหกิจ หรือสถาบันการเงินของรัฐบาลประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ ลาว กัมพูชา เมียนมาร์ และเวียดนาม เพื่อลงทุนในโครงการพัฒนาประเทศ โดยเงินกู้ที่รัฐบาลไทยปล่อยยืมให้กู้ยืม จะต้องเป็นเงินสกุลบาท และส่วนหนึ่งของเงินกู้จะต้องนำไปซื้อสินค้าและบริการจากภาคเอกชนไทย

N

negotiating conference การประชุมเจรจา

NEPAD

The New Partnership for Africa's Development

หุ้นส่วนใหม่เพื่อการพัฒนาแอฟริกา

เป็นแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของแอฟริกา มีวัตถุประสงค์ในการส่งเสริมความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และการพัฒนาที่ยั่งยืนของประเทศแอฟริกา การขจัดความยากจนและการขจัดความเหลื่อมล้ำของประเทศแอฟริกาในยุคโลกาภิวัตน์ NEPAD พัฒนามาจากการประชุมสุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศ G8 ที่ญี่ปุ่นเมื่อปี พ.ศ. 2542 ซึ่งในการประชุมนี้ ประธานาธิบดีแอฟริกาใต้ ประธานาธิบดีไนจีเรีย และประธานาธิบดีแอลจีเรียได้เสนอต่อที่ประชุม ขอให้กลุ่มประเทศเหนือและประเทศใต้ร่วมกันแก้ปัญหาที่ทั้งสองกลุ่มประเทศเผชิญอยู่บนพื้นฐานของผลประโยชน์ร่วมกัน โดยเน้นการพัฒนาประเทศที่ยากจน เช่น ประเทศในภูมิภาคแอฟริกา ต่อมาบรรดาผู้นำของกลุ่มประเทศแอฟริกาได้ร่วมกันกำหนดแผนพัฒนาแอฟริกาสำหรับใช้ขอรับการสนับสนุนจากประเทศพัฒนาแล้วในเวทีการประชุมระหว่างประเทศต่างๆ ที่เรียกว่า New Africa Initiative (NAI) ที่ประชุมองค์การเอกภาพแอฟริกา หรือ OAU (ซึ่งต่อมากลายเป็น African Union - AU) ได้เห็นชอบต่อแผน NAI ดังกล่าวในเดือนกรกฎาคม 2544 ผู้นำของประเทศแอฟริกาได้นำเสนอ NAI ต่อที่ประชุม

สุดยอดผู้นำกลุ่มประเทศ G8 เมื่อ พ.ศ. 2544 และได้
รับการปรับปรุงแก้ไขจนเป็น NEPAD ในปัจจุบัน

NFP

The Netherlands Fellowship Programmes

แผนงานด้านทุนของเนเธอร์แลนด์

รัฐบาลเนเธอร์แลนด์ได้ให้ความร่วมมือด้านทุน
การศึกษาและฝึกอบรมในระดับหลังปริญญาตรีแก่
ผู้สนใจในประเทศกำลังพัฒนา โดยมีหลักสูตรต่าง ๆ
ดังรายละเอียดใน www.nuffic.nl โดยผู้สมัครจะต้อง
เป็นผู้ที่สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรีและต้อง
ทำงานไม่ต่ำกว่า 2-3 ปี เพื่อให้มีประสบการณ์ในการ
ทำงานและเพื่อนำสิ่งที่ได้จากการฝึกอบรมมาพัฒนา
งานของตน ทั้งนี้ เน้นการให้ทุนฝึกอบรมระยะสั้นเพื่อ
เพิ่มพูนความรู้มากกว่าการศึกษา

N

NGOs

Non-governmental Organizations

องค์กรพัฒนาเอกชน

เป็นองค์กรที่มีวัตถุประสงค์เพื่อดำเนินงานพัฒนาสังคม
โดยเน้นการพัฒนาคนและการมีส่วนร่วมของประชาชน
ที่จัดทะเบียนเป็นนิติบุคคลหรือไม่จดทะเบียนก็ได้
และในกรณีที่ไม่ได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล จะต้องมีการ
จัดองค์กรเป็นคณะบุคคลขึ้นมาดูแลรับผิดชอบใน
การดำเนินกิจการอย่างมีระเบียบแบบแผนตามสมควร
ดำเนินงานโดยอิสระ มีกิจกรรมต่อเนื่องและไม่แสวงหา
ผลประโยชน์ หรือกำไร

NHAP

National Haze Action Plan

แผนปฏิบัติการแห่งชาติด้านปัญหาหมอกควัน

(ในกรอบความร่วมมืออาเซียน)

NMD

National Missile Defence

โครงการต่อต้านขีปนาวุธพิสัยกลางและไกล

เป็นโครงการพัฒนาขีปนาวุธต่อต้านขีปนาวุธพิสัยกลางและไกล เพื่อป้องกันขีปนาวุธจากภายนอกประเทศของสหรัฐอเมริกา NMD จัดตั้งภายในประเทศ ส่วน Theatre Missile Defence (TMD) เป็นระบบขีปนาวุธในยุทธภริเวณนอกประเทศ อาทิ พื้นที่ที่สหรัฐอเมริกา มีฐานทัพอยู่ เป็นต้น

N.O.C

No Objection Certificate

เป็นเอกสารรับรองว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของไทย กระทรวงการต่างประเทศไทยไม่มีข้อขัดข้องสำหรับบุคคลที่จะนำเอกสารนี้ไปใช้ เพื่อสมัครเข้าศึกษาในสถาบันการศึกษาของต่างประเทศตามคำร้องขอของรัฐบาลปากีสถาน หรือใช้ในการขอเปลี่ยนแปลงสถานะวิชาจากประเทศหนึ่งไปยังอีกประเทศหนึ่งตามที่ต่างประเทศนั้น ๆ เป็นคนกำหนด กรณีนักศึกษาไทยไปศึกษาที่สหรัฐอเมริกาโดยวีซ่านักเรียน แต่ภายหลังประสงค์จะขอเปลี่ยนวิชาเป็นวิชาทำงานตามกฎหมายตรวจคนเข้าเมืองของสหรัฐอเมริกา

non discrimination การไม่เลือกปฏิบัติ

non-traditional security issues ประเด็นความมั่นคงในรูปแบบใหม่

NPT Treaty on the Non-Proliferation of Nuclear Weapons
สนธิสัญญาไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์

NTO's Meeting National Tourism Organizations' Meeting
การประชุมหน่วยงานส่งเสริมการท่องเที่ยว
(ของอาเซียน)

nuclear non-proliferation การไม่แพร่ขยายอาวุธนิวเคลียร์
หมายถึง การไม่ส่งมอบอาวุธและเทคโนโลยีนิวเคลียร์
แก่ประเทศที่ไม่มีอาวุธนิวเคลียร์ และการไม่รับหรือ
แสวงหาอาวุธหรือเทคโนโลยีนิวเคลียร์จากประเทศที่มี
อาวุธนิวเคลียร์

nuclear safeguards การพิทักษ์ความปลอดภัยทางนิวเคลียร์
หมายถึง การควบคุมไม่ให้มีการนำเอาพลังงานนิวเคลียร์
ในทางสันติไปใช้เป็นอาวุธ

nuclear waste management การจัดการกากนิวเคลียร์
หมายถึง การดูแลควบคุมเก็บรักษาของเสียจากการ
ใช้เชื้อเพลิงนิวเคลียร์ในทางสันติ

nuclear weapons

อาวุธนิวเคลียร์

หมายถึง อาวุธที่ใช้กัมมันตภาพรังสีจากปฏิกิริยาฟิชชันในการทำลายล้าง

nuclear-weapons-free zone

เขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์

Nuffic

The Netherlands Organization for International Cooperation in Higher Education

องค์การความร่วมมือระหว่างประเทศด้านการอุดมศึกษาแห่งเนเธอร์แลนด์

เป็นองค์กรผู้บริหารการจัดการแผนการดำเนินงานด้านทุนของเนเธอร์แลนด์ (NFP)

null and void

เป็นโมฆะ

NZAID

New Zealand's International Aid & Development Agencies

หน่วยงานความช่วยเหลือด้านการพัฒนาของนิวซีแลนด์

เป็นหน่วยงานที่จัดตั้งขึ้นใหม่แทน NZODA (New Zealand's Official Development Assistance Program) เมื่อวันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2545 โดยเป็นหน่วยงานด้านนโยบายและปฏิบัติการให้ความช่วยเหลือด้านการพัฒนา ลักษณะการดำเนินงานเป็นอิสระ แต่ยังขึ้นตรงต่อกระทรวงการต่างประเทศและการค้านิวซีแลนด์ มีวัตถุประสงค์ในการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาและด้อยพัฒนา โดยมีเป้าหมาย

หลัก เพื่อขจัดความยากจน การพัฒนาการศึกษาขั้น
มูลฐาน และเน้นการให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศ
ในภูมิภาคแปซิฟิกเป็นลำดับแรก

OAS**Organization of American States****องค์การรัฐอเมริกัน**

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2491 เป็นองค์การความร่วมมือในทวีปอเมริกา ปัจจุบันขยายบทบาทเน้นหลักความร่วมมือเพื่อพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม ตลอดจนการป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและการฉ้อราษฎร์บังหลวง (corruption) มีสมาชิก 35 ประเทศ (สหรัฐอเมริกา แคนาดา เม็กซิโก อาร์เจนตินา โบลิเวีย บราซิล ชิลี โคลัมเบีย คอสตาริกา คิวบา สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา เฮติ ฮอนดูรัส นิการากัว ปานามา ปารากวัย เปรู อุรุกวัย เวเนซุเอลา แอนติกัวและบาร์บูดา เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ จาเมกา บาร์เบโดส เกรนาดา ซูรินาเม โดมินีกา เซนต์ลูเชีย บาฮามาส เซนต์คิตส์และเนวิส เบลีซ กายอานา ตรินิแดดและโตบาโก) และประเทศผู้สังเกตการณ์ 63 ประเทศ (ไทยเข้าร่วมเป็นผู้สังเกตการณ์ถาวรของ OAS เมื่อวันที่ 16 กันยายน พ.ศ. 2541)

OAU**Organization of African Unity****องค์การเอกภาพแอฟริกา**

จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 25 พฤษภาคม พ.ศ. 2506 ที่กรุงแอดดิสอาบาบา ประเทศเอธิโอเปีย OAU มีประเทศสมาชิกทั้งหมด 53 ประเทศ (ณ กันยายน 2556)

objection การคัดค้าน

obligation พันธกรณี

observance of rights การเคารพสิทธิ

ODA Official Development Assistance
ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาอย่างเป็นทางการ
เป็นความช่วยเหลือของภาครัฐบาลที่ประเทศพัฒนาแล้วให้กับประเทศกำลังพัฒนา เพื่อการปรับปรุงโครงสร้างเศรษฐกิจ มาตรฐานความเป็นอยู่ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และสถาบันต่าง ๆ เพื่อการพัฒนา ประกอบด้วย ความช่วยเหลือ 3 ด้านหลัก คือ ความช่วยเหลือให้เปล่า ความร่วมมือทางวิชาการ และเงินกู้

OECD Organisation for Economic Co-operation and Development
องค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา
จัดตั้งขึ้นตามอนุสัญญาที่ลงนามในกรุงปารีส เมื่อวันที่ 14 ธันวาคม พ.ศ. 2503 และมีผลบังคับใช้ วันที่ 30 กันยายน พ.ศ. 2504 ปัจจุบัน (พ.ศ. 2556) มีสมาชิก 34 ประเทศ (ส่วนใหญ่เป็นประเทศพัฒนาแล้ว) เป็นเวทีหารือระหว่างรัฐบาลเกี่ยวกับนโยบายเศรษฐกิจและสังคม สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส

OECS

Organization of Eastern Caribbean States

องค์การรัฐแคริบเบียนตะวันออก

ก่อตั้งเมื่อ พ.ศ. 2524 ประกอบด้วย แอนติกัวและบาบูดา โดมินิกา เกรนาดา มองเซอร์ต เซนต์คิตส์และเนวิส เซนต์ลูเชีย เซนต์วินเซนต์และเกรนาดีนส์ โดยมีอังกิราและหมู่เกาะบริติชเวอร์จินเป็นสมาชิกสมทบ

OIC

Organization of Islamic Cooperation

องค์การการประชุมอิสลาม

เป็นองค์การระหว่างรัฐที่ใหญ่ที่สุดของกลุ่มประเทศมุสลิม เดิมใช้ชื่อว่า องค์การการประชุมอิสลาม (Organisation of the Islamic Conference) ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนพฤษภาคม พ.ศ. 2514 ปัจจุบันมีสมาชิก 57 ประเทศ (รวมปาเลสไตน์) ไทยเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์เมื่อวันที่ 1 ตุลาคม พ.ศ. 2541

OIF

Organisation Internationale de la Francophonie

องค์การระหว่างประเทศของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส

ก่อตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 20 มีนาคม พ.ศ. 2513 ที่เมือง Niamey ประเทศ Niger มีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมความร่วมมือทางวัฒนธรรมและวิชาการและวิชาการ ตลอดจนความร่วมมือในด้านต่าง ๆ ของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส และเป็นแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส และ

เป็นเวทีแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็นในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
ปัจจุบัน OIF เป็นเวทีความร่วมมือระหว่างประเทศที่มีความ
ความแตกต่างทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม และระดับ
การพัฒนา แต่มีความประสงค์ร่วมกันที่จะใช้ภาษา
ฝรั่งเศสในการสื่อสารเพื่อความร่วมมือระหว่างกัน
คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 4 มกราคม พ.ศ. 2548
เห็นชอบให้ประเทศไทยสมัครเข้าเป็นผู้สังเกตการณ์
ใน OIF และในการประชุมสุดยอดระดับประมุขแห่ง
รัฐและหัวหน้ารัฐบาลขององค์การระหว่างประเทศของ
กลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาฝรั่งเศส ครั้งที่ 12 เมื่อวันที่ 19
ตุลาคม พ.ศ. 2551 ณ นครควีเบค ประเทศแคนาดา
ได้มีมติเป็นเอกฉันท์รับประเทศไทยเป็นผู้สังเกตการณ์
ขององค์การฯ ปัจจุบัน OIF มีสมาชิก 56 ประเทศ/
รัฐท้องถิ่น และผู้สังเกตการณ์ 14 ประเทศ

Oil - for - Food

โครงการน้ำมันเพื่ออาหาร

เป็นโครงการภายใต้ข้อมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่ง
สหประชาชาติ ที่ 986 (พ.ศ. 2538) ซึ่งอนุญาตให้อิรัก
นำรายได้จากการขายน้ำมันดิบไปซื้อสินค้าทางด้าน
มนุษยธรรม เพื่อแจกจ่ายแก่ประชาชนอิรัก

omni - directional foreign policy นโยบายต่างประเทศรอบทิศทาง

เป็นนโยบายต่างประเทศของไทยในช่วง ปี พ.ศ. 2523 -
2533

OOSA

Office for Outer Space Affairs

สำนักงานว่าด้วยกิจกรรมอวกาศส่วนนอก

OPCW

Organisation for the Prohibition of Chemical Weapons

องค์การห้ามอาวุธเคมี

order at sea

การจัดระเบียบทางทะเล

เช่น ความร่วมมือระหว่างกองทัพเรือไทย-เวียดนาม ในการลดความขัดแย้งในทะเลระหว่างกัน อาทิ การล้วงลำน่านน้ำและลักลอบทำประมง โดยมีมาตรการสำคัญ คือ การลาดตระเวนร่วมในพื้นที่ประชิดกันทางทะเลระหว่างกองทัพเรือทั้งสองฝ่ายเป็นประจำ

order of precedence ลำดับอาวุโส

เป็นลำดับที่ใช้ในการจัดที่นั่งหรือแถวคณะทูตานุทูต โดยดูจากวันเดือนปีที่เอกอัครราชทูตเข้ารับหน้าที่ หรือ ยื่นสาส์นตราตั้ง แล้วแต่ข้อกำหนดของแต่ละประเทศ

order of events

ลำดับงาน/เหตุการณ์

order public

ความสงบเรียบร้อย

organized criminal group

กลุ่มองค์กรอาชญากรรม

OSCE

Organisation for Security and Cooperation in Europe

องค์การเพื่อความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป

เป็นองค์การที่ให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความมั่นคงในลักษณะรอบด้าน กล่าวคือ ด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคม โดยดำเนินนโยบายป้องกันทางการทูต (preventive diplomacy) มีประเทศสมาชิกจำนวน 55 ประเทศ ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2517 ไทยได้สมัครเข้าเป็นหุ้นส่วนทางความร่วมมือของ OSCE เมื่อ พ.ศ. 2543

P

PA

Palestinian Authority

องค์กรฝ่ายบริหารของ PLO

ตั้งขึ้นใหม่จาก Oslo Accords อันเป็นผลมาจากการเจรจาระหว่าง PLO กับรัฐบาลอิสราเอล

pacific settlement of disputes การระงับข้อพิพาทด้วยสันติวิธี

pact

กติกาสัญญา

pacta sunt servanda หลักสัญญาต้องเป็นสัญญา

เป็นหลักที่คู่สัญญาทั้งสองฝ่ายเคารพในสัญญา

pariah state

รัฐที่ไม่เป็นที่ยอมรับของสังคมนานาชาติ

อาทิ มีรัฐบาลที่ถูกนานาชาติคว่ำบาตร

partnership

ความเป็นหุ้นส่วน

Partnership Cooperation ความร่วมมือแบบหุ้นส่วน

(1) เป้าหมายการพัฒนาที่มีการตกลงร่วมกัน เป็นผลมาจากการประชุมสุดยอดแห่งสหประชาชาติของผู้นำจาก 189 ประเทศ เมื่อเดือนกันยายน พ.ศ. 2543 ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ นครนิวยอร์ก มีการให้คำรับรองปฏิญญาแห่งสหประชาชาติ ประกอบด้วยเป้าหมาย 8 ข้อ และกำหนดเวลาบรรลุสัมฤทธิ์ผลภายใน พ.ศ. 2558

(2) ความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศที่เน้นความเป็นหุ้นส่วนในการดำเนินโครงการ หรือกิจกรรม มี 2 ลักษณะ คือ ความร่วมมือระหว่างแหล่งคู่ร่วมมือกับไทย ซึ่งมีความตกลงในการรับภาระค่าใช้จ่ายร่วมกัน โดยเป็นความร่วมมือแบบหุ้นส่วนทวิภาคี และ/หรือความร่วมมือแบบหุ้นส่วนพหุภาคี อีกลักษณะหนึ่ง คือ ความร่วมมือหุ้นส่วนแบบใต้-ใต้ (South-South Cooperation) ที่ประเทศกำลังพัฒนา ร่วมกันออกค่าใช้จ่าย

PBC

Peacebuilding Commission

คณะกรรมการสิทธิการเสริมสร้างสันติภาพ

จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2548 เพื่อให้คำปรึกษาเรื่องการเสริมสร้างสันติภาพในกรอบสหประชาชาติแก่ประเทศที่เพิ่งผ่านพ้นความขัดแย้ง รวมทั้งเป็นตัวกลางในการเชื่อมต่อระหว่างกระบวนการสร้างสันติภาพ (peace enforcement) การรักษาสันติภาพ (peacekeeping) และการเสริมสร้างสันติภาพ (peacebuilding)

peacebuilding

การสร้างสันติภาพ

เป็นการสร้างและพัฒนาเงื่อนไขให้เกิดสันติภาพที่ถาวร อันรวมถึงการสร้างสถาบันและโครงสร้างพื้นฐานของชาติที่ถูกทำลายโดยสงครามกลางเมืองหรือการสู้รบขึ้นมาใหม่

Peace Corps Thailand Peace Corps of the United States / Thailand

หน่วยสันติภาพสหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทย

รัฐบาลไทยและรัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้ร่วมลงนามในข้อตกลง (Country Agreement) เกี่ยวกับความร่วมมือด้านอาสาสมัครอเมริกัน เมื่อวันที่ 28 พฤศจิกายน 2504 โดยหน่วยสันติภาพสหรัฐอเมริกา (Peace Corps) ได้เริ่มส่งอาสาสมัครกลุ่มแรกเข้ามาในประเทศไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2505 เพื่อช่วยปฏิบัติงานให้แก่หน่วยงานราชการของไทยในสาขาการศึกษาภาษาอังกฤษ การพัฒนาชนบท และการสร้างเยาวชนเพื่อการพัฒนา

peace enforcement

การบังคับให้เกิดสันติภาพ

เป็นมาตรการใช้กำลังบังคับผู้ที่กำลังดำเนินการที่เป็น การละเมิดสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ ให้ยุติการกระทำดังกล่าว

peacekeeping

การรักษาสันติภาพ

หมายถึง การส่งคณะเจ้าหน้าที่ทั้งฝ่ายทหารและพลเรือนในนามของสหประชาชาติเข้าไปในพื้นที่ที่มีความขัดแย้งโดยความยินยอมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำหน้าที่ดูแลให้มีการปฏิบัติตามข้อตกลงหยุดยิง หรือความตกลงสันติภาพ หรือกระบวนการแก้ไขปัญห โดยวิถีทางการเมือง

peacemaking

การทำให้เกิดสันติภาพ

เป็นการดำเนินการทางการทูตโดยมักใช้วิธีไกล่เกลี่ย และเจรจาเพื่อยุติความขัดแย้งโดยสันติวิธี

peace operations

ปฏิบัติการสันติภาพ

การดำเนินการด้านสันติภาพ ซึ่งครอบคลุมถึงการสร้างสันติภาพ (peacemaking) การรักษาสันติภาพ (peacekeeping) และการเสริมสร้างสันติภาพ (peacebuilding)

permanent resident in the receiving state

บุคคลผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรในรัฐผู้รับ

permit of stay

**การอนุญาต/ใบอนุญาตให้พำนักอยู่ในราชอาณาจักร/
ประเทศ**

person in distress

คนตกทุกข์ได้ยาก

person under protection

บุคคลซึ่งอยู่ในอารักขา

persona non grata

บุคคลทางการทูตที่รัฐผู้รับไม่ยอมรับ

เช่น กรณีเห็นการทูตทำผิดกฎหมายหรือข้อบังคับทาง ศาสนาในประเทศที่พำนักอยู่ จนทางรัฐบาลของประเทศ นั้นไม่อาจยอมรับได้และต้องให้เดินทางกลับออกนอก ประเทศนั้น อย่างไรก็ตาม นักการทูตอาจถูกรัฐบาล ของรัฐผู้รับให้ออกนอกประเทศเป็น persona non

grata ด้วยเหตุผลของการดำเนินการโต้ตอบทางการเมืองระหว่างรัฐผู้รับและรัฐผู้ส่งก็เป็นได้ โดยที่นักการทูตผู้นั้นมิได้กระทำผิดกฎหมายของรัฐผู้รับหรือกระทำผิดทางศาสนาของรัฐผู้รับแต่อย่างใด

persons of concern บุคคลในความห่วงใย

หมายถึง ผู้หนีภัยจากการประหัตประหารที่มิได้มีสถานะเป็นผู้ลี้ภัย หรือผู้พลัดถิ่น แต่สำนักงานข้าหลวงใหญ่ผู้ลี้ภัยแห่งสหประชาชาติ (UNHCR) จะดูแลช่วยเหลือโดยมีสถานะพิเศษตามที่ได้ตกลงกับประเทศผู้รับ

PIF

Pacific Islands Forum

PIF เป็นองค์กรระดับภูมิภาคของประเทศในมหาสมุทรแปซิฟิก จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2514 (ในชื่อ South Pacific Forum ต่อมาเปลี่ยนเป็น Pacific Islands Forum ในปี พ.ศ. 2543) เพื่อขยายความร่วมมือด้านการเมือง เศรษฐกิจ การพัฒนาที่ยั่งยืน ธรรมชาติบาล และความมั่นคง ปัจจุบันมีสมาชิก 16 ประเทศ คือ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ นาอูรู หมู่เกาะคุก ตองกา ฟิจิ ซามัว หมู่เกาะโซโลมอน หมู่เกาะมาร์แชลล์ ปาปัวนิวกินี วานูอาตู ปาเลา ไมโครนีเชีย คิริบาส นีอูเอ และตูวาลู มีประเทศคู่เจรจา (Dialogue Partner) จำนวน 12 ประเทศและ 1 กลุ่มเศรษฐกิจ ประกอบด้วย แคนาดา จีน ฝรั่งเศส อินเดีย อินโดนีเซีย เกาหลีใต้ มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ ญี่ปุ่น สหราชอาณาจักร

สหรัฐอเมริกา ไทย และสหภาพยุโรป นอกจากนี้ ยังมีประเทศผู้สังเกตการณ์ (Observer Status) อีก 3 ประเทศ คือ ติมอร์เลสเต นิวแคลิโดเนีย และ เฟรนช์โปลินีเซีย สำนักเลขาธิการ PIF ตั้งอยู่ที่กรุง ซัววา ประเทศฟีจี

PLC

Palestinian Legislation Council

องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติของ PA

มีจำนวนที่นั่งในสภา 132 ที่นั่ง

plenary meeting

การประชุมเต็มคณะ

PLO

The Palestine Liberation Organization

องค์กรปลดปล่อยปาเลสไตน์

องค์การทางการเมืองและการทหารของปาเลสไตน์ที่สร้างขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2507 เพื่อเป็นตัวแทนของชาวปาเลสไตน์ในการต่อกรการยึดครองของอิสราเอล ได้รับสถานะ Observer Entity จากสหประชาชาติเมื่อ พ.ศ. 2517

PMC

ASEAN Post Ministerial Conferences

การประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของคู่เจรจา

เป็นการประชุมระหว่างรัฐมนตรีต่างประเทศอาเซียนกับรัฐมนตรีต่างประเทศของคู่เจรจา ได้แก่ ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ญี่ปุ่น จีน เกาหลี อินเดีย แคนาดา สหรัฐอเมริกา รัสเซีย สหภาพยุโรป ซึ่งมักจะจัดขึ้นต่อเนื่องกับการประชุมรัฐมนตรีต่างประเทศประจำปี

PNA

Palestinian National Authority ดู PA

PNC

Palestinian National Council

สภาแห่งชาติปาเลสไตน์

องค์กรฝ่ายนิติบัญญัติของ PLO มีอำนาจในการเลือก Executive Committee ซึ่งเป็นฝ่ายบริหารของ PLO

point of order

ประท้วง หรือขัดจังหวะในระหว่างการประชุม หรือระหว่างการกล่าวถ้อยแถลงในเรื่องผิดข้อบังคับการประชุม

Political Islam

อิสลามการเมือง

แนวคิดที่มีได้แยกการเมืองออกจากศาสนา ต้องการออกแบบสังคมการเมืองให้สอดคล้องกับแนวทางของศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นแรงผลักดันสำคัญต่อปรากฏการณ์ Arab Spring โดยแนวคิดอิสลามการเมืองนั้น ประกอบขึ้นจากหลายแนวคิด อาทิ Islamic Fundamentalism แนวคิด Pan Islam แนวคิด Ummah และแนวคิด Jihad

political offence

ความผิดทางการเมือง

power of attorney

หนังสือมอบอำนาจ

P

PPP

Plan Puebla-Panama

มีประเทศสมาชิก คือ เม็กซิโก เบลีซ กัวเตมาลา ฮอนดูรัส เอลซัลวาดอร์ นิการากัว คอสตาริกา และ ปานามา ริเริ่มโดยประธานาธิบดี Vicente Fox ของเม็กซิโก เมื่อปี พ.ศ. 2543 เพื่อแสวงหาความร่วมมือและให้การสนับสนุนด้านเงินทุนแก่ประเทศ ภูมิภาคอเมริกากลางในการเชื่อมโยงเครือข่ายคมนาคม และสาธารณูปโภค เช่น ถนน สายส่งไฟฟ้า ท่อก๊าซ ฯลฯ ทั้งนี้ เพื่อกระจายความเจริญทางเศรษฐกิจจาก เม็กซิโกลงไปยังประเทศทางตอนใต้ ดึงดูดการลงทุน จากต่างประเทศร่วมกัน และเพื่อแก้ไขปัญหาการ อพยพของแรงงานผิดกฎหมายจากประเทศในแถบ อเมริกากลางเข้าสู่เม็กซิโก (Puebla เป็นชื่อเมืองทาง ตะวันตกเฉียงใต้ของเม็กซิโก และเป็นจุดเริ่มต้นโครงการ ซึ่งสิ้นสุดที่ปานามา)

predicate offence **ความผิดมูลฐาน**

preferential rights **บุริมสิทธิ**

premises of the mission **สถานที่ของคณะผู้แทน**

คือ อาคารหรือส่วนของอาคารและที่ดินซึ่งอาคาร ตั้งอยู่ ซึ่งใช้เพื่อความมุ่งประสงค์ของคณะผู้แทน โดยไม่คำนึงถึงกรรมสิทธิ์ รวมถึงที่อยู่ของหัวหน้า คณะผู้แทนด้วย

P

prerogatives

อำนาจพิเศษ อภิสิทธิ์

prescriptive power

อำนาจในการออกกฎหมาย

presentation of the letter of credence

การยื่นสาส์นตราตั้ง

เป็นการกำหนดให้เอกอัครราชทูตยื่นสาส์นตราตั้งต่อประมุขของประเทศที่เข้าไปพำนักอยู่ ซึ่งรูปแบบพิธีการก็จะแตกต่างกันไปในแต่ละประเทศ

Press Attaché

ผู้ช่วยทูตด้านสารนิเทศ

มีหน้าที่ในการให้ข้อมูลข่าวสารและประสานงานกับสื่อมวลชน

preventive action

มาตรการป้องกัน

proactive foreign policy

นโยบายต่างประเทศเชิงรุก

เป็นนโยบายต่างประเทศของไทยในช่วงยุคหลังสงครามเย็นที่การแข่งขันและความขัดแย้งทางอุดมการณ์ทางการเมืองระหว่างประเทศได้เกือบหมดสิ้นไป โดยประเทศไทยได้เน้นบทบาทนำทางการทูต และมีส่วนร่วมร่วมรับผิดชอบในกิจการต่าง ๆ ของประชาคมระหว่างประเทศมากขึ้น

proceeds of crime

ทรัพย์สินที่ได้มาจากการกระทำความผิด

Protégé/protected person คนในอารักขา

protected state, protectorate รัฐในอารักขา

protocol

1. พิธีการทูต

หมายถึง หลักปฏิบัติ หรือมารยาททางการทูต (etiquette) ซึ่งเป็นที่ยอมรับกันในนานาประเทศ จนกลายเป็นรูปแบบที่ใช้กันในงานพิธีการ หรือรัฐพิธีต่าง ๆ รวมถึงเรื่องเอกลิทธิ ความคุ่มกัน ลำดับอาวุโส ฯลฯ ทั้งนี้ บุคคลซึ่งเป็นหัวหน้ารับผิดชอบด้านพิธีการทูต เรียกว่า Chief of Protocol สำหรับประเทศไทยคือ อธิบดีกรมพิธีการทูต ส่วนเจ้าหน้าที่พิธีการทูต เรียกว่า protocol official

2. พิธีสาร

เป็นความตกลงระหว่างประเทศอย่างหนึ่ง โดยมากเป็นพิธีสารต่อท้ายสนธิสัญญาหรืออนุสัญญา หรือพิธีสารแก้ไขเพิ่มเติมสนธิสัญญาหรืออนุสัญญานั้น

PSI

Proliferation Security Initiative

ความร่วมมือเพื่อป้องกันและสกัดกั้นการขนส่งอาวุธที่มีอันุภาพทำลายล้างสูง ระบบเครื่องส่ง และวัสดุอุปกรณ์ที่เกี่ยวข้อง ทั้งทางบก ทะเล และอากาศ

Public Diplomacy

การทูตสาธารณะ

หมายถึง การดำเนินการทางการทูตแบบหนึ่งเพื่อโน้มน้าวชักจูงให้สาธารณชนและกลุ่มเป้าหมายและ

กลุ่มผลประโยชน์ต่างๆ ในต่างประเทศที่มีบทบาทสำคัญ ต่อการตัดสินใจของรัฐให้มีความชื่นชมและเข้าใจถึง แนวทางการดำเนินนโยบายต่างประเทศของประเทศ ใดประเทศหนึ่ง ซึ่งจะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ ระดับประชาชนให้มีความใกล้ชิดแน่นแฟ้น และประสบ ผลสำเร็จอย่างแนบเนียน โดยจะมีความแตกต่างจาก การดำเนินการทางการทูตแบบดั้งเดิม ที่เน้นการสื่อสาร ระหว่างรัฐต่อรัฐ (Government to Government) แต่การทูตสาธารณะจะเน้นวิธีการดำเนินความสัมพันธ์ ระหว่างรัฐกับประชาชน (Government to People) ภาคเอกชน ประชาสังคม หรือสื่อมวลชนในต่าง- ประเทศหรือระหว่างประชาชนด้วยกันเอง อนึ่ง การทูต วัฒนธรรม (Cultural Diplomacy) ที่ใช้วัฒนธรรมเป็น สื่อเชื่อมความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนนั้น ถือเป็น เครื่องมือหนึ่งของการดำเนินการทางการทูตสาธารณะ

punishable offence การกระทำผิดที่มีโทษตามกฎหมาย

Q

Quadrangle Economic Cooperation

กรอบความร่วมมือสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจ

ประกอบด้วย ไทย พม่า ลาว และจีน (มณฑลยูนนาน)

quorum

องค์ประชุม

Q

R

R.S.V.P.

เป็นคำย่อมาจากภาษาฝรั่งเศสที่ว่า Répondez s'il vous plaît ซึ่งระบุในบัตรเชิญเข้าร่วมงานต่าง ๆ แปลว่า โปรดตอบให้ผู้เชิญทราบด้วยว่าผู้ได้รับเชิญจะไปร่วมงานหรือไม่

racial discrimination การเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ

rapporteur

ผู้เสนอรายงานการประชุม

ratification

การให้สัตยาบันของรัฐซึ่งเป็นการให้ความยินยอมของรัฐ เพื่อผูกพันตามสนธิสัญญา

R

RCEP

Regional Comprehensive Economic Partnership

ความตกลงพหุมิตรทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค

ในการประชุมสุดยอดอาเซียน ครั้งที่ 19 เมื่อวันที่ 15-18 พฤศจิกายน พ.ศ. 2554 ณ เมืองบาหลี ประเทศอินโดนีเซีย ผู้นำอาเซียนได้รับรองเอกสารกรอบอาเซียนสำหรับความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจระดับภูมิภาค เพื่อแสดงเจตนารมณ์ในการส่งเสริมให้เกิดการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจตามแผนงานการจัดตั้งประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน โดย RCEP เป็นความตกลงการค้าเสรีระหว่างอาเซียนกับประเทศคู่เจรจา 6 ประเทศ ที่มี FTA กับอาเซียนแล้ว ได้แก่ จีน เกาหลี ญี่ปุ่น อินเดีย ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ ครอบคลุม

ทุกมิติการค้า (สินค้า บริการ ลงทุน ความร่วมมือทาง เศรษฐกิจและทางเทคนิค) และประเด็นปัจจุบันที่ เกี่ยวข้องกับการค้าระหว่างประเทศ เช่น นโยบาย การแข่งขัน ทรัพย์สินทางปัญญา การระงับข้อพิพาท ฯลฯ เพื่อให้การรวมตัวกันทางภูมิภาคมีประสิทธิภาพ และมีศักยภาพในการแข่งขันมากขึ้น การเจรจา RCEP เริ่มต้นในปี 2556 และคาดว่าจะให้เสร็จในปี พ.ศ. 2558

receivables

สิทธิเรียกร้องทางการเงิน

reciprocity

หลักถ้อยทีถ้อยปฏิบัติหรือการประติบัติต่างตอบแทน

recognition

การรับรอง

recommendation

ข้อเสนอแนะ คำแนะนำ

reconciliation

การปรองดองและลดความเป็นศัตรูต่อกัน

recovery of nationality

การกลับคืนสัญชาติ

reformasi

**การปฏิรูปประเทศในด้านต่าง ๆ
(ศัพท์ภาษาอินโดนีเซีย-มาเลเซีย)**

refugee

ผู้ลี้ภัย

หมายถึง บุคคลที่พึงได้รับสิทธิตามอนุสัญญาว่าด้วย สถานภาพผู้ลี้ภัย ปี พ.ศ. 2494 อาทิ สิทธิในการได้รับ

ความคุ้มครอง การได้รับการพิจารณาให้ไปตั้งถิ่นฐาน
ในประเทศที่สาม การทำงานและการได้รับการศึกษา

Regional Code of Conduct in the South China Sea

แนวทางปฏิบัติระดับภูมิภาคในทะเลจีนใต้

เพื่อเป็นการแสดงเจตนาพร้อมกันของประเทศใน
บริเวณทะเลจีนใต้ที่จะรักษาสันติภาพและเสถียรภาพ
ของภูมิภาค

regionalism

ภูมิภาคนิยม

เป็นการรวมกลุ่มของประเทศในภูมิภาคบนพื้นฐาน
ของการตระหนักถึงผลประโยชน์ร่วมกันในการพัฒนา
และความจำเป็นที่จะต้องร่วมมือกันในด้านต่าง ๆ เพื่อ
เป็นการระดมพลังในการปกป้องและเสริมสร้างความ
ก้าวหน้าและสันติภาพความมั่นคงของแต่ละประเทศ
และของภูมิภาคโดยส่วนรวม

- **open regionalism** ภูมิภาคนิยมแบบเปิด เป็น
กระบวนการรวมตัวและร่วมมือกันในภูมิภาคเพื่อลด
อุปสรรคทางการค้าซึ่งกันและกัน โดยไม่มีการกีดกัน
ประเทศภายนอก

- **closed regionalism** ภูมิภาคนิยมแบบปิด เป็น
กระบวนการรวมตัวและร่วมมือกันในภูมิภาคเพื่อลด
อุปสรรคทางการค้าซึ่งกันและกัน โดยมีการกีดกัน
ประเทศภายนอก

register a treaty ลงทะเบียนสนธิสัญญา

register of experts/eminent persons

ทะเบียนผู้เชี่ยวชาญ/ผู้ทรงคุณวุฒิ

Regrets Only

เป็นคำที่ระบุในบัตรเชิญเข้าร่วมงานต่าง ๆ ซึ่งหากผู้ได้รับเชิญจะไม่ไปร่วมจะต้องตอบให้ผู้เชิญทราบ หากสามารถไปร่วมได้ไม่ต้องตอบ

remain open to all states for signature and acceptance

เปิดให้รัฐทั้งปวงลงนามและให้การยอมรับ

renunciation of area การสละพื้นที่

renunciation of nationality การสละสัญชาติ

reprisal

การตอบโต้การกระทำของรัฐอื่นซึ่งเป็นความผิดในทางกฎหมายระหว่างประเทศ กล่าวคือเป็นการตอบโต้การกระทำที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายเช่นกัน

requested perimeter แนวเขตที่มีการร้องขอ

reservations ข้อสงวน

resolution ข้อมติ

respondent state

รัฐที่ถูกฟ้อง

retain nationality

คงสัญชาติ

retortion

การตอบโต้การกระทำของรัฐอื่นซึ่งมิได้เป็นความผิดในทางกฎหมายระหว่างประเทศ แต่มีลักษณะที่ไม่เป็นมิตร

retreat

การประทุมหรืออย่างป็นกันเอง

ปัจจุบันมีทั้งในระดับหัวหน้ารัฐบาล ระดับรัฐมนตรี และระดับปลัดกระทรวง โดยส่วนใหญ่จะเป็นการหารือเป็นการเฉพาะระหว่างหัวหน้าคณะผู้แทน โดยไม่มีเจ้าหน้าที่ติดตามและไม่มีระเบียบวาระที่แน่นอน แต่จะเปิดกว้างให้มีการหารือได้ในทุก ๆ ประเด็น

retroactivity

การมีผลย้อนหลังของกฎหมายที่ออกมาภายหลังกฎหมายฉบับเก่า

reunification

การรวมประเทศ

หลังจากประเทศถูกแบ่งแยกออกเป็นสองประเทศ

right of reply

สิทธิโต้ตอบ

right to development สิทธิในการพัฒนา

Rio Group

กลุ่มรีโอ

ก่อตั้งเมื่อพ.ศ. 2529 ตามปฏิญญาแห่งเมืองรีโอเดจาเนโร ปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิก 23 ประเทศ/องค์การระหว่างประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา เบลีซ โบลิเวีย บราซิล ชิลี โคลัมเบีย คอสตาริกา คิวบา สาธารณรัฐโดมินิกัน เอกวาดอร์ เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา กายอานา เฮติ ฮอนดูรัส เม็กซิโก นิการากัว ปานามา ปารากวัย เปรู อูรุกวัย เวเนซุเอลา และ CARICOM

ROC

Regional Operate Center

ศูนย์ปฏิบัติการร่วม กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

ROC เป็นโครงการนำร่อง ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย สำนักงาน ก.พ.ร. และมหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ร่วมกันจัดตั้งขึ้น เพื่อดำเนินการอย่างเป็นทางการเมื่อ พ.ศ. 2549 เพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกันระหว่างเอกอัครราชทูตในประเทศเพื่อนบ้านกับผู้ว่าราชการจังหวัดภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำหน้าที่ประสานเชื่อมโยงการทำงานระหว่างเอกอัครราชทูตกับผู้ว่าราชการจังหวัด เพื่อบูรณาการยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด/กลุ่มจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบายต่างประเทศ รวมทั้งให้บริการข้อมูลและความรู้เกี่ยวกับประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ การพัฒนาสมรรถนะบุคลากรและงานวิจัยในท้องถิ่นเพื่อสนับสนุนนโยบายต่างประเทศ

rule of speciality/specialty

หลักเกณฑ์ว่าด้วยการพิจารณาความผิดเฉพาะเรื่อง หลักเกณฑ์ไม่ให้ลงโทษผู้ร้ายข้ามแดนในความผิดอื่น นอกเหนือจากความผิดที่ขอให้ส่งผู้ร้ายข้ามแดน

rule of origin

กฎแหล่งกำเนิดสินค้า

เป็นเกณฑ์ที่ใช้ในการพิจารณาว่า สินค้ามีแหล่งกำเนิดจากประเทศใด เนื่องจากการผลิตอาจมิได้ผลิตจากวัตถุดิบภายในประเทศเท่านั้น แต่มีการนำเข้าวัตถุดิบหรือชิ้นส่วนจากนอกประเทศมาใช้ในการผลิต

rules of procedure **ข้อบังคับการประชุม**

R2P

Responsibility to protect

หลักการความรับผิดชอบในการคุ้มครอง

เป็นหลักการที่ได้รับการรับรองในการประชุมระดับผู้นำเพื่อทบทวนผลของปฏิญญาสหประชาชาติ (High Level Panel Meeting-HLPM) เมื่อวันที่ 14-16 กันยายน พ.ศ.2548 ณ นครนิวยอร์ก ที่เกี่ยวข้องกับการแทรกแซงทางมนุษยธรรม (humanitarian interference / intervention of humanity) เพื่อคุ้มครองประชาชนจากการฆ่าล้างเผ่าพันธุ์ การฆ่าล้างชนชาติ อาชญากรรมสงคราม และอาชญากรรมต่อมนุษยชาติ โดยจะถือเป็นความรับผิดชอบและที่จะต้องดำเนินการร่วมกัน โดยประชาคมระหว่างประเทศ อย่างไรก็ตาม หลักการเรื่องนี้มีน้อยเกี่ยวข้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

R

อธิปไตยของรัฐ ความอ่อนไหวทางการเมือง และ
ความชอบธรรมในการปฏิบัติ จึงยังไม่มีกรอบนิยาม
แนวความคิด R2P รวมถึงขอบเขตของ R2P ที่ชัดเจน

S

SAARC

South Asian Association for Regional Cooperation

สมาคมความร่วมมือแห่งภูมิภาคเอเชียใต้

จัดตั้งขึ้นอย่างเป็นทางการเมื่อเดือนธันวาคม 2528 เพื่อส่งเสริมความร่วมมือด้านเศรษฐกิจและวิชาการระหว่างกัน โดยมีสมาชิกประกอบด้วยประเทศในภูมิภาคเอเชียใต้ 8 ประเทศ ได้แก่ อินเดีย ปากีสถาน เนปาล ศรีลังกา ภูฏาน บังกลาเทศ มัลดีฟส์ และอัฟกานิสถาน และประเทศผู้สังเกตการณ์ คือ จีน ญี่ปุ่น สหภาพยุโรป อิหร่าน เกาหลีใต้ สหรัฐอเมริกา ออสเตรเลีย และมอริเชียส

SACU

Southern African Customs Union

สหภาพศุลกากรแอฟริกาใต้

จัดตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2512 ปัจจุบันประกอบด้วยสมาชิก 5 ประเทศ คือ บอตสวานา เลโซโท นามิเบีย แอฟริกาใต้ และสวาซิแลนด์

SADC

Southern African Development Community

ประชาคมเพื่อการพัฒนาแอฟริกาตอนใต้

จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 17 สิงหาคม 2535 ประกอบด้วย 14 ประเทศ คือ อังโกลา บอตสวานา เลโซโท มาลาวี มอริเชียส โมซัมบิก นามิเบีย แอฟริกาใต้ สวาซิแลนด์ แทนซาเนีย แซมเบีย ซิมบับเว สาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก และเซเชลส์

SAFTA

South Asian Free Trade Area

เขตการค้าเสรีในเอเชียใต้ (ภายใต้ SAARC)

เป็นไปตามมติของที่ประชุมสุดยอดของ SAARC ครั้งที่ 10 ที่กรุงโคลัมโบ ประเทศศรีลังกา เมื่อปี พ.ศ. 2541

SAGQ

South Asian Growth Quadrangle

โครงการสี่เหลี่ยมเศรษฐกิจแห่งเอเชียใต้

เป็นโครงการความร่วมมือระหว่างบังกลาเทศ เนปาล อินเดีย และภูฏาน เพื่อปรับปรุงมาตรการความเป็นอยู่ของประชาชนในภูมิภาคเอเชียใต้ให้ดีขึ้น

SALW

Small Arms and Light Weapons

อาวุธขนาดเล็กและอาวุธเบา

sanction

การคว่ำบาตร (ในกรอบสหประชาชาติ)

หมายถึง มาตรการลงโทษที่คณะมนตรีความมั่นคงใช้ต่อประเทศสมาชิกที่มีการกระทำที่ละเมิดกฎบัตรสหประชาชาติ รวมทั้งเป็นภัยต่อสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศโดยการจำกัด หรือห้ามประเทศสมาชิกอื่น ๆ ติดต่อกับในด้านต่าง ๆ (เช่น ด้านการค้า การคมนาคมขนส่ง) อย่างเป็นทางการกับประเทศนั้น ๆ เพื่อบีบบังคับให้มีการปฏิบัติตามข้อมติของคณะมนตรีความมั่นคง มาตรการห้ามการติดต่อเหล่านี้ บางครั้งเรียกว่า **ปิดล้อม (embargo)** เช่น ปิดล้อมด้านอาวุธ ปิดล้อมด้านการค้า เป็นต้น

SAPTA

South Asia's Preferential Trading Agreement

ความตกลงพิเศษทางการค้าในภูมิภาคเอเชียใต้

เป็นไปตามมติของที่ประชุมสุดยอดของ SAARC ครั้งที่ 8 ที่กรุงนิวเดลี ประเทศอินเดีย เมื่อปี พ.ศ. 2538

Schengen States

กลุ่มประเทศทั้งในและนอกสหภาพยุโรปบางประเทศ ที่ยอมรับกันให้ประชาชนของแต่ละประเทศเดินทางไปมาถึงกันและเข้าเมืองได้โดยไม่มีการตรวจลงตราหรือมีการควบคุมใด ๆ ระหว่างกัน และสำหรับประชาชนจากประเทศที่สาม หากได้รับอนุญาตให้เดินทางไปประเทศหนึ่งประเทศใดในกลุ่มประเทศนี้แล้วจะสามารถเดินทางต่อไปประเทศอื่น ๆ ในกลุ่มนี้ได้โดยไม่มีการควบคุม ปัจจุบันมีสมาชิก 25 ประเทศ ประกอบด้วย เบลเยียม เดนมาร์ก เยอรมนี กรีซ สเปน ฝรั่งเศส อิตาลี ลักเซมเบิร์ก เนเธอร์แลนด์ ออสเตรีย โปรตุเกส ฟินแลนด์ สวีเดน นอร์เวย์ ไอซ์แลนด์ เอสโตเนีย ฮังการี ลัตเวีย ลิทัวเนีย มอลต้า โปแลนด์ สโลวีเนีย สโลวาเกีย เช็ก และสวิตเซอร์แลนด์ นอกจากนี้มีประเทศที่อยู่ระหว่างเตรียมความพร้อมเข้าร่วม ได้แก่ ไชปรัส โรมาเนีย และบัลแกเรีย

SCO

Shanghai Cooperation Organization

พัฒนามาจากเวทีการประชุม Shanghai Five ซึ่งจีนเป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2539 เดิมมีสมาชิก 5 ประเทศ ได้แก่ จีน รัสเซีย คาซัคสถาน สาธารณรัฐคีร์กีซ และทาจิกิสถาน ต่อมาเมื่อเดือนมิถุนายน 2544

อูชเบกิสถาน ได้เข้าเป็นสมาชิกด้วย จึงมีการเปลี่ยนชื่อ
กลไกความร่วมมือนี้เป็น Shanghai Cooperation
Organization เดิมมีวัตถุประสงค์เพื่อเสริมสร้าง
ความมั่นใจและแก้ไขข้อพิพาทเกี่ยวกับพรมแดนของ
ประเทศสมาชิก และต่อมาได้ขยายขอบเขตความร่วมมือ
ให้ครอบคลุม ทั้งด้านการเมือง ความมั่นคง เศรษฐกิจ
การค้า วิทยาศาสตร์ วัฒนธรรม การศึกษา พลังงาน
การคมนาคม

SEAFILD

Southeast Asia Fund for Institutional and Legal
Development

กองทุนเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เพื่อการพัฒนาสถาบัน
และกฎหมาย

ไทยและแคนาดาได้จัดทำร่างบันทึกความเข้าใจระหว่าง
กัน เพื่อจัดตั้งสำนักงานกองทุนฯ ในประเทศไทย

SEAMEO

Southeast Asian Ministers of Education
Organization

องค์การรัฐมนตรีศึกษาแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป็นองค์การระหว่างประเทศส่วนภูมิภาค ตั้งขึ้นเมื่อ
วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2508 ภายใต้ความตกลง
ร่วมกันระหว่างรัฐบาลของประเทศในภูมิภาคเอเชีย
ตะวันออกเฉียงใต้ ในปัจจุบันมีประเทศสมาชิก 10
ประเทศ คือ อินโดนีเซีย ลาว มาเลเซีย ฟิลิปปินส์
สิงคโปร์ ไทย กัมพูชา บรูไน ดารุสซาลาม เวียดนาม
และเมียนมาร์ และมีสมาชิกสมทบอีก 6 ประเทศ คือ

ออสเตรเลีย ฝรั่งเศส นิวซีแลนด์ แคนาดา เยอรมนี และเนเธอร์แลนด์

SEANWFZ Treaty

Southeast Asia Nuclear Weapon-Free Zone Treaty
สนธิสัญญาเขตปลอดอาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป็นสนธิสัญญาของประเทศสมาชิกอาเซียนทั้ง 10 ประเทศ ซึ่งลงนาม ณ กรุงเทพฯ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม 2538 และมีผลใช้บังคับเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2540 โดยมีใจความสำคัญ คือ ไม่ให้รัฐภาคีพัฒนา ผลิต ครอบครอง หรือทดสอบอาวุธนิวเคลียร์ภายในอาณาเขต เศรษฐกิจจำเพาะและไหล่ทวีป เพื่อป้องกันการแพร่ขยาย อาวุธนิวเคลียร์ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

seating plan

แผนผังที่นั่ง (ในโต๊ะอาหาร)

SEATO

Southeast Asia Treaty Organization

องค์การสนธิสัญญาป้องกันภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ (สปอ. หรือซีโต้)

- ก่อตั้งขึ้นตามสนธิสัญญามะนิลา หรือที่รู้จักกันอีกชื่อหนึ่งว่า “กติกามะนิลา” (Manila Pact) ซึ่งการลงนามมีขึ้นในวันที่ 8 กันยายน พ.ศ. 2497 ณ กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์ และมีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2498 ในช่วงสงครามเย็น โดย 8 ประเทศที่เข้าร่วม คือ สหรัฐอเมริกา สหราชอาณาจักร ฝรั่งเศส ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ ปากีสถาน ไทย และฟิลิปปินส์

- โดยมีวัตถุประสงค์ คือ บรรดาประเทศสมาชิกต่าง แสดงความปรารถนาที่จะประสานความพยายามของตนที่จะป้องกันร่วมกัน เพื่อธำรงรักษาไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคง โดยเฉพาะข้อ 4 ของสนธิสัญญาเป็นข้อสำคัญที่สุด คือ แต่ละประเทศภาคีสัญญาตกลง เห็นพ้องกันว่า หากดินแดนของประเทศใดถูกรุกรานจากการโจมตีด้วยกำลังอาวุธ ประเทศภาคีทั้งหมดที่เหลือจะถือว่าเป็นอันตรายร่วมกัน และจะปฏิบัติการเพื่อเผชิญหน้ากับอันตรายร่วมกัน หรือถ้าหากพื้นที่ภายในเขตครอบคลุมของสนธิสัญญาถูกคุกคามด้วยประการใด ๆ ประเทศภาคีทั้งหมดจะปรึกษากันในทันที เพื่อตกลงในมาตรการเพื่อการป้องกันร่วมกัน

- สำนักงานใหญ่ขององค์การเคยตั้งอยู่ที่กรุงเทพมหานคร มี นายพจน์ สารสิน จากประเทศไทย ดำรงตำแหน่งเลขาธิการทั่วไป ซึ่งเป็นตำแหน่งผู้นำอย่างเป็นทางการขององค์การ ตั้งแต่ พ.ศ. 2500 - 2507 (ปัจจุบันนี้บริเวณที่เคยเป็นที่ตั้งสำนักงานใหญ่ขององค์การ SEATO ที่ถนนศรีอยุธยา ได้กลายเป็นที่ตั้งของกระทรวงการต่างประเทศ)

- ซีโต้ยุบเลิกอย่างเป็นทางการเมื่อวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2520 เนื่องจากสถานการณ์ทางการเมืองของโลกได้เปลี่ยนไปมาก สหรัฐอเมริกาถอนกำลังทหารออกจากเวียดนามใต้ และรัฐบาลที่อเมริกาสนับสนุน ประสบความพ่ายแพ้ทั้งในเวียดนาม ลาว และกัมพูชา และทำให้องค์การซีโต้หมดความจำเป็นในฐานะเครื่องมือในการดำเนินนโยบายต่างประเทศของสหรัฐอเมริกาในภูมิภาคนี้

second, support a proposal **รับรอง, สนับสนุนข้อเสนอ**

security community ประชาคมความมั่นคง

เป็นการรวมตัวกันของบรรดาประเทศในภูมิภาคเพื่อศึกษาและเสริมสร้างความมั่นคงของภูมิภาค โดยเน้นการส่งเสริมความร่วมมือบนพื้นฐานของแนวความคิดของความมั่นคงร่วมกัน

self-determination การกำหนดเจตจำนงของตนเอง

หมายถึง สิทธิและเสรีภาพในการที่จะให้ชนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งในประเทศใดประเทศหนึ่งตัดสินใจหรือกำหนดสถานะด้านการเมือง เศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรมของตน โดยเลือกที่จะอยู่อย่างเดิมหรือแยกตัวออกไป

self-governing country ประเทศที่ปกครองตนเอง

SEMIS

Subregional Environmental Monitoring Information System

ศูนย์ข้อมูลติดตามด้านสิ่งแวดล้อมในอนุภูมิภาค
ลุ่มแม่น้ำโขง

SENASA

Servicio Nacional de Sanidad y Calidad Agroalimentaria

สำนักงานตรวจสอบสุขอนามัยพืชและสัตว์ของ
อาร์เจนตินา

เป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบการตรวจสอบมาตรฐาน

การส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตรและสัตว์ ซึ่งอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของกระทรวงเศรษฐกิจและการผลิตของอาร์เจนตินา โรงงานผลิตสัตว์น้ำของไทยที่ส่งออกสินค้าไปยังอาร์เจนตินาจะต้องได้รับใบรับรองมาตรฐานการผลิตจาก SENASA ก่อนที่จะได้รับอนุญาตให้นำสินค้าเข้าสู่อาร์เจนตินา

SEOM

Senior Economic Officials Meeting

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน

คือการประชุมของผู้แทนหน่วยงานด้านเศรษฐกิจของประเทศสมาชิกอาเซียนระดับอธิบดี (ของไทย ได้แก่ อธิบดีกรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์) จัดขึ้นปีละ 3 ครั้ง (หรืออาจมีสมัยพิเศษหากเห็นเหมาะสม) เพื่อหารือทบทวน และพิจารณา กำหนดแนวทางความร่วมมือทางเศรษฐกิจของอาเซียน

session (meeting)

สำหรับการประชุม หมายถึง **สมัยประชุม** หรือ **ช่วงการประชุม**

Shanghai Five

ดูที่ SCO Shanghai Cooperation Organization

Shari'ah Law

กฎหมายชะอีระห์

กฎหมายอิสลามที่มีรากฐานมาจากคัมภีร์อัลกุรอาน แบบอย่างคำสอนของศาสดา นบีมุฮัมมัด และความเห็นพ้องต้องกันของบรรดาผู้ทรงความรู้ในเรื่องศาสนา บัญญัติอิสลาม

Shi'a

นิกายชีอะห์

นิกายที่มีชาวมุสลิมนับถือมากเป็นอันดับที่ 2 ของศาสนาอิสลาม มีจุดเริ่มต้นจากมุสลิมกลุ่มหนึ่งที่สนับสนุนอะลี ลูกพี่ลูกน้องและลูกเขยของศาสดา นบีมุฮัมมัดให้เป็นประมุข (เคาะลีฟะห์) ของประชาคมมุสลิมหลังจากศาสดา นบีมุฮัมมัดเสียชีวิต ปัจจุบันมุสลิมที่นับถือนิกายชีอะห์อาศัยอยู่ในอิหร่านและอิรักเป็นส่วนใหญ่

shirt and tie

ชุดเสื้อเชิ้ต ผูกไท

short dress

ชุดกลางวันสำหรับสุภาพสตรี

Shuttle Diplomacy

การทูตแบบกระสวย

หมายถึง การเดินทางไปเจรจาทางการทูตเพื่อคลี่คลายปัญหาหรือกรณีพิพาทโดยผู้ไกล่เกลี่ยจะต้องเดินทางกลับไป-กลับมาระหว่างประเทศหรือคู่กรณีที่มีความขัดแย้งกัน เช่น การแก้ปัญหาในตะวันออกกลาง

SICA

Central American Integration System

หรือ Sistema de la Integración Centroamericana

ระบบการรวมกลุ่มในอเมริกากลาง

ก่อตั้งเมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2534 เพื่อกระตุ้นกระบวนการบูรณาการกลุ่มประเทศในภูมิภาคอเมริกากลาง ประกอบด้วยสมาชิก 7 ประเทศจากอเมริกากลาง ได้แก่ เบลีซ คอสตาริกา เอลซัลวาดอร์ กัวเตมาลา

ฮอนดูรัส นิการากัว และปานามา และสมาชิกสมทบ 1 ประเทศ คือ สาธารณรัฐโดมินิกัน และประเทศ ผู้สังเกตการณ์ 3 ประเทศ ได้แก่ สเปน จีน และเม็กซิโก

Sida

Swedish International Development Cooperation Agency

สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ
แห่งสวีเดน

Sister Cities

บ้านพี่เมืองน้อง

หมายถึง ความตกลงระหว่างประเทศ หรือเมือง ในประเทศที่ต่างกัน ในการที่จะสถาปนาเมืองในประเทศ ของแต่ละฝ่ายให้มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ เช่น นครเชียงใหม่เป็นบ้านพี่เมืองน้องกับนครเซี่ยงไฮ้ หรือกรุงเทพฯ เป็นบ้านพี่เมืองน้องกับนครลอสแอนเจลิส

sit-down dinner

งานเลี้ยงอาหารค่ำที่มีการจัดแผนผังที่นั่ง

SL

Sensitive List

รายการอ่อนไหว

หมายถึง รายการสินค้าหรือสาขาการลงทุนที่มีความ อ่อนไหวของแต่ละประเทศที่จะได้รับผลกระทบจาก แผนงานความร่วมมือด้านการค้าเสรีหรือการลงทุนเสรี

small arms

อาวุธขนาดเล็ก

หมายถึง อาวุธที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางของขนาดปากกระบอกปืนต่ำกว่า 100 มิลลิเมตร และสามารถพกพาไปใช้ได้โดยคนคนเดียว

SME

Small and Medium-Sized Enterprises

วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม

Social Safety Nets

โครงข่ายรองรับทางสังคม

หมายถึง มาตรการในการให้ความช่วยเหลือทางสังคมแก่ประชาชนเพื่อบรรเทาภาวะวิกฤตต่าง ๆ อาทิ ปัญหาการว่างงาน ปัญหาความยากจน และการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสทางสังคม ด้วยการดำเนินนโยบายระยะสั้นในการสร้างงาน การให้การฝึกอบรมวิชาชีพใหม่ และอื่น ๆ อันจะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์อย่างต่อเนื่องในระยะยาวและการพัฒนาสังคมอย่างรอบด้านในภาพรวม

SOM

Senior Officials Meeting

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสระดับปลัดกระทรวง

SOM-AMAF

Senior Officials Meeting of the ASEAN Ministers on Agriculture and Forestry

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสของรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้

การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสที่กำกับดูแลด้าน

การเกษตรและป่าไม้ จัดขึ้นเป็นประจำทุกปี เพื่อ กำหนดนโยบายและติดตามความร่วมมือด้านเกษตร และป่าไม้ของอาเซียน เพื่อเตรียมการสำหรับการ ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านการเกษตรและป่าไม้

SOM-DP

Senior Officials Meeting on Development Planning
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการวางแผนการพัฒนา
อาเซียน

SOM-ED

Senior Officials Meeting on Education
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการศึกษาของอาเซียน
เป็นเวทีหารือความคืบหน้าและร่วมมือดำเนินกิจกรรม
ต่าง ๆ ด้านการศึกษาของประเทศสมาชิกอาเซียน เพื่อ
พัฒนาคุณภาพและความเท่าเทียมในการได้รับโอกาส
ทางการศึกษา โดยจะจัดขึ้นทุก 2 ปี

SOM-I

Senior Officials Meeting on Investment
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการลงทุน

SOME

Senior Officials Meeting on Energy
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านพลังงาน
การประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านพลังงาน เพื่อ
เตรียมการสำหรับการประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้าน
พลังงาน

SOMHD

Senior Officials Meeting on Health Development
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการพัฒนาสาธารณสุข
เป็นเวทีหารือความคืบหน้าการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ
ด้านสาธารณสุขเพื่อนำข้อเสนอเชิงนโยบายเข้าสู่เวที
การประชุมระดับรัฐมนตรี โดยจะจัดขึ้นเป็นประจำ
ทุกปี

SOMRDPE

Senior Officials Meeting on Rural Development
and Poverty Eradication
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านการพัฒนา
ชนบทและการขจัดความยากจน
เป็นกลไกในการวางแผน ประสานงาน ติดตามผล และ
ดำเนินงานตามนโยบายที่ได้รับจากที่ประชุมระดับ
รัฐมนตรี โดยประเทศสมาชิกอาเซียนจะหมุนเวียน
เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมปีละครั้ง

SOMS

Senior Officials Meeting on Sports
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านกีฬา
เป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเกี่ยวกับการ
ดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ในกรอบความร่วมมือ
ด้านกีฬาโดยมีการจัดประชุมทุกปี

SOMSWD

Senior Officials Meeting on Social Welfare and
Development
การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสอาเซียนด้านสวัสดิการสังคม
และการพัฒนา

มีการประชุมทุกปี เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของกลุ่มเปราะบางในสังคม กลุ่มด้อยโอกาสและกลุ่มคนที่อาศัยอยู่ในชนบท โดยมุ่งให้ทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการพัฒนา รวมถึงสตรี เยาวชน และชุมชนท้องถิ่น และให้ความสำคัญกับการกระชับความร่วมมือในประเทศสมาชิกอาเซียนเพื่อช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา และคนพิการที่ตกเป็นเหยื่อของความเลื่อมทางสังคม

SOMTC

Senior Officials Meeting on Transnational Crime ที่ประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสว่าด้วยอาชญากรรมข้ามชาติ
เป็นการประชุมระดับหัวหน้าหน่วยงานที่รับผิดชอบด้านการต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติเพื่อหารือและกำหนดแนวทางในการส่งเสริมความร่วมมือด้านการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติในอาเซียน และเสนอข้อพิจารณาต่อที่ประชุมรัฐมนตรีอาเซียนด้านอาชญากรรมข้ามชาติ (AMMTC)

SOMTI

Senior Officials' Meeting on Trade and Investment การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการค้าและการลงทุนของเอเชีย-ยุโรป
เป็นกลไกหนึ่งภายใต้อาเซียน สำหรับความสัมพันธ์ด้านการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศสมาชิก เริ่มเมื่อปี พ.ศ. 2539

SOMY

Senior Officials Meeting on Youth การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านเยาวชน
เป็นการประชุมระดับเจ้าหน้าที่อาวุโสเกี่ยวกับการดำเนิน

งานและกิจกรรมต่าง ๆ ในกรอบความร่วมมือด้าน
เยาวชน โดยมีการจัดประชุมทุกปี

South-South Cooperation

**ความร่วมมือใต้-ใต้ หรือ ความร่วมมือระหว่างประเทศ
กำลังพัฒนา**

เป็นความร่วมมือทางเศรษฐกิจและวิชาการที่ประเทศ
กำลังพัฒนา/ด้อยพัฒนา ให้ความช่วยเหลือซึ่งกัน
และกันภายหลังจากที่ความช่วยเหลือทางเศรษฐกิจและ
วิชาการที่ประเทศที่พัฒนาแล้วได้ให้แก่ประเทศกำลัง
พัฒนา/ด้อยพัฒนามีแนวโน้มลดลงและมีการนำเงื่อนไข
อื่น ๆ มาผูกกับการให้ความช่วยเหลือมากขึ้น อาทิ
ประเด็นสิ่งแวดล้อม โดยความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
และวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนา/ด้อยพัฒนา
นี้ จะเป็นหนึ่งในลักษณะของการให้ (เช่น ทุนการศึกษา/
ทุนฝึกอบรม/ทุนดูงาน/ผู้เชี่ยวชาญ/วัสดุอุปกรณ์) ของ
ประเทศใดประเทศหนึ่งแต่ฝ่ายเดียว อาทิ การให้ความ
ร่วมมือด้านทุนฝึกอบรมระยะสั้นในสาขาการเกษตร
ของไทยแก่ประเทศในแอฟริกา และในลักษณะของการ
แลกเปลี่ยนความร่วมมือระหว่างกัน

sovereignty

อธิปไตย อำนาจอธิปไตย

SPAE

Strategic Plan of Action on Environment

แผนปฏิบัติการกลยุทธ์ด้านสิ่งแวดล้อม

เป็นแนวทางในการดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อมของ
อาเซียน

SPDC

State Peace and Development Council

สภาเพื่อสันติภาพและการพัฒนาแห่งรัฐ

เป็นองค์กรปกครองสูงสุดของพม่า เดิมมีชื่อว่า สภาฟื้นฟูกฎหมายและระเบียบแห่งรัฐ (SLORC - State Law and Order Restoration Council) อันเป็นกลุ่มทหารพม่าที่เข้ายึดอำนาจการปกครอง ในวันที่ 18 กันยายน 2531 ภายหลังจากที่ประชาชนชาวพม่าได้ออกมาเดินขบวนประท้วงรัฐบาลภายใต้การนำของพรรคโครงการสังคมนิยมพม่า การเข้ายึดอำนาจรัฐในครั้งนั้นเป็นไปอย่างนองเลือดและคณะทหารดังกล่าวได้ให้สัญญาว่าจะจัดให้มีการเลือกตั้ง แต่ภายหลังการเลือกตั้งในวันที่ 27 พฤษภาคม 2533 SLORC กลับปฏิเสธที่จะมอบอำนาจการปกครองให้แก่พรรค National League for Democracy (NLD) และเมื่อเดือนพฤศจิกายน 2540 SLORC ก็ได้เปลี่ยนชื่อเป็น SPDC

Special and Differential Treatment (S and D)

การปฏิบัติแบบพิเศษและแตกต่าง

ในความตกลงต่าง ๆ ของ WTO จะมีข้อบทเกี่ยวกับการให้การปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างแก่สมาชิกที่เป็นประเทศกำลังพัฒนา ข้อบทดังกล่าวอาจแบ่งกว้างๆ ได้เป็น 3 ลักษณะ คือ (1) ข้อบทที่กำหนดให้ประเทศพัฒนาแล้วต้องดำเนินมาตรการเพื่อช่วยอำนวยความสะดวกทางการค้าแก่ประเทศเหล่านี้ (2) ความยืดหยุ่นในการปฏิบัติตามพันธกรณีในความตกลงต่าง ๆ อาทิ

ระยะเวลาปรับตัวที่นานกว่าหรือระดับการเปิดตลาดที่
น้อยกว่าประเทศพัฒนาแล้ว (3) การให้ความช่วยเหลือ
ทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะแก่ประเทศเหล่านี้

Specialised Agency

ทบวงการชำนัญพิเศษ (ในกรอบสหประชาชาติ)
เป็นองค์การปฏิบัติงานเฉพาะสาขา ได้รับการจัดตั้ง
โดยความตกลงระหว่างประเทศ และมีความสัมพันธ์
กับสหประชาชาติตามความตกลงพิเศษ เช่น องค์การ
ศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ
(UNESCO)

Special Envoy

ผู้แทนพิเศษที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายในกรณี
ต่าง ๆ

SPF

South Pacific Forum

เวทีหารือของกลุ่มประเทศในภูมิภาคแปซิฟิกใต้
จัดตั้งขึ้นเมื่อปี พ.ศ. 2514 ประเทศสมาชิกประกอบด้วย
ออสเตรเลีย หมู่เกาะคุก ไมโครนีเชีย คิริบาส
หมู่เกาะมาร์แชลล์ เนอรู นิวซีแลนด์ นูยู ปาปัวนิวกินี
หมู่เกาะโซโลมอน ตูวาลู ซามัวตะวันตก วานูอาตู
ตองกา และฟีจี

sponsoring state parties **รัฐภาคีผู้อุปถัมภ์**

SPS

Sanitary and Phytosanitary

สุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

เป็นมาตรการด้านสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชสำหรับผลิตภัณฑ์อาหารเพื่อให้เกิดความปลอดภัยสำหรับผู้บริโภค ในขณะที่เดียวกันมาตรการดังกล่าวจะต้องไม่เป็นอุปสรรคต่อการค้าระหว่างประเทศ

standing arrangement แนวปฏิบัติที่วางไว้

State Banquet

งานเลี้ยงอาหารค่ำที่ประมุขของรัฐผู้รับจัดขึ้นอย่างเป็นทางการ เพื่อเป็นเกียรติแก่ประมุขของรัฐผู้มาเยือน สำหรับงานเลี้ยงอาหารค่ำซึ่งประมุขของรัฐผู้มาเยือนอย่างเป็นทางการ จัดขึ้นเพื่อเป็นการตอบแทนแก่ประมุขของรัฐผู้รับ เรียกว่า **Return Banquet**

State of Palestine

รัฐปาเลสไตน์

ชื่ออย่างเป็นทางการของปาเลสไตน์มีขึ้นหลังจาก PLO ประกาศความเป็นรัฐฝ่ายเดียว (Self-Declaration) เมื่อ พ.ศ. 2531

State of residence

รัฐถิ่นที่อยู่

STOM

ASEAN Senior Transport Officials Meeting

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านการขนส่งอาเซียน

มีการประชุมปีละ 2 ครั้ง มีวัตถุประสงค์เพื่อติดตามความคืบหน้าการดำเนินโครงการความร่วมมือต่าง ๆ ตามที่ได้มอบหมายให้คณะทำงานอาเซียนด้านการขนส่งสาขาต่าง ๆ ได้แก่ คณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการอำนวยความสะดวก

ความสะดวกในการขนส่ง คณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางอากาศ คณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางน้ำ และคณะทำงานอาเซียนว่าด้วยการขนส่งทางบก ดำเนินการ การควบคุม ซึ่งเน้นแนวทาง และ กำกับการค้าเดินทางต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่ (ASEAN Transport Ministers Meeting : ATM) กำหนดไว้ รวมถึงการรายงานผลการดำเนินงานต่าง ๆ ให้ที่ประชุม ATM ทราบเป็นประจำทุกปี

strategic partnership **หุ้นส่วนทางยุทธศาสตร์**

เป็นลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างสองประเทศที่มีความใกล้ชิดสนิทสนมอย่างยิ่งอยู่บนพื้นฐานของความเสมอภาค มีนโยบายและแนวคิดทางการเมือง เศรษฐกิจ สังคม และการทหารไปในแนวทางเดียวกัน

Subcommittee on Neighbouring Countries Economic Development Cooperation

คณะอนุกรรมการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน

- มติคณะรัฐมนตรีเมื่อ 18 พฤศจิกายน 2546 ให้จัดตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาความร่วมมือทางเศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน (อพบ.) ซึ่งคณะกรรมการนโยบายเศรษฐกิจระหว่างประเทศ ได้มีคำสั่งที่ 4 / 2547 เมื่อ 6 พฤษภาคม 2547 จัดตั้ง อพบ. แล้ว โดยมีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศเป็นประธาน ผู้แทน

หน่วยงานที่เกี่ยวข้องจากภาครัฐและเอกชนเป็น
อนุกรรมการ สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติกับกรมเศรษฐกิจระหว่าง
ประเทศ กระทรวงการต่างประเทศเป็นอนุกรรมการ
และฝ่ายเลขานุการ

- อพบ. มีหน้าที่พิจารณากลับกรองเสนอแนะนโยบาย
แผนงานและโครงการตามแผนงานการจัดระบบเศรษฐกิจ
ตามแนวชายแดนและการพัฒนาความร่วมมือทาง
เศรษฐกิจกับประเทศเพื่อนบ้าน ซึ่งครอบคลุมการ
ดำเนินงาน ACMECS ด้วย ทั้งนี้ ในส่วนของ AC-
MECS มีสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจ
และสังคมแห่งชาติทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการ
ประสานกับหน่วยงานภายในของไทยให้ดำเนินงานเป็น
ไปตามแผนปฏิบัติการ และกระทรวงการต่างประเทศ
ทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักในการประสานกับประเทศ
สมาชิก ACMECS

subject

คนในบังคับ

submit a draft resolution เสนอร่างข้อมติ

subordinate

ผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา

succession of states

การสืบทอดของรัฐ

suite of honour

คณะผู้ติดตามเกียรติยศ

- สำหรับการเยือนอย่างเป็นทางการระดับประมุขของรัฐ จะประกอบด้วย ข้าราชการชั้นผู้ใหญ่ที่ประมุขของรัฐจัดให้มาประจำประมุขของรัฐผู้มาเยือน
- สำหรับการเยือนอย่างเป็นทางการระดับหัวหน้ารัฐบาล จะประกอบด้วย รัฐมนตรีเกียรติยศ เอกอัครราชทูตไทย ประจำประเทศผู้มาเยือน อธิบดีกรมพิธีการทูต พร้อมทั้งนายทหารเกียรติยศ ในกรณีที่ผู้มาเยือนมีคู่สมรส ก็จะมีเพิ่มคู่สมรสของคณะผู้ติดตามเกียรติยศ และนายตำรวจหญิงประจำ ตลอดจนการเยือน

Sunni

นิกายซุนนี

นิกายที่มีชาวมุสลิมนับถือเป็นจำนวนมากที่สุดของศาสนาอิสลาม เป็นนิกายที่ปฏิบัติตามแบบอย่างคำสอนของศาสดา นบีมุฮัมมัด อย่างเคร่งครัด

Superpower

อภิมหาอำนาจ

suspension

การระงับการใช้บังคับของสนธิสัญญา

sustainable development

การพัฒนาที่ยั่งยืน

หมายถึง การพัฒนาใด ๆ ที่ไม่ทำให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับผลกระทบเสียหายและเกิดการเสื่อมโทรม

T

TAC

Treaty of Amity and Cooperation

สนธิสัญญาไมตรีและความร่วมมือในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

เป็นสนธิสัญญาที่จัดทำขึ้นโดยอาเซียนเมื่อ พ.ศ. 2519 เพื่อกำหนดหลักการดำเนินความสัมพันธ์ในภูมิภาค โดยมีหลักการที่สำคัญ ได้แก่ การเคารพในอำนาจอธิปไตย ความเท่าเทียมกัน บูรณภาพแห่งดินแดน การไม่แทรกแซงกิจการภายใน การแก้ไขปัญหาโดยสันติ การไม่ใช้หรือขู่ว่าจะใช้กำลัง และการส่งเสริมความร่วมมือระหว่างกัน รวมทั้งมีมาตรการเกี่ยวกับแนวทางยุติความขัดแย้งโดยสันติวิธี โดยอาศัยกลไกคณะอัครมนตรี (High Council) ปัจจุบันประเทศในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ทั้ง 10 ประเทศ เป็นภาคีสันติสัญญาฯ

Taliban

นักเรียนศาสนา (ความหมายตรง)

ชื่อกลุ่มการเมืองและการทหารในอัฟกานิสถาน ตั้งขึ้นโดยมุลลอฮ์ มุฮัมมัด อุมร์ ครูสอนศาสนา ซึ่งรวบรวมนักเรียนที่มีอุดมการณ์เดียวกันลุกฮือขึ้นโค่นล้มผู้บัญชาการทหารในจังหวัดกันดาฮาร์ใน พ.ศ. 2537 โดยมีเป้าหมายที่จะทำให้ประเทศปกครองด้วยกฎหมายอิสลาม และประสบความสำเร็จสามารถยึดครองกรุงคาบูลได้เมื่อ พ.ศ. 2539

TCDC

Technical Cooperation among Developing Countries

ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศกำลังพัฒนา

เป็นกิจกรรมการแลกเปลี่ยนความร่วมมือทางวิชาการ ภายใต้กรอบขององค์การสหประชาชาติ โดยเป็นการแลกเปลี่ยนคณะเจ้าหน้าที่เพื่อการดูงาน/ฝึกอบรม และแลกเปลี่ยนผู้เชี่ยวชาญระหว่างประเทศกำลังพัฒนาด้วยกัน โดยประเทศที่ขอหรือส่งเจ้าหน้าที่จะรับผิดชอบค่าเดินทางระหว่างประเทศ ในขณะที่ประเทศเจ้าภาพจะรับผิดชอบค่าใช้จ่ายภายในประเทศ อาทิ ค่ากินอยู่ ค่าฝึกอบรม/ดูงาน

TCJDS

Thailand - Cambodia Joint Development Study for Economic Cooperation Plan

โครงการจัดทำแผนความร่วมมือทางเศรษฐกิจและแผนปฏิบัติการระหว่างไทย-กัมพูชา

มีวัตถุประสงค์เพื่อกำหนดทิศที่มีศักยภาพในการพัฒนาตลอดจนสาขาทางเศรษฐกิจที่ควรมีความร่วมมือต่อกัน เพื่อกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือทางเศรษฐกิจระหว่างไทย-กัมพูชาในระยะสั้น ระยะปานกลาง และระยะยาว รวม 5 สาขา ได้แก่ โครงสร้างทางกายภาพ (ถนนและไฟฟ้า) อุตสาหกรรมการเกษตรและประมง อุตสาหกรรมเบา การพัฒนาการท่องเที่ยว และการเชื่อมโยงทางการค้า โดยจะส่งเสริมให้ภาคเอกชนเข้ามา มีบทบาทและลงทุนในกิจกรรมทางเศรษฐกิจดังกล่าว ทั้งนี้ โครงการและกิจกรรมต่าง ๆ จะใช้ระยะเวลาดำเนินการ 15 ปี เริ่มตั้งแต่ พ.ศ. 2545 เป็นต้นไป

TCTP

Third Country Training Programme

โครงการฝึกอบรมประเทศที่สาม

เป็นรูปแบบการให้ความร่วมมือทางวิชาการระหว่างกรมวิเทศสหการ (ปัจจุบัน คือ สำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ กระทรวงการต่างประเทศ) กับองค์การระหว่างประเทศและ/หรือรัฐบาลต่างประเทศในการจัดหลักสูตรการศึกษา/ฝึกอบรม/ดูงานให้แก่ผู้รับทุนจากประเทศกำลังพัฒนา โดยองค์การระหว่างประเทศหรือรัฐบาลต่างประเทศเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายของผู้รับทุน และค่าใช้จ่ายในการศึกษา/ฝึกอบรม/ดูงาน

Team Thailand

ทีมประเทศไทย

หมายถึง รูปแบบของการทำงานที่เป็นเอกภาพของหน่วยราชการไทยในการปกป้อง รักษา และส่งเสริมผลประโยชน์ของไทยในต่างประเทศ ตลอดจนเพื่อช่วยประหยัดงบประมาณ ขจัดความซ้ำซ้อน ลดการทำงานที่ไม่จำเป็นให้หมดไป และช่วยให้มีการประสานงานระหว่างหน่วยงานมากยิ่งขึ้น อันจะช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพและเพิ่มประสิทธิผลของการทำงาน แนวคิดเรื่องทีมประเทศไทยเป็นการสร้างวัฒนธรรมใหม่ในการทำงานของหน่วยงานไทยในต่างประเทศ โดยเน้นให้ส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจที่มีภารกิจในต่างประเทศทำงานร่วมกันอย่างมีเอกภาพ ไม่ซ้ำซ้อน มีทิศทางเดียวกันเพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันบนพื้นฐานของแผนงานรวมที่เป็นเอกภาพ

(unified work plan) มีสำนักงานที่เป็นเอกภาพ (unified structure) และมีกรอบการประสานงานที่เป็นเอกภาพ (unified command) โดยมีกระทรวงการต่างประเทศซึ่งรับผิดชอบภาพรวมของการดำเนินงาน ความสัมพันธ์กับต่างประเทศทำหน้าที่เป็นหัวหน้าทีมในการประสานงาน ทั้งนี้ เป็นไปตามนโยบายการปฏิรูประบบราชการในต่างประเทศ ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติเห็นชอบ เมื่อวันที่ 29 กันยายน พ.ศ. 2541

TEL

Temporary Exclusion List

รายการขอยกเว้นเป็นการชั่วคราว

หมายถึง รายการที่ขอยกเว้นจากแผนความตกลงเป็นการชั่วคราว เพื่อให้มีระยะเวลาในการปรับตัว อาทิ รายการขอยกเว้นเป็นการชั่วคราวของเขตการค้าเสรีอาเซียน หรือรายการขอยกเว้นจากการเปิดเสรีอุตสาหกรรมและการประติบัติเยี่ยงคนชาติของเขตการค้าเสรีอาเซียน

TELMIN

Telecommunications and IT Ministers Meeting

การประชุมรัฐมนตรีด้านโทรคมนาคมอาเซียน

จัดขึ้นครั้งแรกเมื่อปี พ.ศ. 2544 โดยจะจัดการประชุมปีละ 1 ครั้ง เพื่อหารือเกี่ยวกับความร่วมมือด้านโทรคมนาคมของอาเซียน โดยมีการประชุมระหว่างรัฐมนตรีด้านโทรคมนาคมจากประเทศสมาชิกอาเซียน และการหารือกับประเทศคู่เจรจาของอาเซียน ได้แก่ จีน ญี่ปุ่น เกาหลีใต้ และอินเดีย ทั้งนี้ การจัดการ

ประชุมความร่วมมือด้านโทรคมนาคมอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของการประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจอาเซียน (AEM) และการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสเศรษฐกิจอาเซียน (SEOM)

TELSOM

Telecommunications and IT Senior Officials Meeting

การประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านโทรคมนาคมอาเซียน คือการประชุมเจ้าหน้าที่อาวุโสด้านโทรคมนาคมอาเซียนระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน โดยมีการประชุมอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง ควบคู่ไปกับการประชุมรัฐมนตรีด้านโทรคมนาคม แต่อาจมีการประชุมพิเศษได้หากจำเป็นหรือตามที่มีการประชุมรัฐมนตรีด้านโทรคมนาคมขอให้จัดเพิ่มเติม

terms and conditions ข้อกำหนดและเงื่อนไข

terms and modalities ข้อกำหนดและแบบวิธี

terms of reference ขอบเขตอำนาจหน้าที่

territorial sea

ทะเลอาณาเขต

รัฐทุกรัฐมีสิทธิกำหนดความกว้างของทะเลอาณาเขตของตนได้จนถึงขอบเขตหนึ่ง ซึ่งไม่เกิน 12 ไมล์ทะเลโดยวัดจากเส้นฐานที่กำหนดขึ้นตามอนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล พ.ศ. 2525

territory

อาณาเขต/ดินแดน

TFAP

Trade Facilitation Action Plan

แผนปฏิบัติการอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่าง
เอเชีย-ยุโรป

มีการจัดลำดับความสำคัญไว้หลายสาขา เช่น ทางด้าน
ทรัพย์สินทางปัญญา E-commerce การจัดซื้อจัดจ้าง
ของรัฐบาล กระบวนการทางด้านศุลกากร ฯลฯ

Thai Centre

ศูนย์วัฒนธรรมไทย

เป็นโครงการเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยในต่างประเทศ
เพื่อให้ชาวต่างประเทศได้รู้จักและเข้าใจประเทศไทย

Thai Corner

มุมหนังสือไทย

เป็นโครงการบริจาคหนังสือ ตำราเรียนภาษาไทย รวมทั้ง
ศิลปวัตถุของไทย หรือศูนย์วัฒนธรรมไทยเพื่อการ
เผยแพร่ภาษาไทยและศิลปวัฒนธรรมไทยให้แก่
ประเทศเพื่อนบ้านหรือมิตรประเทศ โดยอาจใช้สถานที่
ในห้องสมุดสาธารณะ หรือในมหาวิทยาลัยของต่าง
ประเทศ หรือในสถานเอกอัครราชทูต สถานกงสุลใหญ่
ของไทยโดยจัดตั้งเป็นมุมเฉพาะสำหรับจัดวางหนังสือ
ไทยให้ชาวต่างชาติได้อ่านหรือศึกษาภาษาไทย บางแห่ง
อาจเรียกชื่อว่า Thai Collection ก็ได้

thalweg

ร่องน้ำลึก

ร่องทางเดินของน้ำในท้องน้ำของแม่น้ำซึ่งเป็นส่วนที่ลึก

ที่สุดของแม่น้ำสายหนึ่ง ๆ เป็นลักษณะทางธรรมชาติ ซึ่งรัฐที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณานำมาใช้เป็นเส้นเขตแดน ระหว่างประเทศได้ เช่น ร่องน้ำลึกเป็นเส้นเขตแดน ในแม่น้ำโขงระหว่างไทยกับลาว

The Great Wonders of Suwannabhumi

โครงการสิ่งมหัศจรรย์แห่งสุวรรณภูมิ

หมายถึง โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวระหว่างกลุ่ม ประเทศอนุภูมิภาคที่นับถือศาสนาพุทธ อันประกอบด้วย ไทย ลาว กัมพูชา และพม่า โดยร่วมกันจัด รายการนำเที่ยวในโบราณสถานที่สำคัญต่าง ๆ ซึ่ง ถือว่าเป็นสิ่งมหัศจรรย์ของ 4 ประเทศ ได้แก่ วัด พระศรีรัตนศาสดารามในกรุงเทพฯ นครวัดในกัมพูชา โบราณสถานในพุกาม/มณฑลเยลในพม่า และแขวง หลวงพระบางในลาว เพื่อที่จะดึงดูดชาวต่างชาติให้มา สนใจในดินแดนแห่งนี้ และนำมาซึ่งการพัฒนาสถานที่ ดังกล่าว รวมทั้งยังจะเป็นการเชื่อมโยงการเดินทาง ระหว่าง 4 ประเทศอย่างสมบูรณ์ โครงการนี้เสนอ โดย ฯพณฯ ดร. สุรินทร์ พิศสุวรรณ รัฐมนตรีว่าการ กระทรวงการต่างประเทศ (ในขณะนั้น) และได้รับความ เห็นชอบจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ ลาว กัมพูชา และพม่า เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2542 ในระหว่างการประชุมสุดยอดอาเซียนอย่างไม่ เป็นทางการ ครั้งที่ 3 ที่กรุงมะนิลา ประเทศฟิลิปปินส์

the motion is rejected (lost) ญัตติเป็นอันตกไป

The Overseas Election Coordination Centre

ศูนย์ประสานงานการเลือกตั้งนอกราชอาณาจักร

TICAD

Tokyo International Conference on African Development

การประชุมระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนาแอฟริกา ณ กรุงโตเกียว

เป็นการริเริ่มของรัฐบาลญี่ปุ่นร่วมกับองค์การระหว่างประเทศต่าง ๆ อาทิ UNDP, World Bank เป็นเจ้าภาพร่วมจัดการประชุม และเมืองค์การต่าง ๆ ในภูมิภาคมาเข้าร่วมด้วย อาทิ Global Coalition for Africa, African Development Bank และ NEPAD ทั้งนี้ เพื่อเป็นเวทีสำหรับแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น รับทราบความต้องการ และจัดลำดับความสำคัญของการให้ความช่วยเหลือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ ผู้ให้และประเทศต่าง ๆ ในทวีปแอฟริกา มีกำหนดจัดขึ้นทุก 5 ปี การประชุมที่ผ่านมาจัดขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2536 พ.ศ. 2541 พ.ศ. 2546 พ.ศ. 2551 ที่นครโยโกฮามา ประเทศญี่ปุ่น ซึ่งได้มีการรับรองปฏิญญาโยโกฮามา (Yokohama Declaration) และแผนปฏิบัติการโยโกฮามา (Yokohama Action Plan) ในโอกาสดังกล่าวด้วย และการประชุมครั้งล่าสุดจัดขึ้นเมื่อวันที่ 1-3 มิถุนายน พ.ศ. 2556 ที่นครโยโกฮามา

T

TMD

Theatre Missile Defence

โครงการต่อต้านขีปนาวุธพิสัยกลางและไกล

(ดูคำอธิบายที่ NMD : National Missile Defence)

to be a party to a convention เป็นภาคีแห่งอนุสัญญา

To Remind

เป็นคำที่ระบุในบัตรเชิญเข้าร่วมงานต่าง ๆ ในกรณีที่มีการเชิญนั้นผู้ได้รับเชิญได้ตอบรับการเชิญอย่างไม่เป็นทางการแล้ว การส่งบัตรเชิญโดยระบุคำว่า “To Remind” เป็นการส่งมาเตือนอีกครั้งหนึ่ง

toast

การดื่มอวยพร

ซึ่งเจ้าภาพเชิญดื่มให้แก่แขกเกียรติยศ สำหรับการดื่มอวยพรซึ่งแขกเกียรติยศเชิญดื่มให้เจ้าภาพ เรียกว่า

return toast

TOC

Transnational Organized Crime

อาชญากรรมข้ามชาติ

traditional security issues ประเด็นความมั่นคงในลักษณะเดิม

traffic in transit

การสัญจรผ่าน

transfer of ownership

การโอนกรรมสิทธิ์

transfer of prisoners

การโอนตัวนักโทษ

transit passage การเดินทางผ่าน

transnational issues ปัญหาข้ามชาติ
อาทิ ปัญหายาเสพติด การฟอกเงิน

travaux préparatoires งานเตรียมร่าง

travel document for alien เอกสารเดินทางสำหรับคนต่างด้าว

treaty สนธิสัญญา

Trilateral Cooperation ความร่วมมือแบบไตรภาคี
ความร่วมมือที่แหล่งคู่ร่วมมือหรือแหล่งผู้ให้เดิมร่วมมือ
กับประเทศไทยดำเนินกิจกรรมเพื่อให้ความช่วยเหลือ
ประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งอาจเป็นประเทศเดียวหรือ
หลายประเทศ

TRIPS Trade-Related Aspects of Intellectual Property Rights

หมายถึง สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการ
ค้า เช่น เครื่องหมายการค้า (trademark) ลิขสิทธิ์
(copyrights) และสิทธิบัตร (patent) เป็นต้น

TWG Tourism Working Group
คณะกรรมการว่าด้วยการท่องเที่ยว
(ในกรอบความร่วมมือของ APEC)

U

UDHR

Universal Declaration of Human Rights

ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน

เป็นเอกสารหลักด้านสิทธิมนุษยชนฉบับแรก ซึ่งที่ประชุมสมัชชาสหประชาชาติให้การรับรองตามข้อมติที่ 217 A (III) เมื่อวันที่ 10 ธันวาคม พ.ศ. 2491 โดยไทยออกเสียงสนับสนุน

Ultra Orthodox

ชาวยิวอนุรักษ์นิยม

คำที่ใช้อธิบายชาวยิวเคร่งศาสนาที่มีแนวทางการตีความคัมภีร์โตราห์แบบประเพณีนิยม ซึ่งการอธิบายคัมภีร์ด้วยวิธีดังกล่าวนั้น เป็นส่วนหนึ่งของการให้ความชอบธรรมกับชาวยิวในการเข้าไปตั้งถิ่นฐานอยู่ในเขตของปาเลสไตน์ อันเป็นดินแดนแห่งพันธสัญญาของพระเจ้านำมาซึ่งความขัดแย้งระหว่างชาวยิวกับชาวปาเลสไตน์ที่ยืดเยื้อจนถึงปัจจุบัน

ultra vires

เกินขอบอำนาจ

Ummah

ประชาชาติ

มีนัยถึงประชาชาติที่นับถือศาสนาอิสลาม ซึ่งเป็นกลุ่มชนที่มีวัฒนธรรม ความเชื่อ และวิถีการดำรงชีวิตที่เหมือนกัน โดยไม่แบ่งแยกตามรัฐชาติสมัยใหม่ มักถูกใช้อ้างถึงอุดมการณ์ที่ต้องการรวบรวมประชาชาติที่นับถือศาสนาอิสลามให้มีความยิ่งใหญ่เป็นปึกแผ่นดังเช่นในอดีต

Umrah

อุมเราะห์

การไปเยือนมัสยิดฮะรอม ณ เมืองมักกะห์ เพื่อปฏิบัติศาสนกิจนอกช่วงเวลาการทำพิธีฮัจย์

unanimous vote

คะแนนเสียงเอกฉันท์

UNAIDS

United Nations Programme on HIV/AIDS

โครงการเอดส์แห่งสหประชาชาติ

UNASUR

Unión of South American Nations (Union de Naciones Suramericanas-UNASUR หรือ União de Nações Sul-Americanas-UNASUL)

สหภาพประชาชาติอเมริกาใต้

เป็นสหภาพระหว่างรัฐบาลของประเทศในภูมิภาคอเมริกาใต้ 12 ประเทศ ได้แก่ อาร์เจนตินา บราซิล ปารากวัย อุรุกวัย เวเนซุเอลา โบลิเวีย โคลัมเบีย เอกวาดอร์ เปรู กายอานา สุรินาเม และชิลี ถือกำเนิดจากการรวมสองสหภาพศุลกากรที่สำคัญของภูมิภาคคือ กลุ่มตลาดร่วมอเมริกาใต้ตอนล่าง (MERCOSUR) และประชาคมแอนเดียน (ANDEAN Community) มีสำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่กรุงกีโต ประเทศเอกวาดอร์ และกำหนดจะมีรัฐสภาอเมริกาใต้ที่เมืองโกชาบามมา ประเทศโบลิเวีย และมีธนาคารกลางตั้งอยู่ที่กรุงคารากัส ประเทศเวเนซุเอลา

UNCDF

United Nations Capital Development Fund
กองทุนพัฒนาเงินทุนแห่งสหประชาชาติ

UNCED

United Nations Conference on Environment
and Development
การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการพัฒนาและ
สิ่งแวดล้อม

UNCHS

United Nations Centre for Human Settlements หรือ
HABITAT

ศูนย์เพื่อการตั้งถิ่นฐานมนุษย์แห่งสหประชาชาติ
ทำหน้าที่เป็นสำนักเลขาธิการของคณะกรรมการว่า
ด้วยการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ (Commission on Human
Settlements) ซึ่งเป็นหน่วยงานประสานงานกิจกรรม
พัฒนาการตั้งถิ่นฐานมนุษย์ของสหประชาชาติที่เน้น
ในเรื่องที่พักพิง (shelter) และบริการทางสังคม การ
จัดการเมือง สิ่งแวดล้อมและโครงสร้างพื้นฐาน และ
การประเมิน ติดตามข่าวสารข้อมูลทางการตั้งถิ่น
ฐานมนุษย์

UNCT

United Nations Country Team
ทีมงานองค์การสหประชาชาติประจำประเทศไทย

UNCTAD

United Nations Conference on Trade and
Development
การประชุมสหประชาชาติว่าด้วยการค้าและการพัฒนา
(อังค์ถัด)

เป็นองค์กรของสหประชาชาติที่รับผิดชอบเรื่องการค้า การเงิน การลงทุน เทคโนโลยี และการพัฒนาแบบเบ็ดเสร็จ โดยมีหน้าที่เป็นเวทีประสานนโยบายระหว่างรัฐบาล คีชีภาวึเคราะหึสภาวะเศรษฐกิจโลกและให้ความช่วยเหลือทางวิชาการแก่ประเทศกำลังพัฒนา ปัจจุบันมีรัฐสมาชิก 194 ประเทศ (ณ กันยายน 2556) มีการประชุมระดับรัฐมนตรีปีละ 4 ครั้ง ประเทศไทยเคยเป็นเจ้าภาพจัดการประชุมอังกึถัดครั้งที 10 เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543 และ ดร.ศุภชัย พานิชภักดิ์ เคยดำรงตำแหน่งเลขาธิการ (รับตำแหน่งเมื่อวันที่ 1 กันยายน พ.ศ. 2548 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม พ.ศ. 2556)

UNDCP

United Nations Drug Control Programme

โครงการควบคุมยาเสพติดแห่งสหประชาชาติ

ตั้งอยู่ที่กรุงเวียนนา ประเทศออสเตรีย ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางด้านข้อมูลข่าวสาร และความรู้ในการควบคุมยาเสพติด โดยได้ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศสมาชิกในด้านการจัดทำยุทธศาสตร์ควบคุมยาเสพติด

UNDG

United Nations Development Group

กลุ่มพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

UNDP

United Nations Development Programme

โครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ

สำนักงานใหญ่ตั้งอยู่ที่นครนิวยอร์ก สหรัฐอเมริกา

ทำหน้าที่บริหารและประสานความช่วยเหลือด้านวิชาการ
ทั้งหมดในระบบสหประชาชาติ

UNDRO

Office of the United Nations Disaster Relief
Co-ordinator

สำนักงานผู้ประสานงานในการบรรเทาภัยพิบัติแห่ง
สหประชาชาติ

UNEP

United Nations Environment Programme

โครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ

UNESCO

United Nations Educational, Scientific and
Cultural Organization

องค์การศึกษา วิทยาศาสตร์ และวัฒนธรรมแห่ง
สหประชาชาติ

UNFPA

United Nations Population Fund

กองทุนประชากรแห่งสหประชาชาติ

UN-HABITAT

United Nations Human Settlements Programme

โครงการพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์

UNICEF

United Nations Children's Fund

กองทุนสเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ

U

UNIDIR United Nations Institute for Disarmament Research
สถาบันวิจัยเพื่อการลดอาวุธแห่งสหประชาชาติ

UNIDO United Nations Industrial Development Organization
องค์การพัฒนาอุตสาหกรรมแห่งสหประชาชาติ

UNIFEM United Nations Development Fund for Women
กองทุนเพื่อการพัฒนาสตรีแห่งสหประชาชาติ

unilateralism การกระทำฝ่ายเดียว

UNISDR United Nations International Strategy for
Disaster Reduction
องค์การยุทธศาสตร์ระหว่างประเทศเพื่อการลดภัยพิบัติ
แห่งสหประชาชาติ

UNITAR United Nations Institute for Training and
Research
สถาบันเพื่อการฝึกอบรมและการวิจัยแห่งสหประชาชาติ

UNMAS United Nations Mine Action Service
องค์การสนับสนุนการปฏิบัติการทุ่นระเบิด
แห่งสหประชาชาติ

UNOCHA

United Nations Office for the Coordination of Humanitarian Affairs

สำนักงานเพื่อการประสานงานด้านมนุษยธรรมแห่งสหประชาชาติ

UNODC

United Nations Office on Drugs and Crime

สำนักงานว่าด้วยยาเสพติดและอาชญากรรมแห่งสหประชาชาติ

UNOHCHR

United Nations Office for the High Commissioner for Human Rights

สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ

UNOPS

United Nations Office for the Project Services

สำนักงานบริการโครงการแห่งสหประชาชาติ

UNPAF

United Nations Partnership Framework Thailand 2012-2016

กรอบภาคีความร่วมมือหุ้นส่วนระหว่างไทยกับสหประชาชาติ ระหว่าง พ.ศ. 2555-2559

เป็นกรอบการดำเนินงานร่วมกันระหว่างรัฐบาลไทยและหน่วยงานสหประชาชาติในไทย ภายใต้อำนาจ 6 สาขาความร่วมมือ คือ

1. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ (Climate Change)

2. ความร่วมมือระหว่างประเทศ (International Cooperation)
3. เศรษฐกิจเชิงสร้างสรรค์ (Creative Economy)
4. การคุ้มครองทางสังคม (Social Protection)
5. ข้อมูลสารสนเทศเชิงยุทธศาสตร์ (Strategic Information)
6. สิทธิมนุษยชนและการเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม (Human Rights and Access to Justices)

UNOHCHR

United Nations Office for the High Commissioner for human Rights

สำนักงานข้าหลวงใหญ่เพื่อสิทธิมนุษยชนแห่งองค์การสหประชาชาติ

UNOPS

United Nations Office for the Project Services

สำนักงานบริการโครงการแห่งสหประชาชาติ

UN PoA

UN Programme of Action to Prevent, Combat and Eradicate the Illicit Trade in Small Arms and Light Weapons in All its Aspects

แผนปฏิบัติการสหประชาชาติว่าด้วยการป้องกันปราบปราม และจัดการค้าอาวุธขนาดเล็กและเบาอย่างผิดกฎหมายในทุกรูปแบบ

เป็นแผนปฏิบัติการที่มีผลผูกพันทางการเมือง (Political-binding) ต่อรัฐภาคีสหประชาชาติในการดำเนินมาตรการและใช้กฎหมายในประเทศในเรื่อง

การควบคุมการใช้อาวุธขนาดเล็กและเบาที่ผิดกฎหมาย
ให้เป็นไปอย่างรอบคอบและรัดกุม

UNRISD

United Nations Research Institute for Social
Development

สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาสังคมแห่งสหประชาชาติ

UNRWA

United Nations Relief and Works Agency for
Palestine Refugees in the Near East

สำนักงานบรรเทาทุกข์และจัดหางานของสหประชาชาติ
สำหรับผู้ลี้ภัยปาเลสไตน์ในตะวันออกใกล้

UNSC

United Nations Security Council

คณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติ

ประกอบด้วยสมาชิกสหประชาชาติ 15 ประเทศ แบ่ง
ออกเป็นสมาชิกถาวร 5 ประเทศ ได้แก่ จีน ฝรั่งเศส
รัสเซีย สหราชอาณาจักร และสหรัฐอเมริกา (กำหนด
ในกฎบัตรสหประชาชาติ) และสมาชิกไม่ถาวรที่มาจาก
การเลือกตั้งจากสมัชชาฯ อีก 10 ประเทศ มีกำหนด
คราวละ 2 ปี คณะมนตรีความมั่นคงฯ ทำหน้าที่หลัก
ในการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่าง
ประเทศ โดยกระทำในนามของสมาชิกสหประชาชาติ
ทั้งหมด และสมาชิกสหประชาชาติมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตาม
ตามคำวินิจฉัยของคณะมนตรีความมั่นคงฯ

unsettled dispute

ข้อพิพาทที่ยังไม่ระงับ

UNSG

United Nations Secretary-General

เลขาธิการสหประชาชาติ

เป็นหัวหน้าเจ้าหน้าที่ฝ่ายบริหารขององค์การสหประชาชาติ

UNTAET

United Nations Transitional Administration in East Timor

องค์กรบริหารชั่วคราวของสหประชาชาติในติมอร์ตะวันออก

จัดตั้งขึ้นตามมติสหประชาชาติที่ 1272 (1999) เมื่อวันที่ 25 ตุลาคม พ.ศ. 2542 พลโทบุญสร้าง เนียมประดิษฐ์ นายทหารไทย ได้รับเลือกให้เป็นผู้บัญชาการกองกำลังรักษาสันติภาพของ UNTAET ในติมอร์ตะวันออก เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2543

U

UNV

United Nations Volunteers

อาสาสมัครสหประชาชาติ

สมัชชาสหประชาชาติมีมติเมื่อวันที่ 1 มกราคม 2514 ให้จัดตั้งโครงการอาสาสมัครสหประชาชาติโดยมีสำนักงานอาสาสมัครสหประชาชาติ (UNV) เป็นเจ้าของโครงการ ภายใต้ความรับผิดชอบของสำนักงานโครงการพัฒนาแห่งสหประชาชาติ (UNDP) เพื่อพิจารณาคัดเลือกอาสาสมัครจากประเทศสมาชิกสหประชาชาติทั่วโลก เข้าปฏิบัติงานในโครงการพัฒนาต่าง ๆ

UN Women

United Nations Entity for Gender Equality and the Empowerment of Women
องค์การเพื่อการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างเพศ และเพิ่มพลังของผู้หญิงแห่งสหประชาชาติ

UPU

Universal Postal Union
สหภาพไปรษณีย์สากล

UPR

Universal Periodic Review
การทบทวนสถานการณ์สิทธิมนุษยชน

USAID

United States Agency for International Development
เป็นหน่วยงานอิสระของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาที่ดูแลเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือที่ไม่ใช่ทางทหารแก่ต่างประเทศ โดยรับนโยบายจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ความช่วยเหลือของ USAID ครอบคลุมประเด็นการส่งเสริมความเติบโตทางเศรษฐกิจ เกษตรกรรมและการค้า การสาธารณสุข ประชาธิปไตย การป้องกันความขัดแย้ง และการบรรเทาผลกระทบจากภัยพิบัติ

U

V

valid ที่มีผลตามกฎหมาย

validity of visa อายุการตรวจลงตรา

VAP **Vientiane Action Programme**

แผนปฏิบัติการเวียงจันทน์

เป็นแนวปฏิบัติการอาเซียนฉบับที่ 2 ต่อจากแผนปฏิบัติการฮานอย ซึ่งจะช่วยกำหนดกรอบความร่วมมือระยะ 6 ปี (พ.ศ. 2547 - 2553) เพื่อการอนุวัติให้เป็นไปตามวิสัยทัศน์อาเซียน ค.ศ. 2020 และปฏิญญาว่าด้วยความร่วมมือในอาเซียนฉบับที่ 2

verbal contract สัญญาด้วยวาจา

verbatim record บันทึกการประชุมละเอียด, บันทึกการประชุมทุกถ้อยคำ

verification การตรวจพิสูจน์ การตรวจสอบ

veto, impose a veto ยับยั้ง ใช้สิทธิยับยั้ง

Vin d' honneur งานเลี้ยงรับรองเนื่องในโอกาสวันชาติ
จัดขึ้นในเวลากลางวัน ตั้งแต่เวลาประมาณ 11.00 - 13.00 น. งานนี้เจ้าภาพจะเป็นเจ้าภาพเดี่ยว และไม่เชิญคู่สมรสของแขกที่เชิญ

การตรวจลงตรา

การประทับตราหรือข้อความในหนังสือเดินทาง หรือ เอกสารใช้แทนหนังสือเดินทางของคนต่างด้าวโดย เจ้าพนักงานของรัฐ เพื่อแสดงว่าผู้เดินทางได้รับอนุญาต ให้เข้ามาพำนัก เดินทางผ่าน และเดินทางออกจาก ราชอาณาจักร

- **courtesy visa** การตรวจลงตราประเภทอภัยภัย

ไมตรี การตรวจลงตราประเภทนี้จำกัดเฉพาะคน ต่างด้าวที่เดินทางเข้ามาในราชอาณาจักรเป็นการชั่วคราว ซึ่ง (1) ปฏิบัติหน้าที่เพื่อการอื่นนอกเหนือจากการ เข้ามาปฏิบัติหน้าที่ทางการทูต กงสุล หรือราชการ (สำหรับ ผู้ที่ถือหนังสือเดินทางทูต หนังสือเดินทางราชการ หรือ หนังสือเดินทางสหประชาชาติที่เทียบเท่าหนังสือเดินทาง ทูต หรือหนังสือเดินทางราชการ) และ (2) เข้ามาใน ฐานะเป็นพระราชอาคันตุกะ ราชอาคันตุกะ แขกของ รัฐบาล หรือหน่วยของรัฐ (สำหรับผู้ที่ถือหนังสือเดินทาง ธรรมดา)

- **diplomatic visa** การตรวจลงตราประเภททูต

- **immigrant visa** การตรวจลงตราประเภทคนเข้า มามีถิ่นที่อยู่ในราชอาณาจักร

- **non-immigrant visa** การตรวจลงตราประเภท คนอยู่ชั่วคราว

- **non-quota immigrant visa** การตรวจลงตราประเภท คนเข้าเมืองนอกกำหนดจำนวนคนต่างด้าว ซึ่งเข้ามา อยู่ในราชอาณาจักรเป็นรายปี การตรวจลงตราประเภท นี้จะอนุญาตให้อยู่ในราชอาณาจักรได้ 1 ปี

- **official visa** การตรวจลงตราประเภทราชการ
- **re-entry visa** การตรวจลงตราประเภทให้กลับเข้ามาในราชอาณาจักรได้อีก
- **tourist visa** การตรวจลงตราประเภทนักท่องเที่ยว
- **transit visa** การตรวจลงตราประเภทคนเดินทางผ่านราชอาณาจักร
- **visa on arrival** การตรวจลงตรา ณ ช่องทางอนุญาตของด่านตรวจคนเข้าเมือง

Visa Waiver Agreement ความตกลงยกเว้นการตรวจลงตรา

visit

การเยือน

- **State Visit** การเยือนอย่างเป็นทางการในระดับประมุขของรัฐ

หมายถึง การเยือนของบุคคลสำคัญของต่างประเทศในระดับประมุขของรัฐที่มีสถานะเป็นกษัตริย์หรือประธานาธิบดี โดยเป็นการเยือนอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐผู้รับ รัฐผู้รับจะจัดพิธีการต้อนรับอย่างเป็นทางการเต็มรูปแบบ

- **Official Visit** การเยือนอย่างเป็นทางการในฐานะแขกของรัฐบาล

หมายถึง การเยือนเป็นทางการของประมุขของรัฐ มกุฎราชกุมาร หัวหน้ารัฐบาล หรือหัวหน้าองค์การระหว่างประเทศที่มีตำแหน่งเทียบเท่า โดยเป็นแขกรับเชิญของรัฐบาลและจัดพิธีการรับรองต่าง ๆ อย่างเป็นทางการเต็มรูปแบบ

- Visit as Guest of the Royal Thai Government การเยือนในฐานะแขกของรัฐบาล

หมายถึง การเยือนของประมุขของรัฐ หัวหน้ารัฐบาล และหัวหน้าองค์การระหว่างประเทศที่มีตำแหน่งเทียบเท่าซึ่งไม่ได้เดินทางมาเยือนอย่างเป็นทางการ หรือเพื่อเจรจาทำงาน รวมทั้งการเสด็จฯ เยือนของพระราชวงศ์ รองประธานาธิบดี และบุคคลสำคัญอื่น ๆ ที่มีตำแหน่งเทียบเท่า ซึ่งรัฐบาลไทยปรารถนาที่จะแสดงไมตรีจิตโดยเชิญให้มาเยือนประเทศไทยในฐานะแขกของรัฐบาล และจัดการต้อนรับให้เหมาะสมและสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการเยือนในแต่ละกรณี

- Working Visit การเยือนเพื่อเจรจาทำงาน

หมายถึง การเยือนของบุคคลสำคัญจากต่างประเทศ ในระดับประมุขของรัฐ หัวหน้ารัฐบาล และหัวหน้าองค์การระหว่างประเทศที่มีตำแหน่งเทียบเท่าที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเจรจาในปัญหาหรือประเด็นใด เป็นการเฉพาะในระยะเวลาอันสั้น

- Visit as Guest of Their Majesties the King and Queen of Thailand การเยือนในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์

หมายถึง การเสด็จเยือนของพระราชวงศ์ต่างประเทศ หรือการเยือนของบุคคลสำคัญจากต่างประเทศ ในฐานะพระราชอาคันตุกะส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

- Private Visit การเยือนส่วนตัวหรือแหวะผ่าน

หมายถึง การเยือนของบุคคลสำคัญจากต่างประเทศ

ในระดับประมุขของรัฐ พระราชวงศ์ หัวหน้ารัฐบาล
หรือผู้นำองค์การระหว่างประเทศที่มีตำแหน่งเทียบเท่า
และบุคคลสำคัญอื่น ๆ ที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อเยือนเป็น
การส่วนตัวหรือการแวะผ่านประเทศในระยะเวลา
อันสั้น รัฐผู้รับจะจัดการอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้
ตามความเหมาะสม

W

Wahhabi

วาฮาบี

แนวทางการตีความศาสนาอิสลามของเชค มุฮัมมัด บิน อับดุลวะฮาบ (พ.ศ. 2246) นักวิชาการศาสนาชาวอาหรับที่ปฏิรูปความเชื่อของผู้คนในคาบสมุทรอาหรับให้ถูกต้องตามหลักการอันบริสุทธิ์ของศาสนา นบีมุฮัมมัด โดย เชค มุฮัมมัด บิน อับดุลวะฮาบเป็นผู้ให้ความช่วยเหลืออิบนิสะอูดก่อตั้งราชอาณาจักรซาอุดีอาระเบีย ดังนั้น Wahhabi จึงเป็นแนวทางการตีความศาสนาที่เป็นที่มาของความชอบธรรมทางการเมืองให้แก่ผู้ปกครองในซาอุดีอาระเบีย

waiver of immunities

การสละความคุ้มกัน (ทางการทูตและกงสุล)

watershed

สันปันน้ำ

แนวสันเขาซึ่งโดยปกติเป็นส่วนที่สูงที่สุดของภูเขาที่แบ่งน้ำให้ตกออกสองข้างของภูเขานั้น ๆ เป็นลักษณะทางธรรมชาติซึ่งรัฐที่เกี่ยวข้องอาจพิจารณานำมาใช้เป็นเส้นเขตแดนระหว่างประเทศได้ เช่น สันปันน้ำของเทือกเขาตะนาวศรีเป็นเส้นเขตแดนระหว่างไทยกับพม่า

WB

World Bank

ธนาคารโลก

weapons of mass destruction อาวุธที่มีอำนาจทำลายล้างสูง

เป็นอาวุธที่มีอำนาจทำลายมวลชน ลัทธิ พืช และ สิ่งของ โดยไม่อาจจำกัดหรือควบคุมเป้าหมายและความเสียหายที่จะเกิดขึ้นได้แน่ชัด ประกอบด้วย อาวุธเคมี อาวุธชีวะ และอาวุธนิวเคลียร์

WEF

World Economic Forum

การประชุม “เวทีเศรษฐกิจโลก”

นาย Klaus Schwab ได้ริเริ่มให้มีการประชุมครั้งแรกขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2513 ที่เมืองดาวอส ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ซึ่งใน พ.ศ. 2514 นาย Schwab ได้จัดตั้งเป็น European Management Forum ในลักษณะขององค์กรที่ไม่หวังผลกำไร และเปิดให้นักธุรกิจชั้นนำรวมทั้งนักการเมืองระดับสูงเป็นสมาชิก ต่อมาใน พ.ศ. 2530 ได้เปลี่ยนชื่อเป็น World Economic Forum และเปิดรับสมาชิกจากประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก มีสำนักงานตั้งอยู่ ณ นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ กิจกรรมสำคัญประจำปี ได้แก่ การประชุมประจำปี ที่เมืองดาวอส (มกราคม หรือ กุมภาพันธ์) การจัดพิมพ์ World Competitiveness Report และการจัดประชุมเพื่อหารือประเด็นเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองในประเทศต่าง ๆ

wetlands

พื้นที่ชุ่มน้ำ

หมายถึง พื้นที่ลุ่ม พื้นที่ราบลุ่ม พื้นที่ลุ่มชื้นแฉะ พื้นที่น้ำน้ำ มีน้ำท่วม มีน้ำขัง พื้นที่พรุ พื้นที่แหล่งน้ำ ทั้งที่

เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและที่มนุษย์สร้างขึ้น โดยอาจเป็นแหล่งน้ำนิ่งและน้ำไหล ทั้งที่เป็นน้ำจืด น้ำกร่อย และน้ำเค็ม รวมไปถึงพื้นที่ชายทะเล และพื้นที่ของทะเลในบริเวณซึ่งเมื่อน้ำลดลงต่ำสุดมีความลึกของระดับน้ำไม่เกิน 6 เมตร ซึ่งภายใต้อนุสัญญาว่าด้วยพื้นที่ชุ่มน้ำประเทศต่าง ๆ สามารถที่จะกำหนดให้พื้นที่ดังกล่าวเป็นพื้นที่ชุ่มน้ำที่มีความสำคัญระหว่างประเทศ เช่น ประเทศไทยได้ประกาศให้บริเวณเขตพรุควนชีเสียน และบริเวณเขตห้ามล่าสัตว์ป่าทะเลน้อย เป็นพื้นที่ชุ่มน้ำ นอกจากนี้ พื้นที่ชุ่มน้ำบางแห่งอาจอยู่ตามพรมแดนระหว่างประเทศด้วย

WEU

Western European Union

องค์การความร่วมมือทางการทหารของประเทศในทวีปยุโรป

ประกอบด้วยสมาชิกทั้งหมด 10 ประเทศ คือ เบลเยียม เยอรมนี อิตาลี เนเธอร์แลนด์ สเปน ฝรั่งเศส กรีซ ลักเซมเบิร์ก โปรตุเกส และสหราชอาณาจักร ก่อตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2501

WFC

World Food Council

สภาอาหารโลก

WFP

World Food Programme

โครงการอาหารโลก

WGIC

Working Group on Industrial Cooperation
คณะกรรมการด้านความร่วมมือทางอุตสาหกรรมของ
อาเซียน

WGIPC

Working Group on Intellectual Property
Cooperation
คณะกรรมการด้านความร่วมมือด้านทรัพย์สินทางปัญญา
ของอาเซียน

white tie

ชุดราตรีสโมสร์
เสื้อสูทหางยาวสีดำ กางเกงสีดำ มีผ้าผูกคอหูกะต่าย
(bow-tie) สีขาว เสื้อเชิ้ตสีขาว แถบดันทันใหม่สีดำ ใช้ใน
โอกาสงานกลางคืนที่จัดอย่างเป็นทางการ (งานราตรี
สโมสร์ - formal evening entertainments) เช่น
งานพระราชทานเลี้ยงกระยาหารค่ำเพื่อเป็นเกียรติแก่
ประธานาธิบดี ซึ่งมาเยือนไทยอย่างเป็นทางการ งาน
แสดงอุปรากร งานเต้นรำ

white tie with sash and decoration

ชุดราตรีสโมสร์ ประดับเครื่องราชอิสริยาภรณ์

white uniform

เครื่องแบบปกติขาว

white uniform girded with sword

ชุดเครื่องแบบปกติขาวคาดกระบี่

WHO World Health Organization
องค์การอนามัยโลก

WIPO World Intellectual Property Organization
องค์การทรัพย์สินทางปัญญาแห่งโลก

WMO World Meteorological Organization
องค์การอุตุนิยมวิทยาโลก

working lunch งานเลี้ยงอาหารกลางวันเพื่อเจรจาทำงาน

working uniform สำหรับข้าราชการพลเรือน หมายถึง เครื่องแบบปกติ
สีกากี คอพับ แขนยาว สำหรับข้าราชการตำรวจ/ทหาร
หมายถึง เครื่องแบบปกติ คอพับ สีตามเหล่าทัพ

World Food Summit การประชุมสุดยอดอาหารโลก
จัดโดย FAO ที่กรุงโรม ประเทศอิตาลี ระหว่างวันที่
13-17 พฤศจิกายน 2539 เป็นการประชุมระดับผู้นำ
รัฐบาล เพื่อสร้างเจตนารมณ์ด้านการเมือง และข้อ
ผูกพันระหว่างประเทศให้เกิดความมั่นคงด้านอาหาร
และการขจัดปัญหาความหิวโหยสำหรับประชากรโลก

written contract สัญญาเป็นหนังสือ

WSIS

World Summit on Information Society
การประชุมสุดยอดระดับโลกว่าด้วยสังคมสารสนเทศ

WTO

World Trade Organization

องค์การการค้าโลก

ตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ. 2538 บนพื้นฐานของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า (General Agreement on Tariffs and Trade - GATT) เมื่อ พ.ศ. 2490 ซึ่งได้ปรับปรุงและมีภาคผนวกเพิ่มเติมเป็น GATT พ.ศ. 2537 มีสมาชิกทั้งหมด 159 ราย (ณ มีนาคม 2556) สำนักงานเลขาธิการตั้งอยู่ที่นครเจนีวา ประเทศสวิตเซอร์แลนด์

Y

Young Ambassador of Virtue ยุวทูตความดี

โครงการยุวทูตความดีเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ ซึ่งกระทรวงการต่างประเทศ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการได้เริ่มโครงการขึ้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม พ.ศ. 2542 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมจริยธรรมและคุณธรรมในบรรดาเยาวชนไทย อันเป็นการเสริมคุณภาพของเยาวชนไทยให้มีครบทั้งความเก่ง ความดี และมีความสุข โดยหวังผลในที่สุดว่าคุณภาพของเยาวชนรุ่นใหม่ของไทยจะเป็นการเสริมสร้างพื้นฐานความแข็งแกร่งแก่สังคมไทยและส่งเสริมให้ความสามารถในการแข่งขันของไทยในโลกรวมถึงประเทศไทยมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นในยุคโลกาภิวัตน์ นอกจากนี้โครงการยุวทูตความดีฯ ยังส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างเยาวชนไทยและเยาวชนของประเทศต่าง ๆ โดยผ่านทางโรงเรียนพี่โรงเรียนน้อง (Sister schools - โรงเรียนในประเทศที่ต่างกันที่มีความสัมพันธ์ระหว่างกัน) มีโรงเรียนที่ได้รับการคัดเลือกให้เข้าร่วมโครงการฯ ครั้งแรก 76 โรงเรียนจาก 76 จังหวัด ปัจจุบันมี 2,571 โรงเรียน (ขณะนั้นยังไม่มีจังหวัดบึงกาฬ)

Y

Z

ZOPFAN

Zone of Peace Freedom and Neutrality

**เขตสันติภาพ เสรีภาพ และความเป็นกลางในภูมิภาค
เอเชียตะวันออกเฉียงใต้**

เป็นการแสดงเจตนาของอาเซียน ให้ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้เป็นภูมิภาคที่ปลอดจากการแทรกแซงจากภายนอก เพื่อเป็นหลักประกันต่อสันติภาพและความมั่นคงของภูมิภาคและเสนอให้อาเซียนขยายความร่วมมือให้ครอบคลุมทุก ๆ ด้าน อันจะนำมาซึ่งความแข็งแกร่ง ความเป็นปึกแผ่น และความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดระหว่างประเทศสมาชิก รัฐมนตรีต่างประเทศของประเทศสมาชิกอาเซียนได้ประกาศลงนาม ZOPFAN เมื่อวันที่ 27 พฤศจิกายน พ.ศ. 2514 ณ กรุงกัวลาลัมเปอร์ ประเทศมาเลเซีย

DEVAWONGSE VAROPAKARN INSTITUTE OF FOREIGN AFFAIRS
สถาบันการต่างประเทศวชิราวุฒวิทยาลัย

ISBN 978-616-3410-03-0

9 786163 410030